

การรวบรวมภาพยนตร์ที่ใช้เป็นตัวอย่าง ประกอบการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา ในหัวข้อความ
หลากหลายทางวัฒนธรรม เพื่อสร้างการตระหนักรู้ทางสังคมและวัฒนธรรม

COMPILATION OF MOVIES USED AS AN EXAMPLES ASSEMBLING THE TEACHING
AND LEARNING OF SOCIAL STUDIES IN THE TOPIC OF CULTURAL DIVERSITY TO
CREATE SOCIAL AND CULTURAL AWARENESS

สุทธามาศ แก้วบางพุด

การรวบรวมภาพยนตร์ที่ใช้เป็นตัวอย่าง ประกอบการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา ในหัวข้อความ
หลากหลายทางวัฒนธรรม เพื่อสร้างการตระหนักรู้ทางสังคมและวัฒนธรรม

ปฏิญานีพจน์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศึกษา
คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ปีการศึกษา 2566
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

COMPILATION OF MOVIES USED AS AN EXAMPLES ASSEMBLING THE TEACHING
AND LEARNING OF SOCIAL STUDIES IN THE TOPIC OF CULTURAL DIVERSITY TO
CREATE SOCIAL AND CULTURAL AWARENESS

SUTHAMAS KAEWBANGPOOD

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of MASTER OF EDUCATION
(Social Studies Education)

Faculty of Social Sciences, Srinakharinwirot University

2023

Copyright of Srinakharinwirot University

ปริญญานิพนธ์

เรื่อง

การรวบรวมภาพยนตร์ที่ใช้เป็นตัวอย่าง ประกอบการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา ในหัวข้อความหลากหลาย
ทางวัฒนธรรม เพื่อสร้างการตระหนักรู้ทางสังคมและวัฒนธรรม
ของ
สุทามาศ แก้วบางพุด

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศึกษา
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการสอบปากเปล่าปริญญานิพนธ์

..... ที่ปรึกษาหลัก ประธาน
(อาจารย์ ดร.อชิระ อุตมาน) (ศาสตราจารย์ ดร.สิริวรรณ ศรีพหล)

..... ที่ปรึกษาร่วม กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐพร ไทยจงรักษ์) (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประภาภรณ์ ใจจันศิริรัตน์)

ชื่อเรื่อง	การรวบรวมภาพยนตร์ที่ใช้เป็นตัวอย่าง ประกอบการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา ในหัวข้อความหลากหลายทางวัฒนธรรม เพื่อสร้างการตระหนักรู้ทางสังคมและวัฒนธรรม
ผู้วิจัย	สุทมาศ แก้วบางพุด
ปริญญา	การศึกษามหาบัณฑิต
ปีการศึกษา	2566
อาจารย์ที่ปรึกษา	อาจารย์ ดร. อชิระ อุตมาน
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ณัฐพร ไทยจงรักษ์

การรวบรวมภาพยนตร์ที่ใช้เป็นตัวอย่าง ประกอบการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา ในหัวข้อความหลากหลายทางวัฒนธรรม เพื่อสร้างการตระหนักรู้ทางสังคมและวัฒนธรรม มีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูสังคมศึกษาเกี่ยวกับการเลือกใช้สื่อภาพยนตร์เกี่ยวกับ เรื่อง ความหลากหลายทางวัฒนธรรมประกอบการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม 2) เพื่อรวบรวมและจัดประเภทภาพยนตร์ตามความหลากหลายทางวัฒนธรรมสำหรับใช้เป็นสื่อประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อสร้างความตระหนักรู้ทางสังคมและวัฒนธรรม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัย มีจำนวน 7 คน ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) แบบสัมภาษณ์ประสบการณ์การใช้สื่อภาพยนตร์ 2) ตารางรวบรวมภาพยนตร์ 3) แบบวิเคราะห์ข้อมูล 4) แบบประเมินดัชนีความสอดคล้อง 5) แบบสัมภาษณ์แนวทางการนำสื่อภาพยนตร์ไปใช้ การวิจัยนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสานวิธีในการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยใช้รูปแบบ ADDIE - Model ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) ผลการวิจัยพบว่า 1) การเลือกใช้สื่อภาพยนตร์ประกอบการสอนของครูสังคมมีความสัมพันธ์กับเนื้อหาการเรียน เป้าหมายของการเรียนรู้ ขั้นตอนการใช้ และข้อควรระวังในการเลือกภาพยนตร์ 2) ภาพยนตร์ที่รวบรวมมีส่วนช่วยสร้างการตระหนักรู้ทางสังคมและวัฒนธรรมตามแนวคิดของ CASEL พบว่า ภาพยนตร์ที่เกี่ยวข้องกับประเด็นความหลากหลายทางวัฒนธรรม ด้านชาติพันธุ์ มีจำนวนมากที่สุด 48 เรื่อง รองลงมา เป็นภาพยนตร์ที่เกี่ยวข้องกับประเด็นด้านวัฒนธรรมย่อยของกลุ่มต่าง ๆ ด้านเศรษฐกิจ ด้านการศึกษา และ ด้านศาสนา และด้านเพศตามลำดับ

คำสำคัญ : การตระหนักรู้ทางสังคมและวัฒนธรรม, ความหลากหลายทางวัฒนธรรม, สื่อภาพยนตร์กับการสอน

Title	COMPILATION OF MOVIES USED AS AN EXAMPLES ASSEMBLING THE TEACHING AND LEARNING OF SOCIAL STUDIES IN THE TOPIC OF CULTURAL DIVERSITY TO CREATE SOCIAL AND CULTURAL AWARENESS
Author	SUTHAMAS KAEWBANGPOOD
Degree	MASTER OF EDUCATION
Academic Year	2023
Thesis Advisor	Dr. Achira Uttaman
Co Advisor	Assistant Professor Dr. Nathaporn Thajjongrak

The compilation of movies used as examples and to assemble the teaching and learning of social studies on the topic of cultural diversity to create social and cultural awareness had the following objectives: (1) to study the opinions of social studies teachers on the use of film media on the topic of cultural diversity as part of learning activities in the social studies curriculum, religion, and culture; (2) to collect and categorize films according to cultural diversity for use as learning activity media to create social and cultural awareness. A sample group of seven individuals were selected for research purposes, using targeted selection. The research tools included: (1) experience interview questionnaire on the use of film media; (2) a film collection table; (3) a data analysis form; (4) a compliance index assessment form; and (5) an interview on the use of film media guidelines. This research used a mixed-method research approach to collect quantitative and qualitative data using the ADDIE model. The data analysis was conducted using content analysis. The findings of this research revealed the following: (1) the selection of films for teaching by social studies teachers was related to learning content, learning objectives, usage procedures, and considerations in selecting films; and (2) the collected films helped create social and cultural awareness according to the CASEL concept. It was found that the majority of the total of 48 were related to issues of cultural diversity in terms of ethnicity. Following this, there were films related to various sub-cultural aspects such as economics, education, religion, and gender, in descending order.

Keyword : Social and cultural awareness, Cultural diversity, Film media and teaching

กิตติกรรมประกาศ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี ข้าพเจ้าขอขอบพระคุณ อ.ดร.อชิระ อุตมาน ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ ที่ให้ความรู้และคำแนะนำตลอดระยะเวลาของการทำวิจัย ความปรารถนาดีของอาจารย์สร้างกำลังใจให้ข้าพเจ้าได้เสมอมา ขอขอบพระคุณ ผศ.ดร.ณัฐพร ไทยจงรักษ์ ที่ปรึกษาร่วม ในความกรุณาตลอดเวลาให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะในงานวิจัยที่ดียิ่ง ขอขอบพระคุณ รศ.ดร.นาตยา ปิลันธนานนท์ อาจารย์ผู้สอนที่ให้ข้อคิดในการเลือกหัวข้อ ขอขอบพระคุณ อ.ดร.ชัยณรงค์ จารุพงศ์พัฒนา อาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่ให้ความรู้เกี่ยวกับสื่อภาพยนตร์กับการสอน ขอขอบพระคุณ ผศ.ดร.ดลฤดี สุวรรณศิริ อาจารย์ประจำภาควิชาสังคมวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ให้ความรู้เกี่ยวกับทฤษฎีทางสังคมวิทยา ขอขอบพระคุณคณะกรรมการที่ให้ความอนุเคราะห์แก่ข้าพเจ้า ได้แก่ ศ.ดร.สิริวรรณ ศรีพหล ประธานสอบปากเปล่า รศ.ดร.จารุวรรณ ขำเพชร ประธานสอบเค้าโครง อ.ดร.อัญชลี สุขในสิทธิ กรรมการสอบ ผศ.ดร.ประภาภรณ์ ใจจันศิริรัตน์ กรรมการสอบเค้าโครงและสอบปากเปล่า ความรู้ที่ได้จากอาจารย์และคณะกรรมการ ข้าพเจ้าล้วนนำมาปรับใช้ทั้งสิ้นเพื่อให้งานวิจัยนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่าน ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจคุณภาพของเครื่องมือและให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ในการวิจัย

ขอขอบพระคุณผู้ร่วมวิจัย ที่กรุณาใช้เวลา ให้สัมภาษณ์และบอกเล่าประสบการณ์การใช้สื่อภาพยนตร์ทำให้ข้าพเจ้าได้เห็นมุมมองและทำความเข้าใจ จนสามารถทำปริญญานิพนธ์เล่มนี้ได้

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการและอาจารย์สาขาสังคมศึกษา โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) ที่สนับสนุนให้ข้าพเจ้าได้ศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาจนสำเร็จ ขอขอบคุณบริว เพื่อนที่ชวนมาศึกษาต่อและเติมพลังให้กันตลอดการศึกษา ขอขอบคุณน้องมาย บอลลูน แพตตี้ เพื่อน พี่ น้อง ครูสังคม มศว และคนอื่น ๆ ที่ไม่ได้กล่าวถึง ขอขอบพระคุณทุกท่านที่มีส่วนร่วมทำให้งานวิจัยนี้สำเร็จ มา ณ ที่นี้ด้วย

ขอขอบพระคุณครอบครัวที่คอยสนับสนุนและเป็นแรงผลักดันให้ข้าพเจ้าตั้งแต่วันที่เริ่มศึกษา และสุดท้ายขอบคุณตัวของข้าพเจ้าเองที่มีความอดทน พยายาม ฝ่าทุกอุปสรรคนานาประการ และยังคงมีกำลังใจรักษาความภาคภูมิใจในตัวเองมาได้จนถึงทุกวันนี้

สุทามาศ แก้วบางพุด

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง.....	ฌ
สารบัญรูปภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
คำถามงานวิจัย.....	5
วัตถุประสงค์.....	5
ขอบเขตของการวิจัย	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	9
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
ความหลากหลายทางวัฒนธรรม	10
แนวคิดเกี่ยวกับการตระหนักรู้ทางสังคมและวัฒนธรรม	17
การใช้ภาพยนตร์ประกอบการเรียนการสอนในวิชาสังคมศึกษา	20
แนวคิดเกี่ยวกับทฤษฎีการเรียนรู้ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น	27
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	31
การกำหนดกลุ่มเป้าหมาย	31
ระเบียบวิธีวิจัย.....	32

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย	33
บทที่ 4 ผลการดำเนินงานวิจัย	41
ตอนที่ 1 ผลการศึกษาความคิดเห็นของครูสังคมศึกษาเกี่ยวกับการเลือกใช้สื่อภาพยนตร์ เกี่ยวกับ เรื่อง ความหลากหลายทางวัฒนธรรมประกอบการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการ เรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม.....	41
ตอนที่ 2 ผลการรวบรวมและจัดประเภทภาพยนตร์ตามความหลากหลายทางวัฒนธรรมสำหรับ ใช้เป็นสื่อประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อสร้างความตระหนักรู้ทางสังคมและวัฒนธรรม	47
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	109
สรุปผล.....	109
อภิปรายผล	112
ข้อเสนอแนะ	122
บรรณานุกรม	123
ภาคผนวก.....	132
ประวัติผู้เขียน.....	144

สารบัญตาราง

	หน้า
ตาราง 1 สรุปแนวคิดเกี่ยวกับความหลากหลายทางวัฒนธรรม	13
ตาราง 2 แสดงการวิเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาที่ เกี่ยวข้องกับ ความหลากหลายทางวัฒนธรรม	15
ตาราง 3 แสดงเกณฑ์การจำแนกประเภทของภาพยนตร์	21
ตาราง 4 พัฒนาการทางความคิดศีลธรรมของวัยรุ่นแต่ละช่วงวัย จากส่วนหนึ่งของบทความ แนวทางส่งเสริมพัฒนาการเด็กในสังคมไทย (11-21 ปี) โดย รสวันต์ อาริมิตร	29
ตาราง 5 วัฒนธรรมชาติพันธุ์ เพศ ศาสนา การศึกษา เศรษฐกิจ ในทวีปเอเชีย	35
ตาราง 6 วัฒนธรรมชาติพันธุ์ เพศ ศาสนา การศึกษา เศรษฐกิจ ในทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย	35
ตาราง 7 วัฒนธรรมชาติพันธุ์ เพศ ศาสนา การศึกษา เศรษฐกิจ ในทวีปยุโรป	35
ตาราง 8 วัฒนธรรมชาติพันธุ์ เพศ ศาสนา การศึกษา เศรษฐกิจ ในทวีปแอฟริกา	35
ตาราง 9 วัฒนธรรมชาติพันธุ์ เพศ ศาสนา การศึกษา เศรษฐกิจ ในทวีปอเมริกาเหนือ	36
ตาราง 10 วัฒนธรรมชาติพันธุ์ เพศ ศาสนา การศึกษา เศรษฐกิจ ในทวีปอเมริกาใต้	36
ตาราง 11 แสดงเกณฑ์ตัวชี้วัดด้านเนื้อหา	38
ตาราง 12 ความสัมพันธ์ของภาพยนตร์กับความหลากหลายทางวัฒนธรรมและวิชาสังคมศึกษา	48
ตาราง 13 ความสัมพันธ์ของสื่อภาพยนตร์กับการสร้างความตระหนักรู้ทางสังคมและวัฒนธรรม ตามกรอบแนวคิดของ CASEL (2020)	104

สารบัญรูปภาพ

	หน้า
ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย	7
ภาพประกอบ 2 แผนภาพแสดงการดำเนินงานวิจัย.....	32
ภาพประกอบ 3 แผนภาพแสดงสัดส่วนประเภทของความหลากหลายทางวัฒนธรรม ที่ปรากฏใน ภาพยนตร์	98

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันแนวโน้มกระแสการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ของโลกเป็นไปอย่างรวดเร็ว อันเนื่องมาจากความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่เชื่อมโยงโลกเข้าด้วยกัน ข้ามพรมแดนรัฐชาติ หรือที่เรียกว่า โลกไร้พรมแดน ทำให้เกิดกระจายข้อมูลข่าวสารอย่างเสรีและไร้ขีดจำกัด ส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตของมนุษย์ทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม ก่อให้เกิดการอพยพเคลื่อนย้ายไปตั้งถิ่นฐานประกอบอาชีพ หรือศึกษาต่อในต่างประเทศมากขึ้น จากผลสำรวจข้อมูลด้านการศึกษาต่อ พบว่า มีนักเรียนต่างชาติเข้าเรียนในมหาวิทยาลัยต่างประเทศจำนวนมาก เช่น มหาวิทยาลัยเวสต์มินสเตอร์ กรุงลอนดอน ประเทศสหราชอาณาจักร มีนักศึกษาจำนวน 170 สัญชาติ โดยมีนักศึกษาสัญชาติอิตาลีมากที่สุด มหาวิทยาลัยนิวยอร์ก ประเทศสหรัฐอเมริกา มีนักศึกษาจำนวน 146 สัญชาติ มหาวิทยาลัยโมนาช ประเทศออสเตรเลีย มีนักศึกษาจำนวน 141 สัญชาติ และ มหาวิทยาลัยออกแลนด์ ประเทศนิวซีแลนด์ มีนักศึกษาจำนวน 118 สัญชาติ โดย 3 อันดับหลัง มีนักศึกษาสัญชาติจีนมากที่สุด และ วิทยาลัยคาเชโนเวีย รัฐนิวยอร์ก ประเทศสหรัฐอเมริกา มีนักเรียนไทย คิดเป็นร้อยละ 25 ของนักศึกษาทั้งหมด (The Hotcourses Diversity Index (HDI), 2561)

การอพยพเคลื่อนย้ายของผู้คนทำให้เกิดการไหลเวียนของวัฒนธรรม ใน 5 มิติ ได้แก่ ชาติพันธุ์ เทคโนโลยี การเงิน สื่อมวลชน และอุดมการณ์ (Appadurai, 1990, pp. 295-310) ในฐานะที่มนุษย์เป็นผู้นำพาและถ่ายทอดวัฒนธรรม จึงมีการสร้างภาษาเพื่อใช้เป็นตัวกลางในการสื่อสารอย่างหลากหลาย พบว่า มีการสร้างภาษาที่มากกว่า 6,500 ภาษา จากจำนวนประเทศ 195 ประเทศทั่วโลก ยกตัวอย่าง ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มีจำนวนภาษาประมาณ 1,700 ภาษา จาก 5 ตระกูลภาษา ได้แก่ ตระกูลไท - กะได (Tai - Kadai) ตระกูลจีน - ทิเบต (Sino - Tibetan) ตระกูลม้ง - เมียน (Hmong - Mien) ตระกูลออสโตรเอเชียติก (Austroasiatic) และ ตระกูลออสโตรนีเซียน (Austronesian) (ศิริรัตน์ ชูพันธ์ อรรถพลพิพัฒน์, 2017, น. 53-70) นอกจากนี้ยังปรากฏการนับถือศาสนาตามความเชื่อและเผ่าพันธุ์ในโลกที่มีมากถึง 4,200 ศาสนา (World Population Review, 2021) ข้อบ่งชี้ทางตัวเลขเหล่านี้กำลังสะท้อนว่า สภาพสังคมที่มนุษย์ดำรงอยู่ในปัจจุบัน มีความหลากหลายทั้งภาษา ศาสนา เพศ สัญชาติ เชื้อชาติ และเกิดกระแสวัฒนธรรมมวลชนโลก เพื่อค้นหาอัตลักษณ์ทางชาติพันธุ์ ในขณะที่เดียวกันก็เป็นกระแสที่ทำ

ให้ประชากรโลกที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม ได้มีโอกาสติดต่อเชื่อมถึงกันมากขึ้น จึงอาจสรุปได้ว่า ภาวะไร้พรมแดนนี้ก่อให้เกิดความเลือนไหลและสังคมพหุวัฒนธรรมเพิ่มขึ้น

ในขณะที่โลกก้าวไกลทางเทคโนโลยี แต่ความเข้าใจในความหลากหลายทางสังคมและวัฒนธรรมกลับลดน้อยถอยลง เกิดกระแสการแบ่งแยกทางเชื้อชาติไม่สิ้นสุด ดังกรณีตัวอย่างที่เกิดขึ้นในพ.ศ. 2563 ประเทศสหรัฐอเมริกาเกิดโศกนาฏกรรมครั้งใหญ่และนำไปสู่การก่อจลาจลเพื่อเรียกร้องความยุติธรรมให้กับ จอร์จ ฟลอยด์ (George Floyd) ชายชาวแอฟริกันอเมริกันที่เสียชีวิตจากการปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรมของตำรวจในเมืองมินนิอาโพลิส โลกออนไลน์มีการเคลื่อนไหวด้วยการติดแฮชแท็ก #BlackLivesMatter แปลว่า ชีวิตของคนผิวดำก็มีความหมาย ซึ่งเป็นเหตุการณ์ลักษณะเดียวกันกับที่เกิดขึ้นในพ.ศ. 2557 ที่นายเอริค การ์เนอร์ ชายผิวดำถูกตำรวจจี้คอเอาไว้จนหายใจไม่ออกและเสียชีวิต ในการประท้วงจึงมีการนำข้อความที่จอร์จ ฟลอยด์และการ์เนอร์ พูดก่อนจะเสียชีวิต ว่า “I can't breathe” มาเขียนบนแผ่นป้าย เพื่อเป็นการเรียกร้อง และตอกย้ำถึงบาดแผล ชวนให้ผู้คนชุกคิดและตั้งคำถามว่าเหตุใดในพ.ศ. 2563 ชาวแอฟริกันอเมริกันยังคงถูกเหยียด ถูกเลือกปฏิบัติ และพบกับความอยุติธรรม หรือตลอดรายทางประวัติศาสตร์ความขัดแย้งในประเทศศรีลังการะหว่างชาวสิงหลและชาวมหิฬะ เนื่องจากการใช้ภาษา การนับถือศาสนา วัฒนธรรมและประเพณี และการปกครองที่แตกต่างกัน (ณัชชาวีร์ เลิศสินธุติกุล, 2558, น. 818-830) ความแตกแยกระหว่างชนต่างเชื้อชาติ ต่างวัฒนธรรม ทำให้รัฐบาลศรีลังกาโดยมีชาวสิงหลเป็นคนส่วนใหญ่ ใช้ความรุนแรงบีบบังคับให้กองกำลังพยัคฆ์พิฆาตอาวุธอย่างไม่มีเงื่อนไข ถือเป็นการยุติสงครามกลางเมืองอันนองเลือดในศรีลังกาที่ดำเนินมากกว่า 25 ปีอย่างสมบูรณ์ แม้ว่าในปัจจุบันสหประชาชาติ รวมถึงองค์การระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชนจะรายงานตรงกันว่าปฏิบัติการทางทหารครั้งนั้น เป็นการสังหารหมู่ประชาชนผู้บริสุทธิ์จำนวนมากก็ตาม

สภาพสังคมไทย เราต่างเคยชินกับความหลากหลายว่ามันเป็นตัวการแบ่งแยก ‘เขา’ และ ‘เรา’ ให้เป็นฝักเป็นฝ่าย (Thainess and the others) ในหลายครั้งที่พบว่า บทสนทนาก่อให้เกิดความอึดอัด เพราะขาดพื้นฐานของการทำความเข้าใจผู้ที่ต่างไปจากตน เช่น การหักทลายจากลักษณะทางกายภาพ การล้อเลียนเพศสภาพ กระทั่งการกล่าวหาว่าไทยเป็นสังคมประชาธิปไตย แต่กลับเป็นการรวมเอาปัญหาความขัดแย้งเรื่องสิทธิเอาไว้ด้วย การผลักให้กลุ่มชาติพันธุ์ที่ไม่ได้ใช้ภาษาราชการเดียวกันกลายเป็นคนชายขอบ การดูหมิ่นผู้นับถือศาสนาอื่น เนื่องจากการแบ่งสิทธิออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ สิทธิของปัจเจกบุคคล (individual rights) และสิทธิทางวัฒนธรรมของกลุ่มคน (group's right) โดยปกติรัฐจะรับรองสิทธิของปัจเจกบุคคล ต่อมาเมื่อกลุ่มคนเรียกร้องสิทธิ

บางอย่าง สิ่งที่เราเรียกร้องนั้นอาจลิดรอนสิทธิของคนในกลุ่มเองหรือสิทธิของปัจเจกบุคคล (ปิยฤดี ไชยพร, 2561, น. 142) เป็นเหตุให้รัฐยื่นมือเข้าไปแทรกแซงหรือควบคุมเพื่อคุ้มครองพลเมืองหรือความมั่นคงของรัฐ ในหลายครั้งจึงพบว่าการคุ้มครองสิทธิของคนกลุ่มน้อยทางวัฒนธรรมไม่ได้ดำเนินการควบคู่ไปกับหลักสิทธิพลเมืองและสิทธิมนุษยชนได้

สถานการณ์ความขัดแย้งข้างต้น สะท้อนถึงความไม่เข้าใจในความเชื่อ ค่านิยม วัฒนธรรม ประเพณีแต่ละสังคมที่ต่างกัน ทุกฝ่ายต่างยึดติดกับอุดมคติของตัวเองจนนำไปสู่ความขัดแย้งในระดับความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล หรือรุนแรงจนเกิดความสูญเสียในชีวิตและทรัพย์สิน ดังนั้น การส่งเสริมเรื่องการตระหนักรู้ทางสังคมและวัฒนธรรม จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับมนุษย์ในศตวรรษที่ 21 เมื่อเราต่างอยู่บนโลกที่เต็มไปด้วยความหลากหลาย และนิยามของความหลากหลายล้วนมีมิติที่ทับซ้อน สิ่งเหล่านี้เป็นเรื่องใกล้ตัวนักเรียน พบว่า ใน 1 ห้องเรียนที่นักเรียนต้องใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันทุกวัน ล้วนมีภูมิหลังจากครอบครัว ศาสนา ความเชื่อ และเพศที่แตกต่างกัน โดย CASEL (The Collaborative for Academic, Social, and Emotional) เป็นองค์กรหนึ่งที่ทำให้ความสำคัญถึงการสร้างการตระหนักรู้ทางสังคมและวัฒนธรรม เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจให้กับคนในสังคม โดยมีองค์ประกอบที่แสดงถึงการตระหนักรู้ทางสังคมและวัฒนธรรม ได้แก่ 1) การมองจากมุมมองผู้อื่น (Perspective-taking) 2) การร่วมรู้สึก (Empathy) 3) การยอมรับความแตกต่างที่หลากหลาย (Appreciating diversity) 4) ความเคารพในผู้อื่น (Respect for others) (CASEL, 2020) ดังนั้นการสร้างให้ผู้เรียนมีทักษะดังกล่าวจะต้องสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เปิดโลกทัศน์ของผู้เรียนให้ได้สัมผัสถึงความหลากหลายทางสังคมและวัฒนธรรม ส่งเสริมให้เกิดการรับฟัง ไม่ด่วนตัดสิน มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน เพื่อก่อให้เกิดการร่วมรู้สึก มีทัศนคติของการเข้าอกเข้าใจผู้อื่น ในแง่ของความแตกต่างหลากหลายไม่ว่าจะเป็นเชื้อชาติ ศาสนา สังคม วัฒนธรรม และบรรทัดฐานของแต่ละสังคม จะช่วยให้สามารถใช้ชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข

จากความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยเล็งเห็นแนวคิดของ CASEL เป็นประโยชน์ในการนำมาประยุกต์ใช้ในงานวิจัยในครั้งนี้เพื่อเป็นกรอบต่อการสร้างการตระหนักรู้ทางสังคมและวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ส่งเสริมให้นักเรียนมีทัศนคติที่ดี เกิดความเข้าอกเข้าใจผู้อื่น เคารพซึ่งกันและกัน นำไปสู่การยอมรับในความแตกต่างที่หลากหลาย ผ่านสื่อภาพยนตร์ เนื่องจากเป็นสื่อมวลชนที่มีบทบาทและมีอิทธิพลต่อสังคมโดยทั่วไปโดยมีเนื้อหาที่ครอบคลุมเรื่องราวต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในแต่ละยุคสมัยทั้งสภาพเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และวัฒนธรรมที่สัมพันธ์กับชีวิตของคน โดยผู้สร้างภาพยนตร์ได้แทรกทัศนคติ ค่านิยม ประเพณี และ

ขนบธรรมเนียมวัฒนธรรมต่าง ๆ สิ่งเหล่านี้ได้มีการผันแปรไปตามสภาพสังคมที่ไม่หยุดนิ่ง (ศรีอนงค์ สุขขี้ง, 2547, น. 3)

ภาพยนตร์จึงเป็นสื่อหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการเรียนรู้ของนักเรียน เนื่องจากเป็นสื่อที่มีลักษณะเป็นภาพเคลื่อนไหวทำให้อธิบายเรื่องราวที่เป็นนามธรรมและรูปธรรมได้ชัดเจนขึ้น และมีส่วนเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน โดยมีหลายช่องทางที่นักเรียนสามารถเลือกชมตามความสนใจ เช่น โรงภาพยนตร์ แพลตฟอร์มออนไลน์ หรือการสตรีมมิ่ง จึงนับได้ว่าเป็นสื่อการสอนที่ทำให้เกิดช่องทางการรับรู้ได้มาก มีลักษณะเป็นสากล ทุกเพศ ทุกวัยสามารถเข้าถึงและเรียนรู้ได้ง่าย ช่วยเปิดประสบการณ์ใหม่ให้กับผู้เรียน (กิดานันท์ มลิทอง, 2531) และสามารถช่วยให้นักเรียนเข้าใจถึงมิติที่ตนที่สำคัญได้อย่างมีความหมาย เพราะภาพยนตร์แต่ละเรื่องมีจุดมุ่งหมายในการสร้างที่แตกต่างกันไป บางเรื่องสร้างขึ้นเพื่อประชาสัมพันธ์ บางเรื่องสร้างแรงบันดาลใจ นอกจากนี้ความสามารถในการบันทึกและเล่าเรื่องราว และยังช่วยเร่งเร้าความสนใจในการเรียนได้ เนื่องจากมีทั้งภาพเคลื่อนไหว เสียงประกอบ การย่อเหตุการณ์ไว้ในระยะเวลาอันสั้น และประเด็นที่ภาพยนตร์ซ่อนสัญลักษณ์ไว้ก็ทำให้เกิดความรู้สึกทำทนาย ต้องคิดหาคำตอบดังนั้นภาพยนตร์จึงเป็นสิ่งที่กระตุ้นกระบวนการเรียนรู้ กระบวนการคิดของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี (ประนาท เทียนศรี, 2558, น. 97-180) ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Seriah (2016) พบว่า การใช้ภาพยนตร์เป็นสื่อการสอนเรื่อง การข้ามวัฒนธรรม (cross culture) สามารถเพิ่มความตระหนักรู้ทางวัฒนธรรม และป้องกันความตระหนักในภาวะการเข้าสู่วัฒนธรรมใหม่ (culture shock) ได้ (Nur Seriah, 2016) นอกจากนี้สื่อภาพยนตร์ประเภทสารคดี ยังทำให้นักเรียนเกิดความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นได้อีกด้วย จากผลการวิจัยของ Buchanan (2012) พบว่า นักเรียนมีปฏิกิริยาทางอารมณ์เมื่อได้รับชมภาพยนตร์สารคดีประวัติศาสตร์ โดยมักอ้างอิงแหล่งที่มาของภาพยนตร์ในการแสดงความคิดเห็น และมีแสดงความเห็นอกเห็นใจในเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ของผู้อื่น (Buchanan Lisa Brown, 2012) ผู้สอนสามารถใช้สื่อภาพยนตร์ประกอบการสอนในชั้นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนต่าง ๆ ได้ อาจใช้ตัวอย่างของภาพยนตร์ในชั้นนำเป็นการดึงดูดความสนใจของผู้เรียน ใช้ภาพยนตร์บางฉากอธิบายประเด็นการศึกษาในคาบเรียน ตลอดจนใช้การชมภาพยนตร์ทั้งเรื่องเป็นกิจกรรมในชั้นเรียน (มนตรี แยมกสิกร, 2526)

โดยปัจจุบันมีภาพยนตร์ที่สื่อถึงเรื่องความหลากหลายทางสังคมและวัฒนธรรมจำนวนมากขึ้น ตัวอย่าง ภาพยนตร์เรื่อง AmericanPie ที่สะท้อนให้เห็นค่านิยมเรื่องเพศและการแสดงออกทางเพศที่หลากหลาย อาจสร้างการรับรู้ใหม่ สร้างความเคยชิน หรือการเลียนแบบพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสมในกลุ่มผู้ชมวัยเด็กได้ (อุรพงศ์ แพทย์คชา, 2555, น.147-155)

ภาพยนตร์เรื่อง Parasite เนื้อหาเป็นการเล่าความรู้สึกของการใช้ชีวิตในโลกที่เต็มไปด้วยความเหลื่อมล้ำทางสังคม ความทุกข์ของคนชั้นล่าง ความเจ็บปวดจากความอยุติธรรม โดยใช้วิธีการเล่าเรื่องผ่านการเสียดสีและใช้สัญลักษณ์ต่าง ๆ ภาพยนตร์เรื่องนี้ได้รับคำชมว่าเป็นการสั้นคลอนอำนาจและความมีอภิสิทธิ์ในสังคมที่ดำเนินมาตลอดเวลา (Karoon Chetpayark, 2563) และภาพยนตร์เรื่อง ร่ายากับมังกรตัวสุดท้าย (Raya and the Last Dragon) เล่าเรื่องราวการผจญภัยของตัวละคร มีการจำลองสถานที่สำคัญในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ การใช้สถาปัตยกรรมในรูปแบบไทยโบราณ การแต่งกายและอาหารที่เสมือนตัวแทนของวัฒนธรรมในแต่ละประเทศ ภาพยนตร์แอนิเมชันเรื่องนี้จึงสะท้อนวัฒนธรรมร่วมในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ตลอดจนเอกลักษณ์ของแต่ละประเทศ

จากเหตุผลข้างต้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการศึกษาความคิดเห็นของครูสังคมศึกษาเกี่ยวกับการเลือกใช้สื่อภาพยนตร์ และรวบรวมภาพยนตร์ที่แสดงความหลากหลายทางวัฒนธรรม สำหรับใช้เป็นสื่อประกอบการจัดการเรียนรู้ เพื่อสร้างการตระหนักรู้ทางสังคมและวัฒนธรรม ตามแนวคิดของ CASEL โดยคาดหวังเป็นอย่างยิ่งว่า สื่อภาพยนตร์จะเป็นเครื่องมือที่สำคัญสามารถส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถคิดวิเคราะห์ผ่านเรื่องหรือเหตุการณ์ต่างๆ ที่รับจากสื่อได้อย่างมีเหตุมีผล ตลอดจนสามารถส่งเสริมทัศนคติที่ดี เกิดความเข้าใจอกเข้าใจผู้อื่น เคารพซึ่งกันและกัน นำไปสู่การยอมรับในความแตกต่างที่หลากหลาย โดยซึมซับอย่างไม่รู้ตัว ก่อให้เกิดผลลัพธ์ที่มีประสิทธิภาพ

คำถามงานวิจัย

1. ภาพยนตร์ช่วยสร้างการตระหนักรู้ทางสังคมและวัฒนธรรมได้อย่างไร

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูสังคมศึกษาเกี่ยวกับการเลือกใช้สื่อภาพยนตร์เกี่ยวกับเรื่อง ความหลากหลายทางวัฒนธรรมประกอบการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
2. เพื่อรวบรวมและจัดประเภทภาพยนตร์ตามความหลากหลายทางวัฒนธรรมสำหรับใช้เป็นสื่อประกอบการจัดการเรียนรู้ เพื่อสร้างความตระหนักรู้ทางสังคมและวัฒนธรรม

ขอบเขตของการวิจัย

1. กลุ่มเป้าหมาย

ผู้วิจัยได้เลือกกลุ่มตัวอย่าง โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (purposive sampling) เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการเลือกใช้สื่อภาพยนตร์ และการให้ผลสะท้อนกลับหลังจากชมสื่อภาพยนตร์

มีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

1. เป็นครูผู้สอนวิชาสังคมศึกษาฯ ในระดับมัธยมศึกษา
2. เป็นผู้ใช้สื่อภาพยนตร์ในการสอน
3. เป็นผู้ชมภาพยนตร์ผ่านการสตรีมมิ่งออนไลน์ ในแพลตฟอร์ม Netflix

โดยมีรายนามดังต่อไปนี้

1. โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) สาขาสังคมศึกษา จำนวน 2 คน
2. โรงเรียนเทพศิรินทร์ สมุทรปราการ กลุ่มสาระสังคมศึกษาฯ จำนวน 1 คน
3. โรงเรียนมัธยมวัดสิงห์ กลุ่มสาระสังคมศึกษาฯ จำนวน 1 คน
4. โรงเรียนชลกันยานุกูล กลุ่มสาระสังคมศึกษาฯ จำนวน 1 คน
5. โรงเรียนสตรีวิทยา กลุ่มสาระสังคมศึกษาฯ จำนวน 1 คน
6. โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชบางเขน กลุ่มสาระสังคมศึกษาฯ จำนวน 1 คน

2. เนื้อหา

เนื้อหาของภาพยนตร์ที่คัดเลือก มีเงื่อนไข 3 ประการ ดังนี้

1. ความหลากหลายทางวัฒนธรรม ระยะเวลาต้องเกี่ยวข้องกับความหลากหลายทางวัฒนธรรม รวมทั้งสิ้น 6 ประเด็น ได้แก่ วัฒนธรรมย่อยของกลุ่มต่าง ๆ ชาติพันธุ์ เพศ ศาสนา การศึกษา เศรษฐกิจ

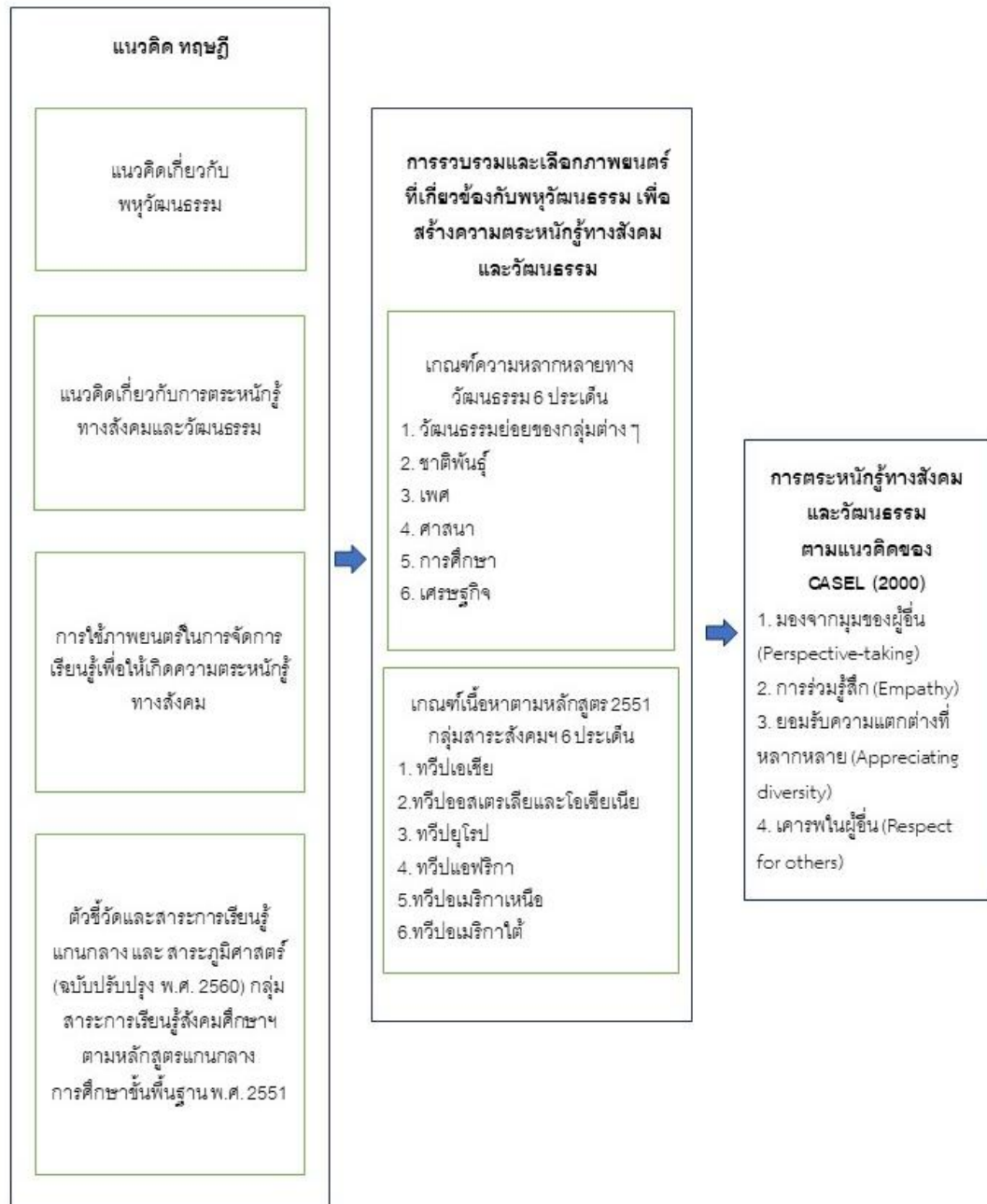
2. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาฯ ตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น รวมทั้งสิ้น 6 ประเด็น ได้แก่ ทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย ทวีปยุโรป ทวีปแอฟริกา ทวีปอเมริกาเหนือ และทวีปอเมริกาใต้

3. ช่วงระยะเวลาการฉายภาพยนตร์อยู่ในระหว่าง พ.ศ. 2555 - พ.ศ. 2564

3. ระยะเวลา

ระยะเวลาในการวิจัย ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2564 – เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2565

4. กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ภาพยนตร์ หมายถึง ภาพยนตร์ที่มีช่องทางการเผยแพร่ทางสตรีมมิงออนไลน์ ผ่านแพลตฟอร์ม Netflix เนื่องจากเป็นช่องทางที่สามารถเข้าถึงได้โดยง่ายและตรงกับความต้องการของผู้เรียน และเป็นการดำเนินการที่ถูกต้องตามกฎหมายลิขสิทธิ์ในประเทศไทย มีการอนุญาตฉายเพื่อวัตถุประสงค์ทางการศึกษา โดยเป็นการฉายเฉพาะกิจเพียงครั้งเดียว แต่มีข้อยกเว้นสำหรับครูที่ต้องการฉายภาพยนตร์เทอมละครั้งต่อเนื่องเป็นเวลาหลายเทอม ก็สามารถทำได้ และมีเงื่อนไขช่วงระยะเวลาการฉายอยู่ในระหว่าง พ.ศ. 2555 - พ.ศ. 2564 หมายรวมถึงภาพยนตร์ทุกประเภท ยกเว้นภาพยนตร์ชุด (series)

2. ความหลากหลายทางวัฒนธรรม หมายถึง การดำรงอยู่ของกลุ่มวัฒนธรรมที่หลากหลายภายในสังคม ได้แก่

- 2.1 วัฒนธรรมย่อยของกลุ่มต่าง ๆ
- 2.2 ชชาติพันธุ์
- 2.3 เพศ
- 2.4 ศาสนา
- 2.5 การศึกษา
- 2.6 เศรษฐกิจ

3. การตระหนักรู้ทางสังคมและวัฒนธรรม หมายถึง ความสามารถของบุคคล ในการทำความเข้าใจผู้อื่นที่มีพื้นฐานทางสังคมและวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน โดยมีเกณฑ์ตัวชี้วัด 4 ประการ ดังนี้

3.1 มองจากมุมมองของผู้อื่น (Perspective-taking) คือ การเอาทัศนคติของคนอื่นมาใส่ในใจเรา

3.2 การร่วมรู้สึก (Empathy) คือ การร่วมรู้สึก การแสดงความเห็นอกเห็นใจและปรารถนาให้ผู้อื่นพ้นทุกข์ แสดงความห่วงใยต่อความรู้สึกของผู้อื่น

3.3 ยอมรับความแตกต่างที่หลากหลาย (Appreciating diversity) คือ การยอมรับในจุดแข็งของผู้อื่น การระบอบรรทัดฐานทางสังคมที่หลากหลาย รวมทั้งบรรทัดฐานที่ไม่เป็นธรรม

3.4 เคารพในผู้อื่น (Respect for others) คือ การให้เกียรติผู้อื่น รู้จักแสดงความขอบคุณ เห็นคุณค่าของวัฒนธรรมอื่น ตัดสินใจในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้สื่อภาพยนตร์เกี่ยวกับความหลากหลายทางวัฒนธรรม สามารถนำไปใช้ประกอบการสอนสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาได้
2. ได้ตัวอย่างวิธีการนำสื่อภาพยนตร์ไปใช้เพื่อสร้างการตระหนักรู้ทางสังคมและวัฒนธรรมให้เกิดแก่นักเรียน
3. ส่งเสริมการสร้างการตระหนักรู้ทางสังคมและวัฒนธรรม เพราะทุกคนคือส่วนหนึ่งของโลก เป็นพลเมืองโลก อยู่ท่ามกลางความหลากหลาย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การรวบรวมภาพยนตร์ที่ใช้เป็นตัวอย่างประกอบการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา ในหัวข้อความหลากหลายทางวัฒนธรรม เพื่อสร้างการตระหนักรู้ทางสังคมและวัฒนธรรม ผู้วิจัย ได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย ดังนี้

1. ความหลากหลายทางวัฒนธรรม
 - 1.1 ความหมายของความหลากหลายทางวัฒนธรรม
 - 1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความหลากหลายทางวัฒนธรรม
2. การตระหนักรู้ทางสังคมและวัฒนธรรม
 - 2.1 ความหมายของการตระหนักรู้ทางสังคม
 - 2.2 องค์ประกอบของการตระหนักรู้ทางสังคม
 - 2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการตระหนักรู้ทางสังคม
 - 2.4 ความหมายของการตระหนักรู้ทางวัฒนธรรม
 - 2.5 องค์ประกอบของการตระหนักรู้ทางวัฒนธรรม
3. การใช้ภาพยนตร์ประกอบการเรียนการสอนในวิชาสังคมศึกษา
 - 3.1 ความหมายของภาพยนตร์
 - 3.2 ประเภทของภาพยนตร์
 - 3.3 บทบาทของภาพยนตร์กับการศึกษา
 - 3.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาพยนตร์กับการจัดการเรียนรู้
4. ทฤษฎีการเรียนรู้ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
 - 4.1 ทฤษฎีทางจิตวิทยาพัฒนาการของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
 - 4.2 ความสนใจของวัยรุ่นต่อสื่อภาพยนตร์

ความหลากหลายทางวัฒนธรรม

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาความหลากหลายทางวัฒนธรรม จากแหล่งข้อมูลทั้งไทยและต่างประเทศ ได้แก่ พจนานุกรม บทความทางวิชาการ แนวคิดของผู้เชี่ยวชาญ งานวิจัย และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา สรุปประเด็นการศึกษาได้ดังนี้

ความหมายของความหลากหลายทางวัฒนธรรม

ในงานเขียนทางวิชาการมีการใช้คำว่า พหุวัฒนธรรม ร่วมกับกับคำว่า ความหลากหลายทางวัฒนธรรม และความแตกต่างทางวัฒนธรรม โดยไม่ได้แยกคำเหล่านี้ออกจากกันอย่างเด่นชัด (แพร ศิริศักดิ์ดำเกิง, 2549) ทุกสังคมล้วนประกอบขึ้นจากความหลากหลาย ไม่มีสังคมใดที่สร้างจากคนกลุ่มเดียว การมองในลักษณะว่าสังคมเป็นแบบเดียวกัน จึงเป็นการมองข้ามข้อเท็จจริง เช่น มองสังคมชนบทเหมือน ๆ กันหมด สังคมไทยมีแต่คนไทยเท่านั้น การที่คนเราจะอยู่ร่วมกันท่ามกลางความหลากหลายได้ก็ต้องเคารพซึ่งกันและกัน มองคนอื่นเป็นเพื่อน ประเด็นปัญหาของความหลากหลายที่อาจนำไปสู่ความขัดแย้ง จึงมักเกิดจากการที่เราความต่างให้กลายเป็นคนอื่น (อานันท์ กาญจนพันธุ์, 2548) จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องยังปรากฏความหมายของความหลากหลายทางวัฒนธรรมไว้ดังต่อไปนี้

SALTO-YOUTH (2021) เป็นโครงการ Erasmus+ ดำเนินการโดยคณะกรรมการยุโรป ให้ความหมายของความหลากหลายทางวัฒนธรรม ว่าเป็นการดำรงอยู่ของกลุ่มวัฒนธรรมที่หลากหลายภายในสังคม โดยกลุ่มวัฒนธรรมสามารถมีลักษณะที่แตกต่างกัน ได้แก่ วัฒนธรรม ศาสนา ชาติพันธุ์ ภาษา สัญชาติ รสนิยมทางเพศ ชั้นเรียน เพศ อายุ ความทุพพลภาพ ความแตกต่างด้านสุขภาพ ที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ และอื่น ๆ (SALTO-YOUTH, 2021)

นฤพนธ์ ด้วงวิเศษ (2564) พหุวัฒนธรรมนิยม หมายถึง การรับรู้ถึงความหลากหลายเป็นเรื่องปกติของสังคม สังคมนั้นจึงเต็มไปด้วยวัฒนธรรมย่อยต่าง ๆ ผู้คนอาจมีวัฒนธรรมร่วมกัน แต่ยังคงเอกลักษณ์ของตนไว้ มีพลังและไม่ถูกทำลายโดยวัฒนธรรมอื่น (นฤพนธ์ ด้วงวิเศษ, 2564)

Inglis (1996) ความหลากหลายทางวัฒนธรรม หมายถึง ความหลากหลายทางชาติพันธุ์ การศึกษา ภาษา เศรษฐกิจ วัฒนธรรม และองค์ประกอบทางสังคม แนวคิดนี้ได้รับการยอมรับและมีการนำไปใช้วางนโยบายการบริหารเพื่อตอบสนองต่อความหลากหลายของพลเมือง จากบางประเทศ โดยเฉพาะออสเตรเลีย แคนาดา และสวีเดน (Inglis Christine, 1996)

Feinberg (1996) ความหลากหลายทางวัฒนธรรม (Cultural Diversity) ในสังคมพหุวัฒนธรรม เป็นสังคมที่ให้การสนับสนุนวัฒนธรรมย่อยที่แตกต่าง โดยปัจเจกบุคคลจะถูกนับเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มด้วย (Feinberg Walter, 1996)

The American Heritage Dictionary of English Language (2000) ความหลากหลายทางวัฒนธรรม หมายถึง เรื่องที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม ทฤษฎีทางสังคม หรือการศึกษาที่กระตุ้นความสนใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมภายในสังคมมากกว่าวัฒนธรรมกระแสหลักเพียงอย่างเดียว (The American Heritage Dictionary of the English Language, 2020)

The Columbia Encyclopedia (2012) พหุวัฒนธรรม เป็นคำที่อธิบายถึงการอยู่ร่วมกันของหลายวัฒนธรรมในท้องที่ ไม่มีวัฒนธรรมใดครอบงำวัฒนธรรมของทั้งภูมิภาค การทำให้ความแตกต่างของมนุษย์เป็นที่ยอมรับของคนจำนวนมาก แนวคิดพหุวัฒนธรรมมีความพยายามที่จะเอาชนะการเหยียดเชื้อชาติ การกีดกันทางเพศ และการเลือกปฏิบัติในรูปแบบอื่น (Columbia Encyclopedia, 2012)

John Rex (2004) พหุวัฒนธรรมนิยม เป็นการยอมรับสิทธิของชนกลุ่มน้อยที่จะได้จัดการเรื่องต่าง ๆ ด้วยวิธีของตนเอง เช่น ความสัมพันธ์ชุมชน การใช้ภาษา ความเชื่อ การประกอบพิธีกรรมทางศาสนา และการรักษาประเพณี วัฒนธรรม ตามบริบทของครอบครัวและชุมชน (Rex John, 1996)

Flora Kadriu (2017) ความหลากหลายทางวัฒนธรรมเป็นการตอบสนองทางการเมืองและทางสังคม ในประเทศที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม เช่น การรักษาเอกลักษณ์ของชุมชนชนกลุ่มน้อย การเคารพในสิทธิมนุษยชน การมีส่วนร่วมของชนกลุ่มน้อยในการเมือง การต่อสู้เพื่อการศึกษา การใช้ภาษาในที่สาธารณะหรือในการสื่อสารภายนอก การย้ายถิ่นฐาน สัญลักษณ์ประจำชาติ วันหยุดราชการ (Kadriu Flora, 2017)

Lawrence A. Blum (1992) กล่าวถึง คุณค่าสามประการสำหรับการศึกษาสังคม พหุวัฒนธรรม ได้แก่ 1) จิตสำนึกการไม่แบ่งแยกเชื้อชาติ 2) การยืนยันเอกลักษณ์ของตนเคารพและปรารถนาที่จะเข้าใจวัฒนธรรมอื่น ให้คุณค่าในความหลากหลายทางวัฒนธรรม 3) เกิดความรู้สึกร่วมกัน โอบรับความแตกต่างในฐานะเพื่อนมนุษย์ (Blum Lawrence A, 1992)

Geert Hofstede (2007) แบ่งมิติความหลากหลายทางวัฒนธรรมไว้ 6 มิติ ได้แก่ 1) ความเหลื่อมล้ำทางอำนาจ ในสังคมที่มีความเหลื่อมล้ำทางอำนาจมาก คนมักมองความไม่เท่าเทียมเป็นเรื่องปกติ มีช่องว่างระหว่างชนชั้นจนทำให้เกิดข้อได้เปรียบ-เสียเปรียบ ในขณะที่สังคมที่มีความเหลื่อมล้ำน้อย ชนชั้นต่างเป็นอิสระสามารถพึ่งพิงและช่วยเหลือกันได้ 2) ความเป็นปัจเจกนิยมและกลุ่มนิยม วัฒนธรรมการเลี้ยงดูที่ให้ความสำคัญกับตัวเองเป็นหลัก กับวัฒนธรรมการเลี้ยงดูที่ให้ความสำคัญกับการรวมกลุ่มเป็นหลัก ทำให้ความสัมพันธ์และวิธีการสื่อสารของสมาชิกในสังคมมีความแตกต่างกันตามไปด้วย 3) ความเป็นชายและความเป็นหญิง เป็นการแบ่งแยกความแตกต่างทางกายภาพ บทบาทและพฤติกรรมที่สังคมคาดหวัง ระหว่างเพศชายและเพศหญิง สังคมที่เน้นความเป็นชาย จะมีค่านิยมว่าผู้ชายต้องมีการตัดสินใจเด็ดขาด มีความรับผิดชอบ ห้ามร้องไห้ มีโอกาสมากกว่าในตำแหน่งสูง พ่อเป็นหัวหน้าครอบครัว มองโลกจากความเป็นจริง ส่วนสังคมที่เน้นความเป็นหญิง จะให้เน้นเรื่องความสัมพันธ์ ทั้งผู้ชายและผู้หญิงอยู่บนพื้นฐานของ

ความรู้สึก สามารถร้องไห้ได้และมีโอกาสเท่ากันในการทำงานตำแหน่งสูง 4) การหลีกเลี่ยงความไม่แน่นอน ในสังคมที่มีภาวะตั้งเครียดสมาชิกมักแสดงอาการหลีกเลี่ยงอย่างรุนแรง มีความกังวลเกี่ยวกับความเป็นอยู่ ส่วนสังคมที่ยืดหยุ่น สมาชิกจะเปิดกว้างรับข่าวสารใหม่ ๆ 5) การมุ่งเน้นเป้าหมายระยะยาวและระยะสั้น สังคมที่เน้นเป้าหมายระยะยาวจะให้ความสำคัญกับคุณงามความดี เชื้อเรื่องโชคกลาง อยู่ภายใต้กฎหมาย ส่วนสังคมที่เน้นเป้าหมายระยะสั้นจะให้ความสำคัญความเป็นจริง การตัดสินใจ-เด็ดขาด เจน มีชนบของหญิง-ชาย 6) การห่วงเหนียวและการผ่อนผัน สังคมที่เน้นการห่วงเหนียวจะให้ความสำคัญกับกฎเกณฑ์ในสังคม สมาชิกทำตามสิ่งที่สังคมกำหนดไว้ มีบรรทัดฐานทางสังคมเคร่งครัด ขาดอิสระ ในขณะที่สังคมเน้นการผ่อนผันให้ความสำคัญกับการพักผ่อน มีพื้นที่สำหรับกิจกรรม เช่น กีฬา ศิลปะ อาหาร มีอิสระและมีความยืดหยุ่น ในการแสดงความคิดเห็นและบรรทัดฐานเกี่ยวกับเรื่องเพศ (Hofstede Geert, 2007)

ตาราง 1 สรุปแนวคิดเกี่ยวกับความหลากหลายทางวัฒนธรรม

ประเด็น	ผู้เชี่ยวชาญทางด้านความหลากหลายทางวัฒนธรรม										ผลการสังเคราะห์	
	SALTO-YOUTH (2021)	นฤพนธ์ ต้วงวิเศษ (2564)	Inglis (1996)	Feinberg W (1996)	อานันท์ กาญจนพันธุ์ (2548)	The American Heritage Dictionary of English Language (2000)	The Columbia Encyclopedia (2012)	John Rex (2004)	Flora Kadiru (2017)	Lawrence A. Blum (1992)		Hofstede (2007)
วัฒนธรรมย่อยของกลุ่มต่างๆ	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	10
ศาสนา	/							/				2
ชาติพันธุ์	/	/					/	/	/	/		6
ภาษา	/	/							/			3
สัญชาติ	/											1
เพศ	/						/			/		3
การศึกษา	/	/							/			2
เศรษฐกิจ		/							/			2
ความเหลื่อมล้ำทางอำนาจ										/		1

ตาราง 1 (ต่อ)

ประเด็น	ผู้เชี่ยวชาญทางด้านความหลากหลายทางวัฒนธรรม	
	ผู้เขียน	ผลการสังเคราะห์
ความเป็นปัจเจกนิยมและกลุ่มนิยม	Hofstede (2007) Lawrence A. Blum (1992)	/ 1
การหลีกเลี่ยงความไม่แน่นอน	Flora Kadriu (2017) John Rex (2004)	/ 1
ความตึงาม	The Columbia Encyclopedia (2012) The American Heritage Dictionary of English Language (2000)	/ 1
การทวงหนี้และการผ่อนผัน	อานันท์ กาญจนพันธุ์ (2548) Feinberg W (1996) Inglis (1996) นฤพันธ์ ตั้งวิเศษ (2564) SALTO-YOUTH (2021)	/ 1

จากตาราง 1 สรุปแนวคิดเกี่ยวกับความหลากหลายทางวัฒนธรรมข้างต้น ผลการสังเคราะห์ข้อมูล สามารถสรุปได้ว่า ความหลากหลายทางวัฒนธรรม เป็นการดำรงอยู่ของกลุ่มวัฒนธรรมที่หลากหลายภายในสังคม ประกอบด้วย วัฒนธรรมย่อยของกลุ่มต่าง ๆ ชาติพันธุ์ เพศ ศาสนา การศึกษา เศรษฐกิจ ที่มีความแตกต่างกันไปในแต่ละสังคม

การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา ทั้ง 2 ส่วน ได้แก่ 1) ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาฯ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 2) ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง สาระภูมิศาสตร์ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 พบว่า มีส่วนที่เกี่ยวข้องกับความหลากหลายทางวัฒนธรรมตามนิยามข้างต้น ดังตาราง 2

ตาราง 2 แสดงการวิเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาที่เกี่ยวข้องกับความหลากหลายทางวัฒนธรรม

ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551	ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง สาระภูมิศาสตร์ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม	สาระที่ 5 ภูมิศาสตร์
มาตรฐาน	มาตรฐาน
ส 2.1 เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และธำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทย และสังคมโลก	ส 5.2 เข้าใจปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่ก่อให้เกิดการสร้างสรรควิถีการดำเนินชีวิต มีจิตสำนึกและมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน
ตัวชี้วัด	ตัวชี้วัด
ม.1/3 อธิบายเกี่ยวกับคุณค่าทางวัฒนธรรมที่เป็นปัจจัยในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีหรืออาจนำไปสู่ความเข้าใจผิดต่อกัน ม.1/4 แสดงออกถึงการเคารพในสิทธิ เสรีภาพของตนเองและผู้อื่น ม.2/4 อธิบายความคล้ายคลึงและความแตกต่างของวัฒนธรรมไทย และวัฒนธรรมของประเทศในภูมิภาคเอเชีย ม.3/3 อนุรักษ์วัฒนธรรมไทยและเลือกรับวัฒนธรรมสากลที่เหมาะสม ม.3/4 วิเคราะห์ปัจจัยที่ก่อให้เกิดปัญหาความขัดแย้งในประเทศ และเสนอแนวคิดในการลดความขัดแย้ง ม.3/5 เสนอแนวคิดในการดำรงชีวิตอย่างมีความสุขในประเทศและสังคมโลก	ม.1/2 วิเคราะห์ปัจจัยทางกายภาพและปัจจัยทางสังคมที่ส่งผลต่อทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย ม.2/2 วิเคราะห์ปัจจัยทางกายภาพและปัจจัยทางสังคมที่ส่งผลต่อทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกา ม.3/2 วิเคราะห์ปัจจัยทางกายภาพและปัจจัยทางสังคมที่ส่งผลต่อทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปอเมริกาเหนือ และทวีปอเมริกาใต้

จากการวิเคราะห์ในตาราง 2 ผู้วิจัยสามารถสรุปเกณฑ์ความหลากหลายทางวัฒนธรรมเพื่อนำมากำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย ได้ทั้งสิ้น 6 ประการ ดังนี้

1. วัฒนธรรมย่อยของกลุ่มต่าง ๆ ชาติพันธุ์ เพศ ศาสนา การศึกษา เศรษฐกิจ ในทวีปเอเชีย
2. วัฒนธรรมย่อยของกลุ่มต่าง ๆ ชาติพันธุ์ เพศ ศาสนา การศึกษา เศรษฐกิจ ในทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย

3. วัฒนธรรมย่อยของกลุ่มต่าง ๆ ชาติพันธุ์ เพศ ศาสนา การศึกษา เศรษฐกิจ ในทวีปยุโรป
4. วัฒนธรรมย่อยของกลุ่มต่าง ๆ ชาติพันธุ์ เพศ ศาสนา การศึกษา เศรษฐกิจ ในทวีปแอฟริกา
5. วัฒนธรรมย่อยของกลุ่มต่าง ๆ ชาติพันธุ์ เพศ ศาสนา การศึกษา เศรษฐกิจ ในทวีปอเมริกาเหนือ
6. วัฒนธรรมย่อยของกลุ่มต่าง ๆ ชาติพันธุ์ เพศ ศาสนา การศึกษา เศรษฐกิจ ในทวีปอเมริกาใต้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความหลากหลายทางวัฒนธรรม

ศุภร ชูทรงเดช และวริศ โดมทอง (2564) ได้ศึกษาผลของการใช้นวัตกรรม เกมกระดาน “นักสืบของอดีต” กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเยาวชนหรือกลุ่มเด็กนักเรียนภายในพื้นที่ พบว่า บอร์ดเกมสามารถใช้เป็นตัวแทนความเข้าใจในวัฒนธรรมชาติพันธุ์ได้ เป็นข้อยืนยันได้ถึงประสิทธิภาพของการใช้แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ตามอรรถศาสตร์ ทำให้เกิดความสนใจและเปิดใจต่อนวัตกรรมที่แปลกใหม่ ผลสัมฤทธิ์ด้านการเรียนมีความคิดวิเคราะห์สูงขึ้นหลังจากการเล่นบอร์ดเกม และความพึงพอใจต่อการเรียนรู้อยู่ในเกณฑ์ดีมาก (ศุภร ชูทรงเดช & วริศ โดมทอง, 2564)

นันทิดา จันทรางศุ และคณะ (2560) จัดทำโครงการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กและเยาวชน โดยใช้การมีส่วนร่วมของชุมชนบนฐานความหลากหลายทางวัฒนธรรม พบว่า เด็กและเยาวชนเกิดความตระหนักทางวัฒนธรรม ทั้งในระดับปัจเจก ชุมชน และปรากฏการณ์ทางสังคมวัฒนธรรม ในภาพกว้าง สามารถยกตัวอย่างพร้อมทั้งอธิบายเหตุการณ์และปรากฏการณ์ทางสังคมที่มีความเกี่ยวข้องกับประเด็นเรื่องความหลากหลายทางสังคมได้อย่างถูกต้อง เริ่มให้ความสนใจและความสำคัญกับวิถีชีวิต ผู้คน และวัฒนธรรมรอบตัว รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงทางสังคมวัฒนธรรม ได้แก่ การเคลื่อนย้ายเข้ามาของคนต่างถิ่นและคนดั้งเดิม การอยู่ร่วมกันของคนต่างถิ่น ความเป็นเมืองและชนบท ประเพณีดั้งเดิม ศาสนาที่หลากหลาย วัฒนธรรมทางอาหาร เมื่อเกิดความรู้ มีความเข้าใจ เกิดการยอมรับความแตกต่างได้ ซึ่งจะทำให้เด็กและเยาวชนกลายเป็นพลังที่สำคัญในการขับเคลื่อนกิจกรรมทางสังคมที่ต้องอาศัยความเข้าใจในความแตกต่างหลากหลายได้ในอนาคต (นันทิดา จันทรางศุ และคณะ, 2560)

คณะทำงานข้อมูลแผนพื้นที่ภาคเหนือ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม (2564) พบประเด็นปัญหา ได้แก่ 1) ความเชื่อ และศรัทธาของกลุ่มชาติพันธุ์ไม่ได้รับการยอมรับ ทำให้เยาวชนรุ่นใหม่ไม่ยอมเปิดเผยศาสนาตามบรรพบุรุษของตนเอง จึงสูญเสีย

โอกาสในการเรียนรู้และโอกาสในการรักษาพื้นที่ทางวัฒนธรรม 2) สังคมไทยไม่รับรู้การมีส่วนร่วมในการสร้างชาติของกลุ่มชาติพันธุ์ จึงเกิดมายาคติและอคติต่อกลุ่มชาติพันธุ์เมื่อมีการเรียกร้องสิทธิหรือเสรีภาพในการดำรงวิถีตามวัฒนธรรมของตนเอง จึงมีข้อเสนอแนะ ว่าควรสร้างและออกแบบกิจกรรมหรือสื่อเพื่อเกิดการเรียนรู้แลกเปลี่ยนประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมของคนพื้นราบกับชาติพันธุ์บนพื้นที่สูงเพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมอย่างสันติ (คณะทำงานข้อมูลแผนพื้นที่ภาคเหนือ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม, 2564)

แนวคิดเกี่ยวกับการตระหนักรู้ทางสังคมและวัฒนธรรม

ความหมายของการตระหนักรู้ทางสังคม

การตระหนักรู้ทางสังคม โดยทั่วไปมักมีความเกี่ยวข้องกับการทำความเข้าใจพฤติกรรมและเป็นพันธะหน้าที่ของคนในแต่ละสังคม ซึ่งความคิดเหล่านี้อาจแตกต่างกันโดยเฉพาะอย่างยิ่งกับประชากรที่อยู่ในสภาพแวดล้อมที่ขัดแย้งกัน ดังนั้น ปัญหาสังคมอาจเกิดขึ้นได้หากเราถูกสอนให้คิดและมองเพียงแค่ปัญหาของตนเอง จากการศึกษาค้นคว้า ความหมายของการตระหนักรู้ทางสังคม จากเอกสาร ตำรา บทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องได้มีนักวิชาการต่าง ให้นิยามความหมายของการตระหนักรู้ทางสังคมไว้อย่างหลากหลาย เช่น เดอลากส์ อธิบายว่าเป็นความสามารถในการตระหนักถึงปัญหาที่บุคคล สังคม หรือชุมชนที่เผชิญหน้ากัน ในบริบทด้านการเมือง ศาสนา ศิลปะ และปรัชญา (Joseph A Durlak, 1996) การเข้าไปเกี่ยวข้องกับผู้อื่น มีความไว้วางใจซึ่งกันและกัน แล้วทำให้เกิดความเข้าใจในตนเอง (Ossimitz, 2004, อ้างถึงใน พัชรภรณ์ ศรีสวัสดิ์, 2550) กรีนส์แพนได้ให้ความหมายของการตระหนักรู้ทางสังคม เป็นการทำความเข้าใจในกิจกรรมของผู้อื่น ซึ่งจะมีผลต่อกิจกรรมของตนเอง ตลอดจนการทำความเข้าใจการตัดสินใจของคนในสังคม เมื่อต้องเผชิญกับเหตุการณ์และกระบวนการทางสังคม (Greenspan, 1979) ส่วนพงศ์พันธุ์กล่าวว่า เป็นการรับรู้ของบุคคลเกี่ยวกับการดำรงอยู่ด้วยตนเอง ดำรงอยู่ด้วยผู้อื่น และดำรงอยู่กับชุมชนและสังคม (พงศ์พันธุ์, 1991, อ้างถึงใน พัชรภรณ์ ศรีสวัสดิ์, 2550) รวมถึงความสามารถในการเข้าใจบรรทัดฐานทางสังคมและจริยธรรม มีพฤติกรรมและการรับรู้ในระดับต่าง ๆ ได้แก่ ครอบครัว โรงเรียน และชุมชนทางการศึกษาควรพัฒนาการตระหนักรู้ทางสังคมให้เกิดแก่ผู้เรียนเพื่อรับทราบ เรียนรู้คุณค่าและตอบสนองต่อวัฒนธรรม ค่านิยม ประเพณี ที่แตกต่างกันไปในแต่ละสังคม ด้วยการสนับสนุนให้นักเรียนมีส่วนร่วมกับกิจกรรมในห้องเรียน (Minnesota Department of Education, 2021)

จากการนิยามความหมายของการตระหนักรู้ทางสังคมที่ได้กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่า การตระหนักรู้ทางสังคม เป็นความสามารถของบุคคล ในการทำความเข้าใจผู้อื่นอันมีพื้นฐานทางสังคมที่แตกต่างกัน ตลอดจนความเข้าใจในบรรทัดฐานทางสังคมที่แตกต่าง การปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม และปัญหาทางสังคม

องค์ประกอบของการตระหนักรู้ทางสังคม

การศึกษาองค์ประกอบของการตระหนักรู้ทางสังคม จากเอกสาร ตำรา บทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องได้มีนักวิชาการต่าง ๆ กล่าวไว้ดังนี้

CASEL (2020) กล่าวว่า มีหลายพฤติกรรมที่แสดงถึงการตระหนักรู้ทางสังคม เช่น การรับรู้มุมมองของผู้อื่น ยอมรับในจุดแข็งของผู้อื่น การแสดงความเห็นอกเห็นใจและปรารถนาให้ผู้อื่นพ้นทุกข์ แสดงความห่วงใยต่อความรู้สึกของผู้อื่น เข้าใจและแสดงความขอบคุณ การระบุบรรทัดฐานทางสังคมที่หลากหลาย รวมทั้งบรรทัดฐานที่ไม่เป็นธรรม ตระหนักถึงความต้องการและโอกาสของสถานการณ์ การทำความเข้าใจอิทธิพลขององค์กรและระบบที่มีต่อพฤติกรรม (CASEL, 2020)

Goleman (2007) กล่าวถึงองค์ประกอบของการตระหนักรู้ทางสังคม ได้แก่ 1) การมีพื้นฐานของความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นในระดับเบื้องต้น (Primal Empathy) 2) กระบวนการปรับตัวหรือปรับความเข้าใจ (Attunement) 3) ความสามารถในการรับรู้และเข้าใจความรู้สึกและอารมณ์ของผู้อื่นได้อย่างถูกต้อง (Empathic Accuracy) 4) การรับรู้และเข้าใจเกี่ยวกับตัวเองและผู้อื่นในบริบททางสังคม (Social Cognition) (Goleman Daniel, 2007)

Selman (2003) การตระหนักรู้ทางสังคมเป็นการตระหนักรู้ในตัวตนของบุคคลถึงความสามารถของตนในการแสดงออก มีความเข้าใจทางสังคม รวมถึงการแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง (Robert L. Selman, 2003)

องค์ประกอบที่ทำให้เกิดพฤติกรรมการตระหนักรู้ทางสังคมนั้น โดยสรุปแล้วประกอบด้วย การรับรู้มุมมองของผู้อื่น เอาใจเขามาใส่ใจเรา ยอมรับและเคารพในความแตกต่าง มีความแหว่ไวทางสังคม มีการสื่อสารอย่างเข้าใจ ตระหนักรู้ในตัวตนและความสามารถของบุคคลอื่น ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยมีความสนใจการแบ่งองค์ประกอบของการตระหนักรู้ทางสังคม ตามแนวคิดของ CASEL จึงนำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดของการวิจัย

งานวิจัยที่เกี่ยวกับการตระหนักรู้ทางสังคม

กรีน และ คามิมูรา (2003) พบว่า พัฒนาการด้านการตระหนักรู้ทางสังคม สามารถส่งเสริมได้ด้วยวิธีการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับกลุ่มเพื่อนที่หลากหลาย โดยได้ศึกษาจากประชากรนักศึกษาในระดับวิทยาลัย จำนวน 3,496 คน (Greene; & Kamimura, 2003)

เมลิสซา (1984) ได้พัฒนาเครื่องมือประเมินการตระหนักรู้ทางสังคมของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนในพื้นที่เมืองไอโอวา พบว่า โครงสร้างการตระหนักรู้ทางสังคมประกอบด้วย การตระหนักรู้ด้านเพศ ความภาคภูมิใจในตนเอง สติปัญญาความสำเร็จทางการศึกษา โดยการตระหนักรู้ทางสังคมไม่มีความสัมพันธ์กับการสำเร็จการศึกษา และการตระหนักรู้ด้านเพศมีความสัมพันธ์กับความภาคภูมิใจในตนเอง แต่ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับสติปัญญา (Spafford Melissa Maxam, 1984)

ความหมายของการตระหนักรู้ทางวัฒนธรรม

จากการศึกษาความหมายของการตระหนักรู้ทางวัฒนธรรม จากเอกสาร ตำรา บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีนักวิชาการได้ให้ความหมายไว้ดังนี้

การตระหนักรู้ทางวัฒนธรรม หมายถึง การมีความเข้าใจในวัฒนธรรมของตนเอง การรับรู้ความคิดและความเข้าใจที่แตกต่างกันว่าเรื่องปกติในสังคมหนึ่งอาจเป็นเรื่องใหม่ของคนอีกสังคม (นพวรรณ ยอดธรรม & ปิยะนันท์ หิรัญย์ชโลทร, 2558) อันได้แก่ ความเชื่อ จิตสำนึกทางวัฒนธรรม วิถีทางวัฒนธรรม ค่านิยม ชาติพันธุ์วรรณา ความลำเอียง และความอคติ (Burchum, 2002, อ้างถึงในกมลชนก ชำนาญ, 2557) ขณะที่ เดียดคอฟท์ ให้ความหมายว่าเป็นความสามารถในการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสม ในสถานการณ์ต่างวัฒนธรรม (Deardorff Darla K, 2006)

จากนิยามดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสรุปความหมายของการตระหนักรู้ทางวัฒนธรรม ว่าเป็นการรับรู้และทำความเข้าใจกับผู้ที่มีวัฒนธรรมต่างไปจากตน ในด้านต่าง ๆ ตลอดจนสามารถสื่อสารและตัดสินใจในสถานการณ์ต่างวัฒนธรรมได้อย่างเหมาะสม

องค์ประกอบของการตระหนักรู้ทางวัฒนธรรม

การศึกษาองค์ประกอบของการตระหนักรู้ทางวัฒนธรรม จากเอกสาร ตำรา บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องได้มีนักวิชาการต่าง ๆ กล่าวไว้ดังนี้

ชุตินันท์ จันทรเสนานนท์ (2553) กล่าวถึงการมองเห็นความหลากหลายทางวัฒนธรรม การมีความยืดหยุ่นและเห็นคุณค่าของวัฒนธรรมอื่น และการเอาใจเขามาใส่ใจเรา เป็นองค์ประกอบสำคัญของการตระหนักรู้ทางวัฒนธรรม (ชุตินันท์ จันทรเสนานนท์, 2553)

นพวรรณ ยอดธรรม และคณะ (2558) พบว่า เด็กปฐมวัยสามารถบอกข้อดี และความภาคภูมิใจเกี่ยวกับวิถีประมงพื้นบ้านของตนได้ มีปฏิสัมพันธ์ที่ดี ยอมรับ เคารพ กล่าวคำชื่นชม และอยู่ร่วมกับผู้อื่นที่มีวิถีต่างไปจากตนได้ ภายหลังจากได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนววิถีประมงพื้นบ้าน (นพวรรณ ยอดธรรม & ปิยะนันท์ หิรัญย์ชโลทร, 2558)

Sue (2001) เสนอว่า ครูที่สอนในโรงเรียนสองภาษาที่มีความหลากหลายทางสังคมและวัฒนธรรม จะต้องมีการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับความหลากหลายทางวัฒนธรรม คำนึงถึงความแตกต่างทางวัฒนธรรมของนักเรียน สอนให้ผู้เรียนมีทักษะในการปรับตัวเมื่ออยู่ท่ามกลางความหลากหลาย (Derald Sue, 2001)

องค์ประกอบที่ทำให้เกิดพฤติกรรมการตระหนักรู้ทางวัฒนธรรมนั้น โดยสรุปแล้ว ประกอบด้วย การมองเห็นความหลากหลายทางวัฒนธรรม มีความยืดหยุ่นและเห็นคุณค่าของวัฒนธรรมอื่น การเอาใจเขามาใส่ใจเรา การยอมรับ มีทักษะในการปรับตัวเมื่ออยู่ท่ามกลางความหลากหลายและอยู่ร่วมกันระหว่างวัฒนธรรม

จากการทบทวนวรรณกรรม ผลงานวิชาการและแนวคิดที่เกี่ยวข้องของการตระหนักรู้ทางสังคมและวัฒนธรรม ผู้วิจัยพบว่า แนวคิดการตระหนักรู้ทางสังคมของ CASEL นั้น มีส่วนที่สอดคล้องกับนิยามการตระหนักรู้ทางวัฒนธรรมด้วย ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสรุปเกณฑ์การตระหนักรู้ทางสังคมและวัฒนธรรมโดยใช้แนวคิดของ CASEL เพื่อเป็นกรอบของการวิจัยได้ดังนี้

1. การมองจากมุมมองของผู้อื่น (Perspective-taking) คือ การเอาทัศนคติของคนอื่นมาใส่ใจในใจเราว่าเมื่อเผชิญกับสถานการณ์จะรู้สึกอย่างไร จะตัดสินใจอย่างไร
2. การร่วมรู้สึก (Empathy) คือ การร่วมรู้สึก การแสดงความเห็นอกเห็นใจและปรารถนาให้ผู้อื่นพ้นทุกข์ แสดงความห่วงใยต่อความรู้สึกของผู้อื่น
3. การยอมรับความแตกต่างที่หลากหลาย (Appreciating diversity) คือ การยอมรับในจุดแข็งของผู้อื่น การระบุบรรทัดฐานทางสังคมที่หลากหลาย รวมทั้งบรรทัดฐานที่ไม่เป็นธรรม
4. ความเคารพในผู้อื่น (Respect for others) คือ การให้เกียรติผู้อื่น รู้จักแสดงความขอบคุณ ตระหนักถึงความต้องการและโอกาสของสถานการณ์ การทำความเข้าใจอิทธิพลขององค์กรและระบบที่มีต่อพฤติกรรม

การใช้ภาพยนตร์ประกอบการเรียนการสอนในวิชาสังคมศึกษา

ความหมายของภาพยนตร์

การศึกษาความหมายของภาพยนตร์จากเอกสาร ตำรา บทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้มีนักวิชาการต่าง ๆ ได้ให้ความหมายไว้ดังนี้

ภาพยนตร์ เป็นประดิษฐกรรมที่เกิดขึ้นในช่วงปลายศตวรรษที่ 19 ตามความหมายของพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน หมายถึง ภาพฉายด้วยเครื่องทำให้เห็นเป็นภาพเคลื่อนไหวได้ หรือเรียกอีกอย่างว่า หนังฉาย (ราชบัณฑิตยสถาน, 2554) ตรงกับภาษาอังกฤษที่ใช้คำว่า

Cinematography มีรากศัพท์มาจากคำว่า kinema รวมกับคำว่า graphy จึงหมายถึง เคลื่อนไหว และการเขียนตามลำดับ (กำจร หลุยยะพงศ์, 2554, น. 21-50) โดยเนื้อหาที่ปรากฏในภาพยนตร์ อาจเป็นเรื่องจริง หรืออาจมาจากจินตนาการของผู้สร้าง (วิชา สันทนาประสิทธิ์, 2555)

จากการนิยามความหมายของภาพยนตร์ที่ได้กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า ภาพยนตร์ หมายถึง ภาพเคลื่อนไหวที่เกิดจากเครื่องฉาย มีเนื้อหาที่ปรากฏจากเรื่องจริง หรือมาจาก จินตนาการของผู้สร้าง

ประเภทของภาพยนตร์

จากการศึกษาประเภทของภาพยนตร์จากเอกสาร ตำรา บทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้มีนักวิชาการต่าง ๆ จำแนกภาพยนตร์ไว้หลากหลายประเภท โดยจะแตกต่างกันไปตามเกณฑ์ที่ใช้จำแนก ตัวอย่างเช่น การจำแนกตามลักษณะของสี การจำแนกตามวัตถุประสงค์ของการสร้าง การจำแนกตามลักษณะของฟิล์ม (สุทัศน์ บุรีรักษ์ดี, 2528) การจำแนกโดยใช้ลักษณะการนำเสนอ การจำแนกโดยใช้น้ำที่หลักของการสื่อสาร (สมาน งามสนิท, 2548) การจำแนกกลุ่มภาพยนตร์ ตามลักษณะเด่นหรือตระกูลของภาพยนตร์ (Genre) (เมธญา ล้อมวงค์, 2559) การจำแนกตามคุณค่าทางวัฒนธรรม (เอกพล รัตนะ, 2560)

ตาราง 3 แสดงเกณฑ์การจำแนกประเภทของภาพยนตร์

เกณฑ์การจำแนก	ประเภทของภาพยนตร์
จำแนกตามวัตถุประสงค์ของการสร้าง (สุทัศน์ บุรีรักษ์ดี, 2528)	1. ภาพยนตร์สารสนเทศ 2. ภาพยนตร์เสริมทักษะ 3. ภาพยนตร์ชวนเชื่อ 4. ภาพยนตร์บันเทิง 5. ภาพยนตร์ทดลอง
จำแนกโดยใช้ลักษณะการนำเสนอ (สมาน งามสนิท, 2548)	1. ภาพยนตร์ที่มีเนื้อหาเป็นจริง 2. ภาพยนตร์ที่มีเนื้อหาจากการประพันธ์
การจำแนกตามหน้าที่หลักของการสื่อสาร (สมาน งามสนิท, 2548)	1. ภาพยนตร์ข่าว 2. ภาพยนตร์เพื่อการศึกษา 3. ภาพยนตร์เพื่อแสดงความคิดเห็นและชักจูง

ตาราง 3 (ต่อ)

เกณฑ์การจำแนก	ประเภทของภาพยนตร์
การจำแนกข้อมูลของมรดกภาพยนตร์ที่ ได้รับการขึ้นทะเบียนในครั้งที่ 1 ถึงครั้งที่ 4 โดยใช้คุณค่าทางวัฒนธรรม (เอกพล รัตนะ, 2560)	<ol style="list-style-type: none"> 1. ภาพยนตร์คาบอวยตะวันตก 2. ภาพยนตร์ชีวิต 3. ภาพยนตร์วิทยาศาสตร์ หรือ ไซไฟ 4. ภาพยนตร์สยองขวัญ 5. ภาพยนตร์แอ็กชั่น 6. ภาพยนตร์ผจญภัย 7. ภาพยนตร์สงคราม 8. ภาพยนตร์รักโรแมนติก 9. ภาพยนตร์ฟิล์ม noir 10. ภาพยนตร์โอโรติก 11. ภาพยนตร์ลึกลับ 12. ภาพยนตร์ย้อนยุค 13. ภาพยนตร์แอนิเมชัน 14. ภาพยนตร์ตลก 15. ภาพยนตร์สารคดี 16. ภาพยนตร์อาชญากรรม 17. ภาพยนตร์แฟนตาซี 18. ภาพยนตร์เพลง

จากตาราง 3 สามารถสรุปได้ว่า เกณฑ์การจำแนกแบ่งเป็น 4 เกณฑ์ ได้แก่ จำแนกตามวัตถุประสงค์ของการสร้าง จำแนกโดยใช้ลักษณะการนำเสนอ จำแนกโดยใช้หน้าที่หลักของการสื่อสาร และจำแนกโดยใช้คุณค่าทางวัฒนธรรม

การพัฒนาของเทคโนโลยี ทำให้มีปริมาณข้อมูลจำนวนมากและเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว รวมทั้งมีความหลากหลายของรูปแบบ (Edd Dumbill, 2012) ในพ.ศ. 2558 ประเทศไทยเกิดปรากฏการณ์การให้บริการภาพยนตร์ออนไลน์ผ่านช่องทางการสตรีมมิ่ง (Streaming) เรียกว่า

วิดีโอสตรีมมิ่ง หรือ ภาพยนตร์สตรีมมิ่ง กระแสความนิยมยังคงเพิ่มสูงขึ้นและมีแนวโน้มเติบโตมากที่สุด ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้จวบจนปัจจุบัน จากรายงานผลการสำรวจพฤติกรรมผู้ใช้ อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย พ.ศ. 2563 โดยสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (สพธอ.) หรือ ETDA (เอ็ตด้า) กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม พบว่า กิจกรรมที่คนไทยทำบนโลกออนไลน์ ได้แก่ การดูโทรทัศน์ ดูภาพยนตร์ ฟังเพลง มีการปรับตัวสูงขึ้นกว่าปีก่อน จาก 71.2% เป็น 85% สอดคล้องกับการศึกษาเกี่ยวกับผลตอบรับของการชมภาพยนตร์ผ่านการสตรีมมิ่ง ของณัฐสิมา คงสง และคณะ (2562) พบว่า ผู้ใช้บริการให้ความเห็นเกี่ยวกับช่องทางการเผยแพร่ของ Netflix ว่ามีความทันสมัย มีภาพยนตร์ชุด (Series) ที่ผลิตเอง ไม่มีโฆษณาคั่น เพิ่มความรู้ทางภาษาอังกฤษ คุณภาพเสียงและความคมชัดสูง มีการจัดหมวดหมู่ของภาพยนตร์ และยังดาวน์โหลดเก็บไว้ดูได้ เหมาะสำหรับคนที่มีเวลาว่างและชื่นชอบการดูภาพยนตร์แบบถูกลิขสิทธิ์ (ณัฐสิมา คงสง และคณะ, 2562)

ปัจจุบันมีผู้ให้บริการวิดีโอสตรีมมิ่งในประเทศไทยกว่า 20 แพลตฟอร์ม เช่น Line TV, VIU, Disney Plus, HBO GO, Prime Video, True ID, Youtube, Netflix เป็นต้น ความสะดวกสบาย และวิถีชีวิตที่เปลี่ยนไปทำให้สตรีมมิ่งออนไลน์ได้รับความนิยมสูงมากขึ้น ในพ.ศ.2563 มีการจัดอันดับแพลตฟอร์มที่ได้รับความนิยมสูงสุด 5 อันดับ ได้แก่ YouTube, Netflix, Line TV, VIU, และ True ID (สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์, 2564) โดยมีตัวอย่างข้อมูลการให้บริการของแต่ละแพลตฟอร์มดังนี้

1. Youtube เป็นคลังคลิปลิขิตวิดีโอจากผู้ใช้งาน มีทั้งการให้บริการและการให้บริการพิเศษสำหรับสมาชิก ประเภทของการรับชมมีความหลากหลาย เช่น สารคดี กีฬา การ์ตูน รายการทีวี เพลง ข่าว สรุปความรู้ เป็นต้น โดยส่วนใหญ่เป็นการรับชมเนื้อหาเพื่อความบันเทิง (MAZ Marketing & Data Solution, 2564)

2. Netflix เป็นบริการที่ต้องสมาชิกเท่านั้น สามารถรับชมภาพยนตร์โดยไม่มีโฆษณา สามารถดาวน์โหลดในอุปกรณ์แล้วรับชมได้โดยไม่ต้องเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต มีการจัดหมวดหมู่ภาพยนตร์ เช่น ภาพยนตร์ที่ชนะรางวัล ภาพยนตร์โรแมนติก ภาพยนตร์เอเชีย ภาพยนตร์ตะวันตก สารคดี รายการวาไรตี้ สามารถรับชมผ่านอุปกรณ์ที่เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตรวมถึงสมาร์ตทีวี และเครื่องเล่นมีเดียสตรีมมิ่ง อัตราค่าบริการจึงขึ้นอยู่กับจำนวนอุปกรณ์และความคมชัด (Netflix Official, 2564)

3. LINE TV เป็นแพลตฟอร์มวิดีโอออนไลน์ และทีวีออนไลน์ สามารถรับชมได้ทั้งบนเว็บไซต์และดาวน์โหลดแอปพลิเคชันเพื่อใช้งานบนสมาร์ตโฟน โดยไม่ต้องเสียค่าสมาชิกมีรายการ

ความบันเทิงหลากหลาย เช่น ละคร ภาพยนตร์ รายการบันเทิง วาไรตี้ เกมโชว์ แอนิเมชัน เพลง กีฬา การถ่ายทอดสดผลการออกสลากกินแบ่งรัฐบาล จากสถานีโทรทัศน์ทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ (LineOfficeAccount, 2564)

4. VIU เป็นบริการที่รวมภาพยนตร์ชุด รายการวาไรตี้ และรายการเพลง ของประเทศเกาหลี 3 ช่องหลัก ได้แก่ SBS, KBS และ MBC อย่างถูกต้องตามกฎหมาย มีจุดเด่น คือ ช่วงเวลาการฉายใกล้เคียงกับเกาหลี สามารถชมได้โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายในบางรายการแต่จะมีโฆษณาคั่น ส่วนบริการ VIU Premium เป็นบริการที่ต้องเสียค่าสมาชิก สำหรับผู้ต้องการชมในเวลาฉายที่ใกล้เคียงกับประเทศเกาหลี ไม่มีโฆษณาคั่น และสามารถดาวน์โหลดไว้ดูทีหลังโดยไม่ต้องใช้อินเทอร์เน็ตได้ (Taey, 2559)

5. True ID+ เป็นการให้บริการสมาชิกรายเดือน สามารถดูรายการทีวี ถ่ายทอดสด การแข่งขันกีฬา ภาพยนตร์สารคดี ภาพยนตร์ทั้งในและต่างประเทศ หากผู้ใช้บริการใช้สัญญาณเครือข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ค่ายทรูมูฟ สามารถเข้าใช้งานบางรายการได้โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย หรือสมัครแพ็คเกจรายเดือนเพื่อเข้าใช้งานทุกรายการโดยไม่มีโฆษณาคั่น (TrueID Official, 2564)

จากการศึกษาประเภทของภาพยนตร์ที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยมีความสนใจภาพยนตร์ที่มีช่องทางการรับชมผ่านการสตรีมมิ่ง แพลตฟอร์ม Netflix เนื่องจากเป็นช่องทางที่ได้รับความนิยมสูงในกลุ่มวัยรุ่น และมีการอนุญาตฉายเพื่อวัตถุประสงค์ทางการศึกษาโดยเป็นการฉายเฉพาะกิจเพียงครั้งเดียว แต่มีข้อยกเว้นสำหรับครู หรือนักการศึกษาที่ต้องการฉายภาพยนตร์ทอมละครึ่งต่อเนื่องเป็นเวลาหลายเทอม ก็สามารถทำได้ ผู้วิจัยจึงนำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการดำเนินการวิจัยในครั้งนี้

บทบาทของภาพยนตร์กับการศึกษา

จากการศึกษาบทบาทของภาพยนตร์กับการศึกษา จากเอกสาร ตำรา บทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องได้มีนักวิชาการต่าง ๆ เสนอแนวคิดไว้ดังนี้

ภาพยนตร์ มีส่วนในการช่วยแสดงข้อเท็จจริง เนื่องจากมีการถ่ายทอดแนวคิดอย่างละเอียดและแสดงด้วยภาพ ทำให้เข้าใจเรื่องที่ศึกษา เช่น ภาพยนตร์ประเภทสารคดีอาจแสดงเรื่องราวที่แท้จริง หรือเหตุการณ์ในชีวิตจริง สามารถให้ข้อคิดเกี่ยวกับสภาพสังคม ลักษณะทางภูมิศาสตร์ วัฒนธรรม ความเชื่อของแต่ละท้องถิ่น จึงมีประโยชน์ในการพัฒนาทัศนคติ และความรู้สึกในคุณค่าของสิ่งต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี (สมาน งามสนิท, 2548) ภาพยนตร์เป็นสื่อการเรียนรู้ที่ดีที่สุดอย่างหนึ่งของมนุษย์ และทำให้เกิดปัญญาได้ (หอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน), 2564)

ภาพยนตร์ถูกนำมาใช้ทางการศึกษาอย่างแพร่หลาย เช่น ในทางการแพทย์ การฝึกอบรม ตามหลักสูตรเฉพาะ ภาพยนตร์สารคดี รวมถึงภาพยนตร์ที่สร้างเพื่อความบันเทิง ก็แฝงคุณค่าทางการศึกษาอยู่ ผู้สอนสามารถเลือกมาใช้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาได้ ภาพยนตร์ส่วนใหญ่มีแนวเรื่องที่ผูกพันแน่นแฟ้นกับหลักกรรม คนทำผิดย่อมได้รับการลงโทษ ความดีเอาชนะความชั่วได้เสมอ ภาพยนตร์บางเรื่องสะท้อนลักษณะทางสังคม ภูมิศาสตร์ ภูมิหลังทางวัฒนธรรม และจิตวิทยาอย่างลึกซึ้ง ทำให้คุณค่าทางการศึกษาของภาพยนตร์แต่ละเรื่องแตกต่างกันไป ภาพยนตร์บางเรื่องอาจให้ผลตรงข้าม คนทำชั่วแต่ได้ดี คนดีถูกรังแก หรือตอนจบของภาพยนตร์แสดงการกระทำที่ไม่เหมาะสมของตัวละคร อาจทำให้ผู้ชมเกิดค่านิยมในทางที่ไม่เหมาะสม ดังนั้นผู้สอนจึงมีส่วนสำคัญในการพิจารณาคุณค่าทางการศึกษาของภาพยนตร์แต่ละเรื่อง เพื่อคัดกรองเนื้อหาเพื่อนำไปใช้ประกอบการสอน โดยอาจพิจารณาจากแก่นของเรื่องว่าเกี่ยวข้องกับเรื่องใด สัญญาที่ปรากฏในภาพยนตร์ รวมถึงลักษณะการดำเนินเรื่อง (พิพิษณ์ สิทธิศักดิ์, 2555) โดยอาจแบ่งวิธีการใช้ภาพยนตร์การศึกษาได้เป็น 2 ส่วน คือ 1) ภาพยนตร์พื้นฐาน (back ground film) ใช้สำหรับประกอบการเรียนทั่วไป โดยสามารถใช้เป็นส่วนหนึ่งของขั้นตอนการเรียนการสอนในชั้นใดก็ได้ เช่น ภาพยนตร์ข่าว ภาพยนตร์สารคดี ภาพยนตร์โฆษณา ภาพยนตร์ประวัติศาสตร์ 2) ภาพยนตร์สั้นประกอบการสอน (short teaching film) เป็นภาพยนตร์ที่ใช้สำหรับสอนเนื้อหาส่วนใดส่วนหนึ่งโดยเฉพาะ เช่น ภาพยนตร์ที่จำลองกระบวนการทำงานของหัวใจ ผู้สอนจะเปิดให้ชมเพียงช่วงใดช่วงหนึ่ง หรือให้สอดคล้องกับเรื่องที่ต้องการสอนเท่านั้น นอกจากนี้ผู้สอนอธิบาย (สมาน งามสนิท, 2548)

ภาพยนตร์เป็นปรากฏการณ์ทางศิลปะ สังคม และเศรษฐกิจ ที่ส่งผลต่อค่านิยมทางวัฒนธรรม เนื่องจากภาพยนตร์เป็นภาษาสากลของโลกทำให้คนทุกชาติ ทุกภาษา ทุกการศึกษา เข้าถึงได้ง่าย เมื่อภาพยนตร์เหล่านี้มีความสัมพันธ์กับเรื่องราวเศรษฐกิจ และการเมือง ทำให้ส่งผลต่อข้อต่อรองของทั้งระหว่างประเทศ และระหว่างชนชั้น ภาพยนตร์จึงเป็นพลังทางวัฒนธรรม ในช่วงคริสต์ศตวรรษที่ 20 เป็นต้นมา ภาพยนตร์ได้รับการพิจารณาว่าเป็นสื่อที่มีอิทธิพลกำหนดทิศทางของสังคมโลก เพราะภาพยนตร์ได้มีส่วนในการกำหนดจิตสำนึกและพฤติกรรมของคนในสังคมโลกอย่างมาก (เอกพล รัตนะ, 2560)

จากบทบาทของภาพยนตร์กับการศึกษาที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า สื่อภาพยนตร์มีบทบาทในการพัฒนาให้ผู้เรียนให้สามารถเห็นความหลากหลายทางสังคมและวัฒนธรรม เนื่องจากภาพยนตร์เป็นสื่อที่มีบทบาทสำคัญและทรงพลังสามารถใช้เป็นเครื่องมือใน

การให้ความรู้ความบันเทิง มีอิทธิพลต่อการรับรู้และความรู้สึก ทำให้เกิดเปลี่ยนแปลงทัศนคติ เนื่องจากทุกเพศทุกวัยสามารถเข้าถึงภาพยนตร์ที่ตนเองสนใจได้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาพยนตร์กับการจัดการเรียนรู้

Nur Serliah (2016) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับการเพิ่มความตระหนักรู้ทางวัฒนธรรมของนักเรียนโดยการใช้ภาพยนตร์เพื่อทำความเข้าใจเรื่องการข้ามวัฒนธรรม ผลการวิจัยพบว่า ภาพยนตร์เป็นสื่อการสอนที่น่าสนใจ เพราะเป็นรูปแบบใหม่ของการเรียนการสอนในชั้นเรียน ทำให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาได้ง่ายขึ้น รู้จักวัฒนธรรมอื่น ๆ ดีกว่าสื่อประเภทอื่น อีกทั้งภาพยนตร์ยังสามารถเพิ่มความตระหนักรู้ด้านวัฒนธรรมของนักเรียนได้อีกด้วย เนื่องจากการได้รับข้อมูลด้วยสื่อภาพยนตร์ สามารถนำมาเปรียบเทียบวัฒนธรรมของตนกับวัฒนธรรมอื่น ๆ และการทำความเข้าใจเรื่องการข้ามวัฒนธรรมจะช่วยป้องกันการตีตราทางวัฒนธรรมได้ (Nur Serliah, 2016)

Daryn Bevan Egan-Simon (2020) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับการสอน ความเป็นพลเมือง ที่เน้นความยุติธรรมทางสังคม กับเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 (Year 5) ประเทศอังกฤษ โดยใช้ภาพยนตร์แอนิเมชันขนาดสั้นเป็นสื่อประกอบ หนึ่งในผลการวิจัยที่สำคัญชี้ให้เห็นว่าภาพยนตร์เป็นสื่อที่ทรงพลังมีศักยภาพในการส่งเสริมประชาธิปไตย เนื่องจากภาพยนตร์ทำให้เด็กเข้าใจแนวคิดบางอย่างที่เกี่ยวข้องกับการเป็นพลเมือง เช่น อำนาจ การปกครอง การรวมกลุ่ม ตลอดจนลัทธิปัจเจกนิยม (Daryn Bevan Egan-Simon, 2020)

Buchanan Lisa Brown (2012) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับการใช้ภาพยนตร์เพื่อการคิดทางประวัติศาสตร์เกี่ยวกับขบวนการสิทธิพลเมืองในนักศึกษาฝึกหัดครูระดับปฐมวัย ผลการศึกษาชี้ว่า ภาพยนตร์สารคดีเป็นเครื่องมือที่เป็นประโยชน์และเกิดการมีส่วนร่วมในการเรียนสูง โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับผู้เรียนรุ่นมิลเลนเนียล (Millennials) อย่างไรก็ตาม ผลการวิจัยแนะนำว่าควรวิเคราะห์ภาพยนตร์สารคดีที่มีแหล่งที่มาแตกต่างกัน เพื่อให้นักเรียนได้สัมผัสกับมุมมองทางประวัติศาสตร์ที่หลากหลาย ตลอดจนประเด็นเรื่องการเหยียดเชื้อชาติและสนับสนุนให้ใช้ความคิดทางประวัติศาสตร์สำรวจแนวคิดอื่น ๆ เช่น ประสพการณ์ในห้องเรียนการสอนเชิงวิพากษ์ วิจารณ์ ทฤษฎีการแข่งขัน ความยุติธรรมทางสังคม นอกจากนี้ ยังได้ส่งเสริมให้นักศึกษาสำรวจบทบาทของตนเองและพยายามทำความเข้าใจว่าตัวตนและชีวิตของพวกเขาเป็นอย่างไร (Buchanan Lisa Brown, 2012)

ดาร์ตัน จันทสาร (2558) พัฒนาสื่อภาพยนตร์การ์ตูน เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียง ที่มีการ์ตูนนำเสนอทั้งตัวอักษร ภาพนิ่ง มีแบบฝึกหัดและแบบทดสอบท้ายบทเรียนทำให้ผู้เรียนสามารถทราบ

ผลได้ทันที พบว่า สื่อภาพยนตร์การ์ตูนสามารถดึงดูดความสนใจ และกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการ เรียนรู้ได้ดี เมื่อพิจารณาคุณภาพของสื่อภาพยนตร์การ์ตูน พบว่า ด้านเทคโนโลยีการศึกษาอยู่ใน ระดับดี และด้านเนื้อหาอยู่ในระดับดีมาก (ดาร์ตัน จันทสาร, 2558)

ประนาท เทียนศรี (2558) ได้ใช้เทคนิคการตั้งคำถาม 5W 1H ประกอบสื่อภาพยนตร์ จำนวน 12 เรื่อง เพื่อพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์และความคิดรวบยอดของนักเรียน ระดับชั้นประถมศึกษา พบว่า ความสามารถในการคิดวิเคราะห์และคิดรวบยอดของนักเรียนหลัง เรียนสูงกว่าก่อนเรียน โดยด้านการสรุปเรื่องย่อและประเด็นสำคัญ การบอกข้อคิดที่ได้รับและการ อธิบายวิธีการแก้ปัญหา สามารถปฏิบัติได้เป็นอย่างดีมาก สำหรับด้านการบอกข้อดี ข้อเสียจาก การดูภาพยนตร์ นักเรียนสามารถปฏิบัติได้ระดับปานกลาง (ประนาท เทียนศรี, 2558)

แนวคิดเกี่ยวกับทฤษฎีการเรียนรู้ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ทฤษฎีทางจิตวิทยาพัฒนาการของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

การเรียนรู้ เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นในตัวบุคคล เมื่อมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม หรือ สถานการณ์ที่เผชิญ ทำให้เกิดการตอบสนอง เผชิญหน้าหรือปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมได้อย่าง เหมาะสมต่อไป

องค์การอนามัยโลกให้นิยามของวัยรุ่นหรือวัยหนุ่มสาวว่าเป็นบุคคลซึ่งมีอายุตั้งแต่ 10-19 ปี ในขณะที่สมาคมกุมารแพทย์แห่งอเมริกา (American Academy of Pediatrics) กำหนดช่วงวัย ของวัยรุ่นตั้งแต่ 10-24 ปี โดยแบ่งออกเป็น 3 ระยะ ได้แก่ วัยรุ่นตอนต้น (อายุ 10-13 ปี) วัยรุ่น ตอนกลาง (อายุ 14-17 ปี) และวัยรุ่นตอนปลาย (อายุ 18-24 ปี) (ศุภกร ศรีแผ้ว, 2560) จากนิยาม ของช่วงวัยดังกล่าว จึงสรุปได้ว่า นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นจัดอยู่ในช่วงของวัยรุ่น ตอนต้น ถึง วัยรุ่นตอนกลาง และนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายอยู่ในช่วงของวัยรุ่นกลาง ถึง วัยรุ่นตอนปลาย

การเปลี่ยนแปลงในช่วงวัยรุ่นเป็นการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องจากวัยเด็กสู่วัยผู้ใหญ่ ทั้ง ในด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและสิ่งแวดล้อม พฤติกรรมการแสดงออกทางอารมณ์ของ วัยรุ่นแต่ละช่วงแตกต่างกันตามกระบวนการพัฒนาการทางสมอง ที่จะเกิดขึ้นต่อเนื่องจนอายุ 25 ปี ในช่วงวัยรุ่นตอนต้นสมองส่วนที่รับรู้ถึงรางวัลและความเสี่ยงได้พัฒนาขึ้น ส่วนสมองด้านการ ควบคุมพฤติกรรมและการแสดงออกทางอารมณ์ จะพัฒนาในช่วงวัยรุ่นตอนปลาย (รสนันต์ อารี มิตร, 2557)

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีทางจิตวิทยาพัฒนาการของวัยรุ่น มีนักวิชาการ และผู้เชี่ยวชาญได้เสนอแนวคิดที่เกี่ยวข้องไว้หลายท่าน เช่น

1. ทฤษฎีพัฒนาการทางบุคลิกภาพของ ฟรอยด์ (Freud) ได้อธิบายสาเหตุพฤติกรรมมนุษย์โดยเฉพาะในช่วงวัยรุ่นว่า วัยรุ่นจะแสดงพฤติกรรมประเภทหนึ่งเพื่อปกป้องตนเองให้รอดพ้นจากความวิตกกังวล เรียกว่า พฤติกรรมกลไกปกป้อง (Defenses Mechanism) เช่น การเก็บกด (Repression) การทำตนตามอย่าง (Identification) การยึดแน่น (Fixation) การป้ายความผิดให้ผู้อื่น (Projection) การถดถอย (Regression) รวมถึงการมีพฤติกรรมเบี่ยง (Sublimation) จากที่สังคมไม่ยอมรับ เช่น สังคมไม่ยอมรับความก้าวร้าว จะแสดงเบี่ยงเป็นเล่นกีฬาอย่างรุนแรง ฟรอยด์ได้ให้เหตุผลว่าการที่มนุษย์แสดงพฤติกรรมเหมือนตอนเป็นเด็ก เพราะเป็นวัยที่ตนเองรู้สึกปลอดภัยมีคนอื่นให้อภัย (Sigmund Freud, 1917)

2. ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของเพียเจท์ (Piaget) ได้อธิบายพัฒนาการทางสติปัญญาของเด็กตั้งแต่แรกเกิดถึงวัยรุ่น โดยช่วงอายุ 7-11 ปี จะเป็นพัฒนาการขั้นที่ 3 การคิดอย่างมีเหตุผลรูปธรรม (Concrete Operation Stage) และช่วงอายุ 11-15 ปี จะเข้าสู่พัฒนาการในขั้นที่ 4 การคิดอย่างมีเหตุผลเชิงนามธรรม (Formal Operational Stage) (Piaget Jean, 1952)

3. ทฤษฎีพัฒนาการทางจิตสังคมของอีริก อีริกสัน (Erik Erikson) ได้อธิบายพัฒนาการทางสติปัญญาของเด็กตั้งแต่แรกเกิดถึงวัยรุ่น โดยวัยรุ่นช่วงอายุ 12-18 ปี จะเริ่มมีความสับสนในบทบาทและพัฒนาความรู้สึกตระหนักรู้ (Self-awareness) มีความศรัทธาและทำตามบุคคลในอุดมคติและพัฒนาเป็นบุคคลที่มีเอกลักษณ์แห่งตน (genuine self-identity) (Erikson Erik, 1987)

4. ทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบอร์ก (Kohlberg) ได้แบ่งพัฒนาการทางจริยธรรมหรือขั้นพัฒนาการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม ออกเป็น 3 ระดับ ในที่นี้จะนำเสนอเฉพาะพัฒนาการทางจิตสังคมในช่วงวัยรุ่นเท่านั้น ได้แก่ ระดับตามกฎเกณฑ์ (Conventional level) แบ่งได้เป็น 2 ขั้น ดังนี้

4.1 ขั้นใช้การยอมรับของสังคมเป็นเหตุผลในการตัดสินใจ (ช่วงวัย 10-13 ปี) ในขั้นนี้เด็กจะทำตามความเห็นชอบของกลุ่ม ทำตามกฎเกณฑ์ของสังคม เพื่อต้องการการยอมรับของกลุ่ม เป็นการกระทำตามที่ผู้อื่นเห็นชอบ

4.2 ขั้นใช้ระเบียบแบบแผนหรือกฎเกณฑ์ของสังคมเป็นเหตุผลในการตัดสินใจ (ช่วงวัย 13-16 ปี) ในขั้นนี้ เด็กจะใช้กฎเกณฑ์ของสังคมมาเป็นแบบแผนในการดำเนินชีวิตปฏิบัติตามค่านิยมและกฎเกณฑ์ของกลุ่มหรือของสังคม เพื่อความเป็นสมาชิกของกลุ่ม และทำหน้าที่ของตนเพื่อประโยชน์ของกลุ่ม (Lawrence Kohlberg, 1975)

ตาราง 4 พัฒนาการทางความคิดศีลธรรมของวัยรุ่นแต่ละช่วงวัย จากส่วนหนึ่งของบทความ
แนวทางส่งเสริมพัฒนาการเด็กในสังคมไทย (11-21 ปี) โดย รสวันต์ อารีมิตร

พัฒนาการ	วัยรุ่นตอนต้น (Early adolescence)	วัยรุ่นตอนกลาง (Middle adolescence)	วัยรุ่นตอนปลาย (Late adolescence)
ความคิด ศีลธรรม และอารมณ์	ความคิดเป็นรูปธรรม มากกว่านามธรรม มีการ ใช้จินตนาการและ อารมณ์แปรปรวนง่าย	ความคิดเป็นนามธรรม มากขึ้น ใช้เหตุผล ประกอบการคิดแต่ยังใช้ อารมณ์ตัดสินใจ เนื่องจากมีอารมณ์ลึกซึ้ง และรุนแรงมากขึ้น	คิดวิเคราะห์ตามจริงได้ เอง ตัดสินใจโดยใช้ เหตุผลและความคุม อารมณ์ได้ดี

จากตาราง 4 สามารถสรุปได้ว่าพัฒนาการทางด้านความคิด ศีลธรรมและอารมณ์ของวัยรุ่นสามารถแบ่งได้เป็น 3 ช่วงวัย ได้แก่ วัยรุ่นตอนต้น วัยรุ่นตอนกลาง และวัยรุ่นตอนปลาย ซึ่งมีพัฒนาการที่แตกต่างกัน โดยมีพัฒนาการเป็นลำดับขั้น วัยรุ่นตอนต้นมีความคิดเป็นรูปธรรมมากที่สุด อารมณ์แปรปรวน วัยรุ่นตอนกลางเริ่มมีความคิดเป็นนามธรรม มีอารมณ์ที่ลึกซึ้งรุนแรง และวัยรุ่นตอนปลายมีพัฒนาการด้านความคิด ศีลธรรม และความคุมอารมณ์ได้ดีที่สุด

ความสนใจของวัยรุ่นต่อสื่อภาพยนตร์

เมื่อเข้าสู่ช่วงวัยรุ่น เด็กจะมีความสนใจส่วนบุคคล (Personal Interests) ที่ต่างกันไป บางคนอาจเริ่มมีความสนใจในการศึกษาต่อและอาชีพ ศาสนา ปรัชญาชีวิต บางคนเริ่มพิถีพิถันกับร่างกาย ต่อมาเมื่อพัฒนาทางร่างกายทุกส่วนเจริญเติบโตเต็มที่ความสนใจเรื่องเพศเริ่มเห็นได้ชัด เนื่องจากแรงผลักดันจากธรรมชาติของจิตใจที่กำหนดให้เจริญเท่าเทียมกับผู้ใหญ่ รวมถึงเริ่มมีความกังวลเกี่ยวกับอัตลักษณ์ของตนเอง (เพชรภรณ์ จันทร์สุตร, 2536) การพยายามหาคำตอบให้กับความสนใจใคร่รู้ในเรื่องต่าง ๆ และความต้องการที่ยอมรับ ทำให้วัยรุ่นเริ่มก้าวสู่ความสนใจทางสังคม (Social Interests) มีความสนใจที่จะร่วมกิจกรรมในสังคม เช่น การทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อน ๆ ครอบครั้ว ชมรม หนึ่งในปรากฏการณ์สำคัญในพ.ศ. 2563 คือ การที่นักเรียนจำนวนมากออกมาประท้วงวัฒนธรรมอำนาจนิยมในสถานศึกษาและความไม่เป็นธรรมในสังคม (ศุภาวรรณ คงสุวรรณ, 2563) นอกจากนี้วัยรุ่นยังมีความสนใจในด้านสันทนาการ (Recreational Interests) โดยกิจกรรมที่ได้รับความนิยมได้แก่ การกีฬา การเล่นเกมส์ ดนตรี ซึ่งมีอิทธิพลต่อความคิด

สร้างสรรค์ การคล้อยตาม หรือเลียนแบบของวัยรุ่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านของสื่อภาพยนตร์ จากการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวกับความสนใจของวัยรุ่นต่อสื่อภาพยนตร์ ดังนี้

1. ผลงานวิจัยของธนภรณ์ ฌายีเนตร และ รัชนีกร แซ่वं (2562) พบว่า ความนิยมสูงสุดในการรับชมภาพยนตร์ของวัยรุ่นในสังคมไทย จากผู้ให้สัมภาษณ์ 60 คน คือการรับชมภาพยนตร์สตรีมมิ่งออนไลน์ แพลตฟอร์ม Netflix มีความถี่คือชมทุกวัน ในขณะที่การชมในโรงภาพยนตร์ มีความถี่อยู่ที่ 3 ครั้งต่อเดือน (ธนภรณ์ ฌายีเนตร & รัชนีกร แซ่वं, 2562)

2. ผลงานวิจัยของพีระพงศ์ วีระวุฒิ (2561) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียน - นักศึกษา ช่วงอายุ 15 - 25 ปี มีความพึงพอใจแพลตฟอร์มสตรีมมิ่งออนไลน์ Netflix โดยมีเหตุผลสำคัญคือ ความสะดวกในการรับชมที่สามารถเข้าชมผ่านอุปกรณ์ใด เวลาใดก็ได้ สามารถชมเพื่อคลายเครียดจากการเรียน โดยภาพยนตร์ชุด (TV Series) ได้รับความนิยมมากที่สุด รองลงมาคือ ภาพยนตร์ (Movie) (พีระพงศ์ วีระวุฒิ, 2561)

3. ผลงานวิจัยของ จูฑิตาภา จุลเสณีย์ (2553) ศึกษาความเป็นไปได้ของการจัดจำหน่ายภาพยนตร์ทางอินเทอร์เน็ต พบว่า ระบบการชมภาพยนตร์ออนไลน์ (Streaming) เป็นบริการที่เหมาะสม เนื่องจากผู้ใช้บริการส่วนใหญ่เป็นวัยรุ่น สามารถเข้าถึงได้ง่ายและเป็นช่องทางที่สะดวก โดยมีประเภทภาพยนตร์ที่ต้องการชมมากที่สุดคือ ภาพยนตร์ตลก (Comedy) (จูฑิตาภา จุลเสณีย์, 2553)

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การรวบรวมภาพยนตร์ที่ใช้เป็นตัวอย่างประกอบการเรียนการสอนวิชา
สังคมศึกษา ในหัวข้อความหลากหลายทางวัฒนธรรม เพื่อสร้างการตระหนักรู้ทางสังคมและ
วัฒนธรรม ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. การกำหนดกลุ่มเป้าหมาย
2. ระเบียบวิธีวิจัย
3. ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

การกำหนดกลุ่มเป้าหมาย

1. กลุ่มเป้าหมาย

ผู้วิจัยได้เลือกกลุ่มตัวอย่าง โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (purposive sampling) โดยเป็น
กลุ่มตัวอย่างเพื่อการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการเลือกใช้สื่อภาพยนตร์ และการให้ผลสะท้อน
กลับหลังจากชมสื่อภาพยนตร์

มีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

1. เป็นครูผู้สอนวิชาสังคมศึกษาฯ ในระดับมัธยมศึกษา
2. เป็นผู้ใช้สื่อภาพยนตร์ในการสอน
3. เป็นผู้ชมภาพยนตร์ผ่านการสตรีมมิ่ง (streaming online) ในแพลตฟอร์ม Netflix
โดยมีรายชื่อดังต่อไปนี้

1. โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม)
สาขาสังคมศึกษา จำนวน 2 คน
2. โรงเรียนเทพศิรินทร์ สมุทรปราการ กลุ่มสาระสังคมศึกษาฯ จำนวน 1 คน
3. โรงเรียนมัธยมวัดสิงห์ กลุ่มสาระสังคมศึกษาฯ จำนวน 1 คน
4. โรงเรียนชลกันยานุกูล กลุ่มสาระสังคมศึกษาฯ จำนวน 1 คน
5. โรงเรียนสตรีวิทยา กลุ่มสาระสังคมศึกษาฯ จำนวน 1 คน
6. โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชบางเขน กลุ่มสาระสังคมศึกษาฯ จำนวน 1 คน

ระเบียบวิธีวิจัย

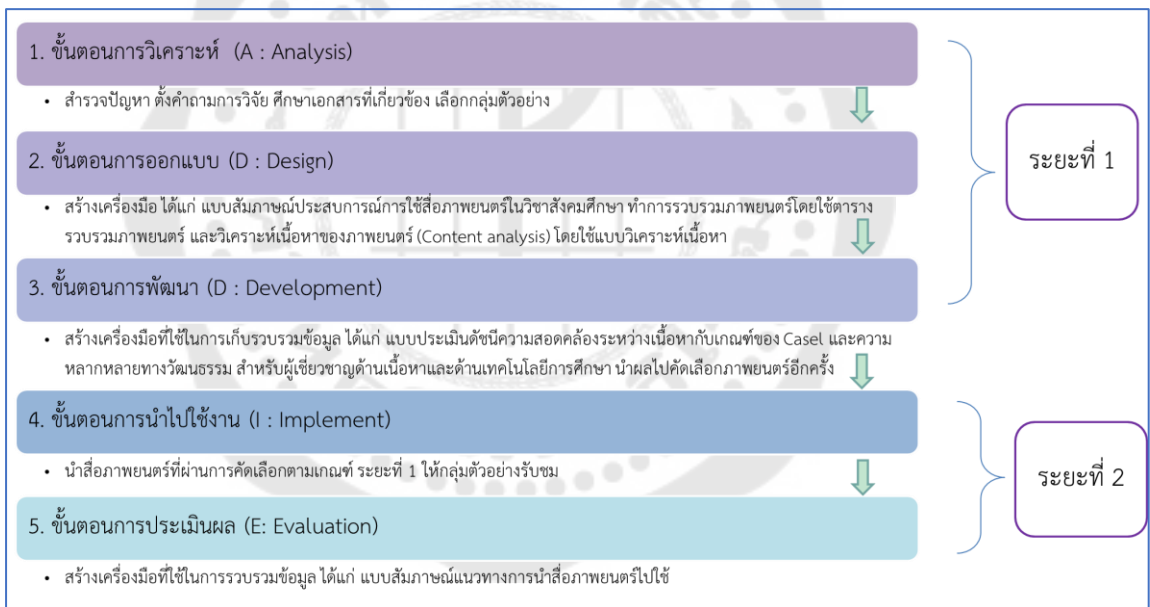
การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสานวิธีในการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ มีขั้นตอนและวิธีการดำเนินงานโดยใช้รูปแบบ ADDIE MODEL ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน โดยแบ่งการดำเนินงานเป็น 2 ระยะดังนี้

ระยะที่ 1 การเก็บรวบรวมภาพยนตร์

1. ขั้นตอนการวิเคราะห์ (A : Analysis)
2. ขั้นตอนการออกแบบ (D : Design)
3. ขั้นตอนการพัฒนา (D : Development)

ระยะที่ 2 การชมสื่อภาพยนตร์

4. ขั้นตอนการนำไปใช้งาน (I : Implement)
5. ขั้นตอนการประเมินผล (E: Evaluation)

ภาพประกอบ 2 แผนภาพแสดงการดำเนินงานวิจัย

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูสังคมศึกษาเกี่ยวกับการเลือกใช้สื่อภาพยนตร์เกี่ยวกับ เรื่อง ความหลากหลายทางวัฒนธรรมประกอบการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ผู้วิจัยมีวิธีการดำเนินการตามลำดับต่อไปนี้

1. กลุ่มเป้าหมาย

ผู้วิจัยได้เลือกกลุ่มตัวอย่าง โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (purposive sampling) โดยเป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการเลือกใช้สื่อภาพยนตร์ และการให้ผลสะท้อนกลับหลังจากชมสื่อภาพยนตร์ จำนวน 7 คน มีคุณสมบัติ ได้แก่ 1) เป็นครูผู้สอนวิชาสังคมศึกษาฯ ในระดับมัธยมศึกษา 2) เป็นผู้ใช้สื่อภาพยนตร์ในการสอน 3) เป็นผู้ชมภาพยนตร์ผ่านกาสตรีมมิ่ง (streaming online) ในแพลตฟอร์ม Netflix

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและการหาคุณภาพเครื่องมือ

ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือ ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ประสบการณ์การใช้สื่อภาพยนตร์ในวิชาสังคมศึกษา โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการ ดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสารและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับภาพยนตร์ การใช้สื่อภาพยนตร์ในการจัดการเรียนรู้ ความหลากหลายทางวัฒนธรรม จากนั้นออกแบบและกำหนดลักษณะของแบบสัมภาษณ์ที่จะใช้ในการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

2.2 สร้างแบบสัมภาษณ์ โดยใช้แบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้าง (Structured Interview) ซึ่งกรอบของคำถาม ประกอบไปด้วย ประสบการณ์การสอน ประสบการณ์การสอนโดยใช้สื่อภาพยนตร์ รายชื่อภาพยนตร์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับความหลากหลายทางวัฒนธรรม 6 ประเด็น และช่วงเวลาการฉายของภาพยนตร์เรื่องดังกล่าว ความสำคัญของภาพยนตร์กับการสอนความหลากหลายทางวัฒนธรรม ความสำคัญของภาพยนตร์กับการสร้างการตระหนักรู้ทางสังคมและวัฒนธรรม

2.3 นำแบบสัมภาษณ์ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพ โดยมีผู้เชี่ยวชาญทางด้านสื่อประกอบการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมิน และด้านภาษา

2.4 ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญทางด้านสื่อประกอบการเรียนรู้ ด้านการวัดและประเมิน และด้านภาษา ก่อนนำไปใช้

2.5 นำแบบสัมภาษณ์ไปใช้กับกลุ่มเป้าหมาย

3. การรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์ ผ่านระบบออนไลน์ โดยมีการแจ้งผู้ให้ข้อมูลทราบถึงรายละเอียดของการวิจัย วัตถุประสงค์ และการพิทักษ์สิทธิของผู้ให้ข้อมูล โดยมีหนังสือรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์หมายเลขโครงการ SWUEC-G-058/2565

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ประสพการณ์ใช้สื่อภาพยนตร์ของครู โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) มีขั้นตอนดังนี้

4.1 การถอดบทสัมภาษณ์แบบคำต่อคำ เพื่อคัดเลือกเอกสารที่เกี่ยวข้อง

4.2 จัดวางโครงสร้างประเด็นหลัก ประเด็นรอง เพื่อจัดระบบในการจำแนกคำ โดยพิจารณาให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย

4.3 ทำการสรุปข้อมูลที่จำแนกได้ และนำข้อมูลที่ได้ไปทำการรวบรวมภาพยนตร์

ขั้นตอนที่ 2 เพื่อรวบรวมและจัดประเภทภาพยนตร์ตามความหลากหลายทางวัฒนธรรม สำหรับใช้เพื่อประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อสร้างความตระหนักรู้ทางสังคมและวัฒนธรรม

ผู้วิจัยดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและการหาคุณภาพเครื่องมือ

ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือ ได้แก่ ตารางรวบรวมภาพยนตร์ แบบวิเคราะห์ข้อมูล แบบประเมินดัชนีความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาที่ปรากฏในสื่อภาพยนตร์ กับ ตัวชี้วัดตามเกณฑ์การตระหนักรู้ทางสังคมและวัฒนธรรมของ CASEL และแบบสัมภาษณ์แนวทางการนำภาพยนตร์ไปใช้ โดยมีขั้นตอนดังนี้

1.1 ตารางรวบรวมภาพยนตร์

การสร้างตารางรวบรวมภาพยนตร์ มีขั้นตอนในการดำเนินการดังนี้

1.1.1 สร้างตารางรวบรวมภาพยนตร์ โดยใช้เกณฑ์ความหลากหลายทางวัฒนธรรม ที่ได้สรุปจาก 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 ความหมายความหลากหลายทางวัฒนธรรม ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับความหลากหลายทางวัฒนธรรม สามารถสรุปประเด็นศึกษา ได้แก่ วัฒนธรรมย่อยของกลุ่มต่าง ๆ ชาติพันธุ์ เพศ ศาสนา การศึกษา เศรษฐกิจ ส่วนที่ 2 ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์เนื้อหาจากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ฯ ตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อนำมา กำหนดขอบเขตด้านเนื้อหา ให้มีความสัมพันธ์กับภาพยนตร์ที่เลือกนำมาเป็นสื่อในการจัดการเรียนรู้ จำนวนทั้งสิ้น 6 ตาราง ดังนี้

ตาราง 5 วัฒนธรรมชาติพันธุ์ เพศ ศาสนา การศึกษา เศรษฐกิจ ในทวีปเอเชีย

ชื่อภาพยนตร์/ ปีที่ฉาย	วัฒนธรรม ย่อยของ กลุ่มต่าง ๆ	ชาติพันธุ์	เพศ	ศาสนา	การศึกษา	เศรษฐกิจ

ตาราง 6 วัฒนธรรมชาติพันธุ์ เพศ ศาสนา การศึกษา เศรษฐกิจ ในทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย

ชื่อภาพยนตร์/ ปีที่ฉาย	วัฒนธรรม ย่อยของ กลุ่มต่าง ๆ	ชาติพันธุ์	เพศ	ศาสนา	การศึกษา	เศรษฐกิจ

ตาราง 7 วัฒนธรรมชาติพันธุ์ เพศ ศาสนา การศึกษา เศรษฐกิจ ในทวีปยุโรป

ชื่อภาพยนตร์/ ปีที่ฉาย	วัฒนธรรม ย่อยของ กลุ่มต่าง ๆ	ชาติพันธุ์	เพศ	ศาสนา	การศึกษา	เศรษฐกิจ

ตาราง 8 วัฒนธรรมชาติพันธุ์ เพศ ศาสนา การศึกษา เศรษฐกิจ ในทวีปแอฟริกา

ชื่อภาพยนตร์/ ปีที่ฉาย	วัฒนธรรม ย่อยของ กลุ่มต่าง ๆ	ชาติพันธุ์	เพศ	ศาสนา	การศึกษา	เศรษฐกิจ

ตาราง 9 วัฒนธรรมชาติพันธุ์ เพศ ศาสนา การศึกษา เศรษฐกิจ ในทวีปอเมริกาเหนือ

ชื่อภาพยนตร์/ ปีที่ฉาย	วัฒนธรรม ย่อยของ กลุ่มต่าง ๆ	ชาติพันธุ์	เพศ	ศาสนา	การศึกษา	เศรษฐกิจ

ตาราง 10 วัฒนธรรมชาติพันธุ์ เพศ ศาสนา การศึกษา เศรษฐกิจ ในทวีปอเมริกาใต้

ชื่อภาพยนตร์/ ปีที่ฉาย	วัฒนธรรม ย่อยของ กลุ่มต่าง ๆ	ชาติพันธุ์	เพศ	ศาสนา	การศึกษา	เศรษฐกิจ

1.1.2 นำข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ประสบการณ์การใช้สื่อภาพยนตร์ มา
จำแนกลงในตารางรวบรวมภาพยนตร์

1.1.3 นำข้อมูลที่ได้จากตารางรวบรวมภาพยนตร์ มาคัดเลือกภาพยนตร์ที่มี
ความสอดคล้องตามเกณฑ์อีกครั้ง

1.2 แบบวิเคราะห์ข้อมูล ใช้ในการวิเคราะห์เนื้อหาของภาพยนตร์ (Content analysis)

ผู้วิจัยสร้างแบบวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อใช้ในการบันทึกวิเคราะห์เนื้อหาของ
ภาพยนตร์ (Content analysis) โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการดังนี้

1.2.1 ศึกษาเอกสารและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง จากนั้นออกแบบและกำหนด
ลักษณะของแบบวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ข้อมูล 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 ออกแบบโดยใช้แนวคิดการ
เล่าเรื่อง (narrative) และ แนวคิดความหลากหลายทางวัฒนธรรม ส่วนที่ 2 ออกแบบโดยใช้
แนวคิดการตระหนักรู้ทางสังคมและวัฒนธรรม ของ CASEL (2020)

1.2.2 นำแบบวิเคราะห์ข้อมูลให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจคุณภาพ จากนั้นผู้วิจัยทำ
การปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ เพื่อปรับปรุงแก้ไขครั้งสุดท้ายก่อนนำไปใช้

1.2.3 นำแบบวิเคราะห์ข้อมูลไปใช้ในการวิเคราะห์เนื้อหาของภาพยนตร์

1.3 แบบประเมินดัชนีความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาที่ปรากฏในสื่อ ภาพยนตร์ กับ ตัวชี้วัดตามเกณฑ์การตระหนักรู้ทางสังคมและวัฒนธรรมของ CASEL สำหรับผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาและด้านเทคโนโลยีการศึกษา

ผู้วิจัยสร้างแบบประเมินดัชนีความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาที่ปรากฏในสื่อ
ภาพยนตร์ กับ ตัวชี้วัดตามเกณฑ์การตระหนักรู้ทางสังคมและวัฒนธรรมของ CASEL สำหรับ
ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาและด้านเทคโนโลยีการศึกษา โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการ ดังนี้

1.3.1 ศึกษาค้นคว้า แนวคิด ทฤษฎี เอกสาร วารสาร หนังสือต่าง ๆ และ
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง กับ การวิเคราะห์เนื้อหาที่ปรากฏในภาพยนตร์ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้าง
แบบประเมินดัชนีความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาที่ปรากฏในภาพยนตร์ กับ ตัวชี้วัดตามเกณฑ์การ
ตระหนักรู้ทางสังคมและวัฒนธรรม

1.3.2 ผู้วิจัยกำหนดตัวชี้วัดด้านเนื้อหา ประกอบไปด้วย ตัวชี้วัดตามเกณฑ์
การตระหนักรู้ทางสังคมและวัฒนธรรม (Social and cultural awareness) ของ CASEL (2020)
และ ความหลากหลายทางวัฒนธรรม

1.3.3 นำแบบประเมินดัชนีความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาที่ปรากฏในสื่อ
ภาพยนตร์ กับ ตัวชี้วัดตามเกณฑ์การตระหนักรู้ทางสังคมและวัฒนธรรมของ CASEL ให้
ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพ จากนั้นผู้วิจัยทำการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ เพื่อ
ปรับปรุงแก้ไขครั้งสุดท้ายก่อนนำไปใช้

1.3.4 นำแบบประเมินดัชนีความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาที่ปรากฏในสื่อ
ภาพยนตร์ กับ ตัวชี้วัดตามเกณฑ์การตระหนักรู้ทางสังคมและวัฒนธรรมของ CASEL ให้
ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาและด้านเทคโนโลยีการศึกษาทำการประเมินเพื่อตรวจสอบคุณภาพของ
ภาพยนตร์ที่คัดเลือก

ตาราง 11 แสดงเกณฑ์ตัวชี้วัดด้านเนื้อหา

ความหลากหลายทางวัฒนธรรม	การตระหนักรู้ทางสังคมและวัฒนธรรม Social and cultural awareness ของ CASEL (2020)
1. วัฒนธรรมย่อยของกลุ่มต่าง ๆ ชาติพันธุ์ เพศ ศาสนา การศึกษา เศรษฐกิจ ในทวีปเอเชีย	1. มองจากมุมมองของผู้อื่น (Perspective-taking)
2. วัฒนธรรมย่อยของกลุ่มต่าง ๆ ชาติพันธุ์ เพศ ศาสนา การศึกษา เศรษฐกิจ ในทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย	2. การร่วมรู้สึก (Empathy)
3. วัฒนธรรมย่อยของกลุ่มต่าง ๆ ชาติพันธุ์ เพศ ศาสนา การศึกษา เศรษฐกิจ ในทวีปยุโรป	3. ยอมรับความแตกต่างที่หลากหลาย (Appreciating diversity)
4. วัฒนธรรมย่อยของกลุ่มต่าง ๆ ชาติพันธุ์ เพศ ศาสนา การศึกษา เศรษฐกิจ ในทวีปแอฟริกา	4. เคารพในผู้อื่น (Respect for others)
5. วัฒนธรรมย่อยของกลุ่มต่าง ๆ ชาติพันธุ์ เพศ ศาสนา การศึกษา เศรษฐกิจ ในทวีปอเมริกาเหนือ	
6. วัฒนธรรมย่อยของกลุ่มต่าง ๆ ชาติพันธุ์ เพศ ศาสนา การศึกษา เศรษฐกิจ ในทวีปอเมริกาใต้	

1.4 แบบสัมภาษณ์แนวทางการนำภาพยนตร์ไปใช้

ผู้วิจัยได้สร้างแบบสัมภาษณ์แนวทางการนำภาพยนตร์ไปใช้ ในวิชาสังคมศึกษา โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการ ดังนี้

1.4.1 ศึกษาเอกสารและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์การสอน (Senerio) จากนั้นออกแบบและกำหนดลักษณะของแบบสัมภาษณ์

1.4.2 สร้างแบบสัมภาษณ์ โดยใช้แบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้าง (Structure Interview) ซึ่งกรอบของคำถาม ประกอบไปด้วย ความรู้สึกที่มีหลังชมภาพยนตร์ แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำภาพยนตร์ไปใช้ในการสอน โดยการอธิบายเป็นตัวอย่างสถานการณ์การสอน (Senerio) และข้อเสนอนะ

1.4.3 นำแบบสัมภาษณ์ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพ โดยมีผู้เชี่ยวชาญทางด้านสื่อประกอบการเรียนรู้ ด้านการวัดประเมิน และด้านภาษา

1.4.4 ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญทางด้านสื่อประกอบการเรียนรู้ด้านการวัดและประเมิน และด้านภาษา

1.4.5 นำแบบสัมภาษณ์ไปใช้ในการวิเคราะห์ อภิปรายและสรุปผลการวิจัย

2. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ในการทดลองครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้สถิติการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

2.1 สถิติสำหรับวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ

2.1.1 สถิติที่ใช้หาความเที่ยงตรงของเครื่องมือในการวิจัย ได้เลือกใช้ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์ (Index of ItemObjective Congruence : IOC) โดยพิจารณาความสอดคล้องระหว่างการตระหนักรู้ทางสังคมและวัฒนธรรมของ CASEL (2020) และความหลากหลายทางวัฒนธรรม มีเกณฑ์ในการพิจารณาให้คะแนน ดังนี้

ให้	1	เมื่อแน่ใจว่าภาพย่นตรมีความสอดคล้องกับการตระหนักรู้ทางสังคมและวัฒนธรรมของ CASEL (2020) และความหลากหลายทางวัฒนธรรม
0		เมื่อไม่แน่ใจว่าภาพย่นตรมีความสอดคล้องกับการตระหนักรู้ทางสังคมและวัฒนธรรมของ CASEL (2020) และความหลากหลายทางวัฒนธรรมหรือไม่
-1		เมื่อแน่ใจว่าภาพย่นตรไม่สอดคล้องกับการตระหนักรู้ทางสังคมและวัฒนธรรมของ CASEL (2020) และความหลากหลายทางวัฒนธรรม

หลังจากนั้นนำคะแนนของผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องฯ โดยใช้สูตรของโรวินลลีและแฮมเบิลตัน มีสูตรการคำนวณ (Rovinelli and Hambleton, 1977 : 49-60)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์
 $\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
 N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

เกณฑ์การพิจารณาระดับค่าดัชนีความสอดคล้อง จะมีค่าอยู่ระหว่าง 0.00 ถึง 1.00 มีรายละเอียดของเกณฑ์การพิจารณาดังนี้ หากมีค่า IOC ตั้งแต่ .50 ขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน แต่ถ้าได้ค่า IOC ต่ำกว่า .50 ควรพิจารณาแก้ไขปรับปรุง หรือตัดทิ้ง (สมชาย วรภิเษมสกุล, 2554)

3. การรวบรวมและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. จำแนกข้อมูลของภาพยนตร์ลงในตารางรวบรวมภาพยนตร์ ทั้ง 6 ตาราง เพื่อคัดเลือกภาพยนตร์ที่อยู่ในขอบเขตการวิจัย
2. ใช้แบบวิเคราะห์ข้อมูลวิเคราะห์เนื้อหาของภาพยนตร์ (Content analysis) ตามทฤษฎีการเล่าเรื่อง ความหลากหลายทางวัฒนธรรม และการตระหนักรู้ทางสังคมและวัฒนธรรมตามกรอบแนวคิดของ CASEL (2020)
3. นำรายชื่อภาพยนตร์ที่ผ่านการวิเคราะห์เนื้อหาของภาพยนตร์ให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินดัชนีความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาที่ปรากฏในสื่อภาพยนตร์ เกณฑ์การตระหนักรู้ทางสังคมและวัฒนธรรมของ CASEL และความหลากหลายทางวัฒนธรรม
4. ให้กลุ่มเป้าหมายรับชมภาพยนตร์ที่ผ่านเกณฑ์การคัดเลือก จำนวน 50 เรื่อง และใช้แบบสัมภาษณ์แนวทางการนำสื่อภาพยนตร์ไปใช้
5. ทำการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์แนวทางการนำสื่อภาพยนตร์ไปใช้ โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) มีขั้นตอนดังนี้
 - 5.1 การถอดบทสัมภาษณ์แบบคำต่อคำ เพื่อคัดเลือกเอกสารที่เกี่ยวข้อง
 - 5.2 จัดวางโครงสร้างประเด็นหลัก ประเด็นรอง เพื่อจัดระบบในการจำแนกคำ โดยพิจารณาให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย สามารถกำหนดประเด็นสำคัญได้ดังนี้ 1) ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้สึกที่มีหลังชมภาพยนตร์ 2) ข้อมูลเกี่ยวกับการนำภาพยนตร์ไปใช้เป็นสื่อประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ หัวข้อความหลากหลายทางวัฒนธรรม โดยการอธิบายเป็นตัวอย่างสถานการณ์การสอน (Senerio) 3) ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดหมวดหมู่ของภาพยนตร์ที่สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ในวิชาสังคมศึกษา
 - 5.3 ทำการสรุปข้อมูลที่จำแนกได้ และนำข้อมูลที่นำไปสรุปผลและอภิปราย

บทที่ 4

ผลการดำเนินงานวิจัย

การวิจัย เรื่อง การรวบรวมภาพยนตร์ที่ใช้เป็นตัวอย่างประกอบการเรียนการสอนวิชา สังคมศึกษา ในหัวข้อความหลากหลายทางวัฒนธรรม เพื่อสร้างการตระหนักรู้ทางสังคมและ วัฒนธรรม เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ได้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูสังคมศึกษาเกี่ยวกับการเลือกใช้สื่อภาพยนตร์ เกี่ยวกับ เรื่อง ความหลากหลายทางวัฒนธรรมประกอบการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

2. เพื่อรวบรวมและจัดประเภทภาพยนตร์ตามความหลากหลายทางวัฒนธรรม สำหรับใช้เป็นสื่อประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อสร้างความตระหนักรู้ทางสังคมและวัฒนธรรม

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาความคิดเห็นของครูสังคมศึกษาเกี่ยวกับการเลือกใช้สื่อภาพยนตร์ เกี่ยวกับ เรื่อง ความหลากหลายทางวัฒนธรรมประกอบการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระ การเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

การศึกษาค้นคว้าการเลือกใช้สื่อภาพยนตร์เกี่ยวกับหัวข้อความหลากหลายทางวัฒนธรรม ประกอบการจัดการเรียนรู้ ของครูกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม จากการสัมภาษณ์ กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูสังคมศึกษา 7 คน โดยเป็นผู้สอนวิชาสังคมศึกษาในระดับมัธยมศึกษา มีประสบการณ์สอนมากกว่า 5 ปี และเป็นผู้มีประสบการณ์ในการใช้สื่อภาพยนตร์ประกอบการ สอนสังคมศึกษา โดยนำผลจากการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ตามวัตถุประสงค์การ วิจัยที่กำหนดไว้ ได้ตามประเด็นดังนี้

ความคิดเห็นต่อความสำคัญของสื่อภาพยนตร์ในสังคมศึกษา

ภาพยนตร์ เป็นสื่อที่สร้างขึ้นโดยมีการถ่ายทอดแนวคิดอย่างละเอียดและแสดงด้วยภาพ มีส่วนในการช่วยแสดงข้อเท็จจริง สามารถเลือกมาใช้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาได้อย่าง กว้างขวาง ให้ข้อคิดเกี่ยวกับสภาพสังคม ลักษณะทางภูมิศาสตร์ วัฒนธรรม ความเชื่อ ของแต่ละท้องถิ่น จึงมีประโยชน์ต่อการสอนวิชาสังคมศึกษา การที่ผู้สร้างแผ่นประ เติ้น อย่างหลากหลายภาพยนตร์ผู้รับชมอาจได้ทั้งความบันเทิงหรือสาระความรู้ ภาพเคลื่อนไหว ยังดึงดูดความสนใจได้มากกว่าข้อมูลในรูปแบบของตัวอักษร อีกทั้งยังทำให้มองเห็นภาพได้ชัดเจน เข้าใจบริบทที่ภาพยนตร์ต้องการสื่อสาร และความนิยมภาพยนตร์ยังอยู่ในความสนใจของนักเรียน ชั้นมัธยม

“การรับชมภาพยนตร์ ทำให้เกิดอารมณ์ และแอบแฝงไปด้วยประเด็นบางอย่าง
ที่ผู้สร้างต้องการจะเสนอ ทำให้นักเรียนได้เรียนรู้ ความรู้ที่อยู่ในเรื่องนั้น”

(ครู A , การสื่อสารส่วนบุคคล, 23 ตุลาคม 2565)

“เห็นได้จากการที่ผู้เรียนสามารถทำความเข้าใจเนื้อหาได้ง่ายมากขึ้น
เพราะเห็นการดำเนินเรื่อง บริบทแวดล้อม”

(ครู B, การสื่อสารส่วนบุคคล, 24 ตุลาคม 2565)

“เกิดความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่ง เนื่องจากภาพยนตร์พาผู้ชมเข้าไปในเหตุการณ์ในเรื่อง”

(ครู C , การสื่อสารส่วนบุคคล, 19 ตุลาคม 2565)

“ความน่าสนใจของสื่อภาพยนตร์ ที่เป็นภาพเคลื่อนไหว
จะช่วยสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่แปลกใหม่ให้กับผู้เรียนได้”

(ครู D, การสื่อสารส่วนบุคคล, 24 ตุลาคม 2565)

นอกจากนี้ภาพยนตร์ยังมีส่วนช่วยพัฒนาทักษะการคิดให้ผู้เรียนได้ เนื่องจากภาพยนตร์
จะมีการเรียงลำดับเรื่องราว สามารถทำให้เด็กคิดวิเคราะห์ต่อยอดไปได้ (ครู G, การสื่อสารส่วนบุคคล,
25 ตุลาคม 2565) ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของครู B ว่า ภาพยนตร์มีผลต่อการสร้าง
การเรียนรู้ได้ เมื่อเห็นบริบทภาพรวมก็จะสร้างความเข้าใจได้ดีขึ้น ได้ฝึกคิดในขั้นที่สูงขึ้น
โดยกลุ่มเป้าหมายทั้ง 6 คนให้ความเห็นที่สอดคล้องกันว่า ภาพยนตร์บางเรื่องอาจเป็นตัวช่วย
ส่งเสริมในการเรียนรู้ ในด้านของการขยายให้เห็นภาพชัดเจน แต่ยังคงอาศัยครูเป็นผู้เชื่อมโยง
เนื้อหากับประสบการณ์ที่ได้รับจากการชมภาพยนตร์ โดยมีครู G ที่เสนอมุมมองแตกต่าง
ว่า ภาพยนตร์บางเรื่องอาจทำหน้าที่แทนครูผู้สอนได้ โดยเฉพาะกลุ่มภาพยนตร์ที่เป็นเหตุการณ์อัน
จบไปแล้ว

“ผู้สอนต้องทำความเข้าใจเนื้อหาที่ปรากฏในภาพยนตร์ ผ่านการดู กระบวนการคิด วิเคราะห์
วิพากษ์มาแล้ว จึงนำมาชวนนักเรียนตั้งประเด็นในการวิเคราะห์ต่อ”

(ครู F, การสื่อสารส่วนบุคคล, 31 ตุลาคม 2565)

“ภาพยนตร์บางเรื่องอาจทำหน้าที่แทนครูผู้สอนได้เลย โดยเฉพาะภาพยนตร์ที่มีลักษณะ เป็นเรื่องราวที่ไม่อาจเกิดได้จริง ณ ปัจจุบัน เช่น ภาพยนตร์เชิงประวัติศาสตร์ ภาพยนตร์ที่เกี่ยวกับ ภัยพิบัติทางธรรมชาติซึ่งในขณะนั้นจะเกิดอย่างรวดเร็ว แต่ภาพยนตร์จะชะลอความเร็ว ให้ได้เห็นกระบวนการที่ละเอียดกว่าปกติ ภาพยนตร์สะท้อนปัญหาสังคมที่อาจไม่ได้เกิดขึ้นในชีวิต ของผู้เรียน แต่ก็ช่วยขยายภาพให้ผู้เรียนทำความเข้าใจได้ง่ายขึ้น”
(ครู G, การสื่อสารส่วนบุคคล, 25 ตุลาคม 2565)

ตัวชี้วัดหลักสูตรแกนกลางวิชาสังคมศึกษา ในสาระภูมิศาสตร์ หน้าที่พลเมือง ศาสนา ประวัติศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ เมื่อวิเคราะห์แล้วมีประเด็นที่เกี่ยวข้องกับความเกี่ยวข้องกับความหลากหลายทางวัฒนธรรม อาทิ เนื้อหาสาระเกี่ยวกับทวีปทั้ง 7 รวมถึงความสัมพันธ์ ทางกายภาพกับวิถีชีวิตของผู้คนซึ่งเป็นเรื่องใกล้ตัวของนักเรียน และรู้สึกว่ามีเนื้อหามากเกินกว่า จะท่องจำ การใช้สื่อภาพยนตร์จะมีส่วนช่วยลดทอนระยะเวลาของการเรียนรู้ จากความคิดเห็นของครู E ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของครู F

“ภาพยนตร์เป็นสื่อที่ใกล้ตัวเด็ก เวลาเรียนเนื้อหาที่ใกล้ตัว ภาพยนตร์จะช่วยให้เด็กเห็นภาพมากยิ่งขึ้น และเป็นการดึงดูดความสนใจของนักเรียนด้วย”
(ครู E, การสื่อสารส่วนบุคคล, 26 ตุลาคม 2565)

“เป็นตัวช่วยในการเรียนของเด็ก เนื้อหามั่นเยะแยะเต็มไปหมด แต่พอดูภาพยนตร์ทำให้ เห็นภาพ จำเรื่องราวในภาพยนตร์ได้ ป้องกันการลืมได้ดี”
(ครู F, การสื่อสารส่วนบุคคล, 31 ตุลาคม 2565)

การเลือกใช้สื่อภาพยนตร์เกี่ยวกับ เรื่องความหลากหลายทางวัฒนธรรมในสังคมศึกษา

การประยุกต์ใช้สื่อภาพยนตร์ในสังคมศึกษา ผู้สอนต้องคำนึงถึงจุดประสงค์ ความสอดคล้องกับเนื้อหา ความสนใจและระดับการเรียนรู้ของผู้เรียน วิธีการวัดประเมินผล และคุณภาพของสื่อภาพยนตร์ การใช้สื่อภาพยนตร์ประกอบการสอนในวิชาสังคมศึกษาทำได้ หลายวิธีการ เช่น ใช้เฉพาะตัวอย่างของภาพยนตร์ (trailer) มอบหมายเป็นการงาน เลือกเปิดบาง ช่วง เปิดภาพยนตร์ทั้งเรื่อง

1) ครูต้องกำหนดจุดประสงค์ของการใช้สื่อภาพยนตร์ประกอบการสอน ว่าต้องการใช้ เพื่ออะไรเพื่อดึงดูดความสนใจ ก็ควรใช้เป็นขั้นนำ หากต้องการเชื่อมโยงประสบการณ์เดิม

หรือเพิ่มความรู้ใหม่ ทำทลายความคิด ควรใช้ในชั้นสอน หรือประมวลความรู้ ความหมาย เป็นภาระงาน ผลการสัมภาษณ์พบว่า ผู้สอนมีวิธีการใช้สื่อภาพยนตร์ทุกวิธีการดังที่กล่าวมาข้างต้น โดยมีความสัมพันธ์กับจุดประสงค์การใช้สื่อภาพยนตร์เป็นหลัก ดังเช่น ครู D กับครู G ที่เลือกเปิดภาพยนตร์ทั้งเรื่อง เพราะมีจุดประสงค์ต้องการให้เห็นรายละเอียดที่ละส่วนของภาพยนตร์อย่างชัดเจน นอกจากนี้ภาพยนตร์ยังแสดงเหตุการณ์อีกซีกโลก เช่น ภาพยนตร์เรื่อง Greenbook ได้นำเสนอเรื่องราวช่วงยุค 80 ที่มีสถานการณ์เหยียดสีผิวอย่างรุนแรงในประเทศสหรัฐอเมริกา ตัวละครหลักนักดนตรีผิวสีออกเดินทางไปยังรัฐต่าง ๆ ทางตอนใต้กับคนขับรถผิวขาว ตัวละครผิวสีได้รับการปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรมและเจอกับเหตุการณ์อคติทางเชื้อชาติซ้ำแล้วซ้ำเล่า โดยได้รับความช่วยเหลือจากชายคนขับรถ และภาพยนตร์เรื่อง ไดอารี่ลับนักเรียนแลกเปลี่ยน (The Secret Diary of an Exchange Student) ที่บอกเล่าเรื่องของสองสาวจากบราซิลที่เดินทางไปเป็นนักเรียนแลกเปลี่ยนในโครงการออแพร์ของประเทศสหรัฐอเมริกา ตัวละครต้องปรับตัวให้เข้ากับสังคมใหม่ เนื่องจากสภาพสังคม เศรษฐกิจ ภาษา วัฒนธรรมที่ต่างกันของทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้ การชมภาพยนตร์จะมีส่วนช่วยให้ผู้ชมสามารถมองเห็นภาพเหตุการณ์ที่อยู่ห่างไกลได้ เพื่อเชื่อมโยงเข้ามากับสถานการณ์ที่อยู่ในขณะปัจจุบัน นอกจากนี้ภาพยนตร์ยังมีการถ่ายทำยังสถานที่จริง นักแสดงที่ผ่านการคัดเลือก สวมบทบาทอย่างสมจริง (ครู D, การสื่อสารส่วนบุคคล, 24 ตุลาคม 2565) (ครู G, การสื่อสารส่วนบุคคล, 25 ตุลาคม 2565) ต่างจากผู้สอนที่เลือกเปิดเฉพาะตัวอย่างของภาพยนตร์ (trailer) เนื่องจากมีข้อจำกัดในด้านเวลา แต่ ครู A ให้ความเห็นว่าการเปิดลักษณะนี้มีจุดเด่นทำให้ผู้เรียนเห็นภาพรวมเนื้อหาทั้งหมด (ครู A, การสื่อสารส่วนบุคคล, 23 ตุลาคม 2565) ทั้งนี้ข้อจำกัดด้านเวลาอาจไม่ใช่ปัจจัยสำคัญ เนื่องจากผู้สอนสามารถมอบหมายการรับชมล่วงหน้าให้กับผู้เรียนได้ และในคาบเรียนควรเป็นชั่วโมงแห่งการตกตะกอนความคิดจากการรับสื่อ (ครู F, การสื่อสารส่วนบุคคล, 31 ตุลาคม 2565)

2) ความสอดคล้องกับเนื้อหา ครูสังคมศึกษาจำเป็นต้องเรียงร้อยเนื้อหาที่จะนำมาใช้สอนเข้าด้วยกัน ในการเลือกภาพยนตร์เป็นสื่อประกอบจึงต้องพิจารณาความสอดคล้องกับเนื้อหาในคาบเรียนนั้น ๆ จึงเป็นการใช้สื่ออย่างมีประสิทธิภาพ เช่น ภาพยนตร์ที่แสดงลักษณะทางกายภาพ วัฒนธรรม ความสัมพันธ์ระหว่างภูมิศาสตร์กับวัฒนธรรม ภาพยนตร์ที่แสดงโครงสร้างทางสังคม ปัญหาการเมือง บทบาท สถาบัน ภาพยนตร์ที่แสดงถึงปัญหาการกลั่นแกล้งรังแก ความรุนแรง ความหลากหลายทางเพศ

3) การเลือกสื่อภาพยนตร์ที่สอดคล้องกับความสนใจและระดับการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งเป็นเป้าหมายของการรับชมสื่อภาพยนตร์โดยตรง จึงเป็นอีกปัจจัยที่ผู้สอนต้องให้ความสำคัญ แม้ห้องเรียนจะประกอบด้วยผู้เรียนที่อยู่ในช่วงวัยเดียวกัน แต่ระดับการเรียนรู้ ประสบการณ์เดิม อาจต่างกัน ผู้สอนควรมีข้อมูลเกี่ยวกับพื้นฐานความรู้ของผู้เรียน หากระดับการเรียนรู้ไม่ต่างกัน มาก ผู้สอนอาจเลือกภาพยนตร์ที่ใช้สัญลักษณ์ได้ แต่หากต่างกันมากผู้สอนต้องเลือกภาพยนตร์ ที่มีระดับการตีความไม่ยากจนเกินไป การคัดเลือกภาพยนตร์จะต้องไม่อาศัยเพียงประสบการณ์ ของผู้สอนเพียงอย่างเดียว นอกจากนี้ความสนใจส่วนบุคคลของผู้เรียน เป็นอีกปัจจัยสำคัญ ที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ ภาพยนตร์ที่มีความนิยมในสังคมมาก จะนำมาใช้สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ ได้ง่ายกว่า ปัจจัยเหล่านี้ไม่เพียงเป็นเกณฑ์ในการคัดเลือกสื่อภาพยนตร์ แต่ยังส่งผลต่อการเรียนรู้ ของผู้เรียน

“เด็กดูบ๊อบเนี่ยมันจะต้องตีความได้ว่าเราจะสอนอะไร ไม่ใช่ที่เราเลือกไปแล้วเรา เข้าใจ แต่เด็กงง เราอะมันมีพื้นฐานประสบการณ์มีอะไรที่ ๆ เยอะกว่าเด็กอยู่แล้วแต่ที่นี้พอเด็กมา ดูมันอาจจะไม่เกิดในสิ่งที่เราให้ดู” (ครู A, การสื่อสารส่วนบุคคล, 23 ตุลาคม 2565)

4) การวัดประเมินผล การใช้ภาพยนตร์เป็นสื่อประกอบการสอนสังคมศึกษา สามารถวัด ประเมินผลได้หลากหลายวิธี ผลการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างทั้ง 7 คน พบว่า ผู้สอน 2 คน คือ ครู A และ ครู E ใช้การประเมินผลขณะที่รับชมสื่อภาพยนตร์ มักใช้ระหว่างการสอนในคาบเรียน ผู้สอนอาจเปิดภาพยนตร์ แล้วกดหยุดเมื่อถึงฉากสำคัญ จากนั้นตั้งประเด็นคำถามทันที การประเมินลักษณะนี้ผู้สอนจะได้รับข้อมูลที่เป็นความรู้สึกของผู้เรียน ณ ช่วงเวลานั้น และได้ตรวจสอบความถูกต้องในการตีความของผู้เรียนโดยทันที ในขณะที่ผู้สอน 2 คน คือ ครู F และครู G ใช้การประเมินผลภายหลังจากที่รับชมสื่อภาพยนตร์ มักใช้ในขั้นตอนการสรุปผล หรือ ประมวลผลความรู้ การประเมินลักษณะนี้ผู้เรียนจะมีเวลาทบทวนสื่อได้ที่รับ และฝึกทักษะ การคิดขั้นสูงเพื่อหาคำตอบที่ผู้สอนกำหนดไว้ และผู้สอน 3 คน คือ ครู C ครู B และครู D ใช้ทั้ง 2 วิธีการ แต่กลุ่มตัวอย่างทุกคน มีการใช้เทคนิคการตั้งคำถาม หรือ การออกแบบใบงาน เป็นเครื่องมือช่วยในการวัดประเมินผลร่วมด้วยทั้งสิ้น

5) การพิจารณาคุณภาพของสื่อภาพยนตร์ สื่อภาพยนตร์ควรเป็นมีคุณภาพเสียง สี เสียง ชัดเจน เพื่อให้สามารถรับสารได้ตรงตามเป้าประสงค์ของสื่อ นั้น จากการให้ข้อมูลของ ครู G และครู D ที่กล่าวถึงระยะเวลาที่ภาพยนตร์ออกฉายไม่ควรเกิน 10 ปี เนื่องจากกลุ่มเป้าหมาย เป็นผู้ชมระดับมัธยมศึกษา ช่วงอายุระหว่าง 14-18 ปี ทั้งนี้การใช้สื่อภาพยนตร์จำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนอย่างเพียงพอจากทางโรงเรียนให้สามารถใช้อุปกรณ์ในห้องเรียนได้อย่างมีคุณภาพ

ทั้งระบบเสียง อินเทอร์เน็ต จอฉาย ข้อมูลจากการสัมภาษณ์พบว่า โรงเรียนราชินี และโรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) มีการสนับสนุนอย่างเพียงพอทั้งอุปกรณ์ในห้องเรียน และอุปกรณ์เสริมสำหรับผู้สอน ทำให้สามารถใช้ภาพยนตร์จัดการเรียนรู้ได้โดยสะดวก ในขณะที่อีกหลายโรงเรียนให้การสนับสนุน แต่ประสบปัญหาอุปกรณ์เสียงในบางห้องเรียน ผู้สอนจึงมีวิธีการแก้ปัญหาต่างกันไป นอกจากนี้ช่องทางและวิธีการที่ครูเลือกฉายภาพยนตร์ต้องเป็นการกระทำที่ถูกต้องกฎหมาย เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติตามกติกาสังคมให้นักเรียน

“เลือกจากช่องทางที่มี platform ก่อน เช่น netflix , Disney hosstar เพราะไม่อยากให้ไปใช้ทางที่ผิดกฎหมาย เป็นการสอนนักเรียนเรื่องลิขสิทธิ์ และการปฏิบัติตามกฎหมายไปในตัวด้วย” (ครู F, การสื่อสารส่วนบุคคล, 31 ตุลาคม 2565)

ความคิดเห็นต่อภาพยนตร์ที่ช่วยสร้างการตระหนักรู้ทางสังคมและวัฒนธรรม

การตระหนักรู้ทางสังคมและวัฒนธรรม เป็นทักษะสำคัญของการเป็นพลเมือง และเป็นเป้าหมายของวิชาสังคมศึกษา ภาพยนตร์จึงเป็นสื่อที่ทรงพลังสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการให้ความรู้ ความบันเทิงรวมถึงเปลี่ยนแปลงทัศนคติได้ เนื่องจากภาพยนตร์ได้ผ่านกระบวนการคิด นำเสนอตัวละคร การดำเนินเรื่อง ที่แฝงให้ผู้เรียนได้เห็นพฤติกรรมและการแสดงของตัวละคร จริยธรรมและการตัดสินใจของตัวละคร ภาพยนตร์จึงมีบทบาทในการพัฒนาให้ผู้เรียนให้สามารถเห็นความหลากหลายทางสังคมและวัฒนธรรม โดยครู B ให้ความเห็นว่า ภาพยนตร์เป็นการฉายภาพเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นจริงส่วนใดส่วนหนึ่งของโลก เมื่อผู้เรียนชมภาพยนตร์ทำให้ได้เห็นความหลากหลายทางสังคมมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของครู E ว่า ภาพยนตร์เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ให้นักเรียนได้เห็นถึงความแตกต่างของสังคมในระดับที่สูงขึ้น ไกลกว่าสังคมที่ตัวเองอยู่ นอกจากนี้ภาพยนตร์ยังมีส่วนช่วยทำให้ผู้เรียนรับประสบการณ์ลึกซึ้ง เข้าใจถึงมโนทัศน์ที่สำคัญได้อย่างมีความหมาย เห็นได้จากความคิดเห็นของ ครู A ว่า สังคมศึกษาเป็นศาสตร์แห่งการบูรณาการพื้นฐานความรู้จากสังคมศาสตร์ หากใช้สื่อภาพยนตร์จะเป็นการย่อเนื้อหาให้ซับซ้อนได้ง่ายขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับครู G ที่ให้ความเห็นเกี่ยวกับความคุ้มค่าของสื่อภาพยนตร์ ในฐานะที่สามารถย่นระยะเวลาของการเรียนได้ วิธีการเรียนด้วยการอ่านตำรา อาจต้องใช้เวลาอ่านข้อมูลจำนวนมากจึงจะเห็นภาพรวมทั้งหมด อย่างไรก็ตามแม้ภาพยนตร์จะเป็นเครื่องมือที่ทรงพลัง ไม่เพียงแต่ประโยชน์ด้านสาระความรู้

แต่ภาพยนตร์ยังมีอิทธิพลต่อการรับรู้และความรู้สึก ครูจึงมีบทบาทสำคัญในการตั้งประเด็นคำถามให้ผู้เรียนได้ตกตะกอนความคิด ถอดบทเรียนให้เป็นที่ไปตามวัตถุประสงค์

“หากผู้สอนเพียงใช้คำบอกเล่า บรรยายผลกระทบของการขาดความเคารพในบุคคลอื่น อาจไม่กระทบต่อความรู้สึกมากนัก แต่ภาพยนตร์จะเป็นเครื่องมือเชิงประจักษ์ ให้เห็นว่าตัวละครกำลังเผชิญกับสภาพสังคมที่มีการเหยียดเชื้อชาติหรือมีการเหยียดทางวัฒนธรรม ความรู้สึกของตัวละครนั้นแยขนาดไหนซึ่งส่งผลต่อการรับรู้ของผู้เรียนได้”

(ครู C , การสื่อสารส่วนบุคคล, 19 ตุลาคม 2565)

“มันสำคัญที่การตั้งคำถามตอนท้ายของครูด้วย ตัวอย่างเดียวไม่ได้ เช่น ความรู้สึกที่ดู ความรู้สึกต่อตัวละคร ความรู้สึกต่อเหตุการณ์ มันได้สะท้อนคิด สิ่งที่เราเรียนมา สิ่งที่เราจะปฏิบัติตัวออกไป”

(ครู F, การสื่อสารส่วนบุคคล, 31 ตุลาคม 2565)

ตอนที่ 2 ผลการรวบรวมและจัดประเภทภาพยนตร์ตามความหลากหลายทางวัฒนธรรม สำหรับใช้เป็นสื่อประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อสร้างความตระหนักรู้ทางสังคมและวัฒนธรรม

ผู้วิจัยได้รวบรวมและจัดประเภทภาพยนตร์ตามความหลากหลายทางวัฒนธรรม สำหรับใช้เป็นสื่อประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อสร้างการตระหนักรู้ทางสังคมและวัฒนธรรม จากการสัมภาษณ์เชิงลึกโดยการสนทนาอย่างละเอียดและครอบคลุม การรวบรวมเอกสาร และความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ พบว่า มีภาพยนตร์จำนวน 50 เรื่องที่ผ่านเกณฑ์การประเมินจากผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้อง ซึ่งผู้วิจัยนำไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่างและสัมภาษณ์แนวทางการนำภาพยนตร์ไปใช้ ผลการวิจัยนำมาจัดประเภทภาพยนตร์ตามความหลากหลายทางวัฒนธรรม สำหรับใช้เป็นสื่อประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อสร้างการตระหนักรู้ทางสังคมและวัฒนธรรม ดังนี้

ภาพยนตร์ที่สะท้อนถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรม

ตาราง 12 ความสัมพันธ์ของภาพยนตร์กับความหลากหลายทางวัฒนธรรมและวิชาสังคมศึกษา

		ประเด็นความหลากหลายทางวัฒนธรรม					
เรื่อง / เรื่องย่อ	วัฒนธรรมย่อยของกลุ่มต่าง ๆ	ชาติพันธุ์	เพศ	ศาสนา	การศึกษา	เศรษฐกิจ	หัวข้อในวิชาสังคมศึกษา
1. The Prom							
 <p>ภาพประกอบ 1 ปกภาพยนตร์เรื่อง The Prom ที่มา: https://www.netflix.com/title/81079914</p> <p>ภาพยนตร์เรื่อง The Prom ได้นำเสนอเรื่องราวของการจัดงานพรอมของโรงเรียนแห่งหนึ่งในรัฐอินเดียนา ประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งมีวัฒนธรรมเฉพาะถิ่น ออกกฎให้นักเรียนพาคู่ควงเป็นเพศตรงข้ามเท่านั้น ตัวละครหลัก “เอมม่า” เด็กสาวที่เป็นเลสเบี้ยน (Lesbian) จึงออกมาเรียกร้อง กลายเป็นความขัดแย้งทางเชื้อชาติระหว่างคนในรัฐอินเดียนากับคนอเมริกาจากรัฐอื่น ในที่สุดเธอได้รับการสนับสนุนจากครอบครัว เพื่อน ๆ และคนในสังคม ร่วมก้าวข้ามความเชื่อทางศาสนาและค่านิยมเดิม จึงเกิดเป็นงานพรอม “สำหรับทุกคน” อย่างแท้จริง</p>	/	/	/	/	/	/	<ul style="list-style-type: none"> - ลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมในทวีปอเมริกาเหนือ (สหรัฐอเมริกา) - สิทธิมนุษยชน - การเคารพสิทธิ เสรีภาพของตนเองและผู้อื่น - แนวทางในการลดความขัดแย้งและสร้าง ความสมานฉันท์ - คุณลักษณะพลเมืองดีในสังคมโลก - ความหลากหลายทางเพศกับหลักศาสนา (คริสต์)

ตาราง 12 (ต่อ)

		ประเด็นความหลากหลายทางวัฒนธรรม					
เรื่อง	เรื่องย่อ	วัฒนธรรมย่อยของกลุ่มต่าง ๆ	ชาติพันธุ์	เพศ	ศาสนา	การศึกษา	เศรษฐกิจ
		หัวข้อในวิชาสังคมศึกษา					
2. the white tiger		- ลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมในทวีปเอเชีย (อินเดีย) - โครงสร้างทางสังคม สถานภาพ บทบาท สิทธิหน้าที่ - ปัญหาความเหลื่อมล้ำ ความยุติธรรมทางกฎหมาย การเลือกปฏิบัติ					
 <p>ภาพประกอบ 2 ปกภาพยนตร์เรื่อง the white tiger ที่มา: https://www.netflix.com/title/80202877</p> <p>ภาพยนตร์เรื่อง the white tiger นำเสนอเรื่องราวของสังคมอินเดียที่มีการกำหนดสถานภาพ บทบาท สิทธิ หน้าที่ วัฒนธรรม วิถีชีวิต และอาชีพด้วยระบบวรรณะ และความขัดแย้งทางศาสนาระหว่างฮินดูกับอิสลาม ทำให้ชายจากวรรณะฮาลวีย์ (ทำขนม) ผู้นับถือศาสนาอิสลาม ต้องโกหกทุกอย่างเกี่ยวกับตัวเอง เพื่อให้ได้งานเป็นคนขับรถ เมื่อถูกบังคับให้ยอมรับผิดแทนเจ้านาย สถานการณ์บีบคั้นให้เขาตัดสินใจทำบางอย่างที่เปลี่ยนชีวิตเขาไปจากเดิม</p>		/	/	/	/	/	/

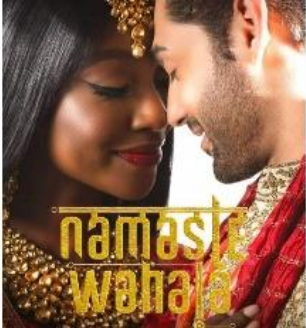
ตาราง 12 (ต่อ)

		ประเด็นความหลากหลายทางวัฒนธรรม					
		วัฒนธรรมย่อยของกลุ่มต่าง ๆ	ชาติพันธุ์	เพศ	ศาสนา	การศึกษา	เศรษฐกิจ
เรื่อง							หัวข้อในวิชาสังคมศึกษา
/ เรื่องย่อ							
3. Greenbook							<ul style="list-style-type: none"> - ลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมในทวีปอเมริกาเหนือ (สหรัฐอเมริกา) - สิทธิมนุษยชน - การเคารพสิทธิ เสรีภาพของตนเองและผู้อื่น - แนวทางในการลดความขัดแย้งและสร้างความสมานฉันท์ - การข้ามวัฒนธรรม (cross culture) ทำให้เกิดการเรียนรู้และแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมระหว่างกัน
	 <p>ภาพประกอบ 3 ปกภาพยนตร์เรื่อง Greenbook ที่มา: https://www.netflix.com/title/81013585</p> <p>ภาพยนตร์เรื่อง Greenbook เล่าเรื่องราวที่อิงมาจากเรื่องจริงของนักดนตรีแจ๊สที่เป็นเกย์ ออกเดินทางไปกับคนขับรถชาวอเมริกันเชื้อสายอิตาลีคนผิวดำในอเมริกาต้องพกหนังสือที่ชื่อว่า "The Negro Motorist Green Book" (Green Book) เป็นหนังสือแนะนำร้านอาหาร โรงแรม สถานที่สำหรับคนผิวดำ พวกเขาต้องฝ่ากำแพงแห่งสีผิว และภัยอันตรายต่าง ๆ สูดหายใจจากความตึงเครียดกลายเป็นความเข้าใจและมิตรภาพ</p>	/	/	/	/		

ตาราง 12 (ต่อ)

		ประเด็นความหลากหลายทางวัฒนธรรม					
เรื่อง / เรื่องย่อ	วัฒนธรรมย่อยของกลุ่มต่าง ๆ	ชาติพันธุ์	เพศ	ศาสนา	การศึกษา	เศรษฐกิจ	หัวข้อในวิชาสังคมศึกษา
<p>4. ผจญภัยใจอะโหลฮา (FINDING 'OHANA)</p> <p>ภาพประกอบ 4 ปกภาพยนตร์เรื่อง ผจญภัยใจอะโหลฮา (FINDING 'OHANA)</p> <p>ที่มา: https://www.netflix.com/title/81023618 / / /</p> <p>ภาพยนตร์เรื่อง ผจญภัยใจอะโหลฮา (FINDING 'OHANA) ได้นำเสนอเรื่องราวของสองพี่น้องจากรัฐบรูคลิน (Brooklyn) ประเทศสหรัฐอเมริกา เดินทางไปเยี่ยมมรดกตาที่เกาะโฮวาฮูในหมู่เกาะฮาวาย และได้สัมผัสกับวัฒนธรรมของชนพื้นเมือง ความเชื่อทางศาสนา วัฒนธรรมเกี่ยวกับความตาย และตำนานนักพรตฮาวายโบราณ Nightmarchers ซึ่งแตกต่างไปจากวัฒนธรรมแบบอเมริกันของตน</p>							<ul style="list-style-type: none"> - ลักษณะทางกายภาพในทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย (กลุ่มเกาะโพลินีเซียน หมู่เกาะฮาวาย) - ลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมในทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย (กลุ่มเกาะโพลินีเซียน หมู่เกาะฮาวาย) - การข้ามวัฒนธรรม (cross culture) ทำให้เกิดการเรียนรู้ทางวัฒนธรรมด้านใดด้านหนึ่งที่ต่างไปจากเดิมของตน

ตาราง 12 (ต่อ)

		ประเด็นความหลากหลายทางวัฒนธรรม					
เรื่อง	วัฒนธรรมย่อยของกลุ่มต่าง ๆ	ชาติพันธุ์	เพศ	ศาสนา	การศึกษา	เศรษฐกิจ	หัวข้อในวิชาสังคมศึกษา
/ เรื่องย่อ							
<p>5. นมัสเต วาฮาลา (Namaste Wahala)</p> <p>ภาพประกอบ 5 ปกภาพยนตร์เรื่อง นมัสเต วาฮาลา (Namaste Wahala)</p> <p>ที่มา: https://www.netflix.com/title/81397313</p> <p>ภาพยนตร์เรื่อง นมัสเต วาฮาลา (Namaste Wahala) เป็นเรื่องความรักข้ามเชื้อชาติ ต่างวัฒนธรรม ต่างอาชีพ ระหว่างผู้บริหารสาวชาวไนจีเรียกับหนุ่มนักธุรกิจชาวอินเดีย ครอบครัวยุค 2 ฝ่ายคัดค้านความสัมพันธ์นี้อย่างหัวชนฝา แต่หลังจากปรับความเข้าใจแล้วก็เกิดงานแต่งงานที่ผสาน 2 วัฒนธรรมได้ในที่สุด</p>							<ul style="list-style-type: none"> - ลักษณะทางสังคม วัฒนธรรม ประชากร เศรษฐกิจในทวีปแอฟริกา (ไนจีเรีย) - ลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมในทวีปเอเชีย (อินเดีย) - การข้ามวัฒนธรรม (cross culture) ทำให้เกิดการเรียนรู้และแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมระหว่างกัน

ตาราง 12 (ต่อ)

		ประเด็นความหลากหลายทางวัฒนธรรม					
เรื่อง / เรื่องย่อ	วัฒนธรรมย่อยของกลุ่มต่าง ๆ	ชาติพันธุ์	เพศ	ศาสนา	การศึกษา	เศรษฐกิจ	หัวข้อในวิชาสังคมศึกษา
<p>6. ไดอารี่ลับนักเรียนแลกเปลี่ยน (The Secret Diary of an Exchange Student)</p> <p>ภาพประกอบ 6 ปกภาพยนตร์เรื่อง ไดอารี่ลับนักเรียนแลกเปลี่ยน (The Secret Diary of an Exchange Student)</p> <p>ที่มา: https://www.netflix.com/title/81035250</p> <p>ภาพยนตร์เรื่อง ไดอารี่ลับนักเรียนแลกเปลี่ยน (The Secret Diary of an Exchange Student) นำเสนอเรื่องราวของสองสาวชาวบราซิลเดินทางไปสหรัฐอเมริกาในฐานะนักเรียนแลกเปลี่ยนโครงการออแพร์ (Au Pair) ต้องเจอกับความตื่นตระหนกทางวัฒนธรรม (Culture shock) และเหตุการณ์ไม่คาดฝันมากมาย แต่ในที่สุดก็สามารถปรับตัวได้และเห็นคุณค่าของการเปิดใจต้อนรับสิ่งใหม่ ๆ</p>	/	/	/				<ul style="list-style-type: none"> - ลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมในทวีปอเมริกาใต้ (บราซิล) - ลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมในทวีปอเมริกาเหนือ (สหรัฐอเมริกา) - ปัญหาผู้อพยพผิดกฎหมายในประเทศสหรัฐอเมริกา - การข้ามวัฒนธรรม (cross culture) ทำให้เกิดการเรียนรู้ทางวัฒนธรรมด้านใดด้านหนึ่งที่ต่างไปจากเดิมของตน

ตาราง 12 (ต่อ)

		ประเด็นความหลากหลายทางวัฒนธรรม					
เรื่อง / เรื่องย่อ	วัฒนธรรมย่อยของกลุ่มต่าง ๆ	หัวข้อในวิชาสังคมศึกษา					
		ชาติพันธุ์	เพศ	ศาสนา	การศึกษา	เศรษฐกิจ	
<p>7. การเดินทางสู่กรีนแลนด์ (Journey to Greenland)</p> <p>ภาพประกอบ 7 ปกภาพยนตร์เรื่อง การเดินทางสู่กรีนแลนด์ (Journey to Greenland) / / / / /</p> <p>ที่มา: https://www.netflix.com/title/80117940</p> <p>ภาพยนตร์เรื่อง การเดินทางสู่กรีนแลนด์ (Journey to Greenland) บอกเล่าเรื่องราวของนักแสดงละครเวทีชาวฝรั่งเศส เดินทางไปเกาะกรีนแลนด์ ได้เรียนรู้วัฒนธรรมของชาวเอสกีโม ในเรื่องต่าง ๆ เช่น การล่าสัตว์ การสร้างบ้าน ความเชื่อ กฎหมาย การละเล่น แม้ทั้ง 2 จะใช้ภาษาต่างกัน แต่สามารถเข้าใจกันได้</p>						<ul style="list-style-type: none"> - ลักษณะทางกายภาพในทวีปอเมริกาเหนือ (เกาะกรีนแลนด์) - ลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมในทวีปอเมริกาเหนือ (เอสกีโม) - ลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมในทวีปยุโรป (ฝรั่งเศส) - การข้ามวัฒนธรรม (cross culture) ทำให้เกิดการเรียนรู้ทางวัฒนธรรมด้านใดด้านหนึ่งที่ต่างไปจากเดิมของตน 	

ตาราง 12 (ต่อ)

ประเด็นความหลากหลายทางวัฒนธรรม		หัวข้อในวิชาสังคมศึกษา
เรื่อง / เรื่องย่อ	วัฒนธรรมย่อยของกลุ่มต่าง ๆ ชาติพันธุ์ เพศ ศาสนา การศึกษา เศรษฐกิจ	
<p>8. รสชาติชีวิต หลากสีสัน (To Each, Her own)</p> <p>ภาพประกอบ 8 ปกภาพยนตร์เรื่อง รสชาติชีวิต หลากสีสัน (To Each, Her own)</p> <p>ที่มา: https://www.netflix.com/title/80160994</p> <p>ภาพยนตร์เรื่อง รสชาติชีวิต หลากสีสัน (To Each, Her own) นำเสนอเรื่องของ ซีโมน ลูกสาวคนเล็กของครอบครัวชาวยิวอนุรักษนิยมในฝรั่งเศส มีวัฒนธรรมเฉพาะของกลุ่มที่ต้องแต่งงานกับคนยิวเท่านั้น เธอจึงต้องปิดบังครอบครัวเรื่องเป็นเลสเบียน และได้ไปมีความสัมพันธ์กับชายชาวเซเนกัลผู้นับถือศาสนาอิสลามอีก ความสับสนเรื่องเพศ การคัดค้านจากครอบครัว ความขัดแย้งทางศาสนาและชาติพันธุ์ ทำให้ทุกตัวละครเจอเรื่องยากลำบาก ในตอนจบของภาพยนตร์หักมุมเมื่อตัวละครเลือกความสัมพันธ์แบบคนรักหลายคน (Polyamory) ไม่ยึดติดกับเพศและกรอบทางศาสนาอีกต่อไป</p>	<p>- ลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมในทวีปยุโรป (ชาวฝรั่งเศส)</p> <p>- ลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมในทวีปแอฟริกา (ชาวเซเนกัล)</p> <p>- ความหลากหลายทางเพศ</p> <p>- ความขัดแย้งทางศาสนาเชื้อชาติ</p> <p>- การเคารพสิทธิ เสรีภาพของตนเองและผู้อื่น</p> <p>- การข้ามวัฒนธรรม (cross culture) ทำให้เกิดการเรียนรู้ทางวัฒนธรรมด้านใดด้านหนึ่งที่ต่างไปจากเดิมของตน</p>	

ตาราง 12 (ต่อ)

		ประเด็นความหลากหลายทางวัฒนธรรม					
เรื่อง / เรื่องย่อ	วัฒนธรรมย่อยของกลุ่มต่าง ๆ	ชาติพันธุ์	เพศ	ศาสนา	การศึกษา	เศรษฐกิจ	หัวข้อในวิชาสังคมศึกษา
		/	/	/	/		<ul style="list-style-type: none"> - ลักษณะทางกายภาพในทวีปเอเชีย (เกาะบาหลี ประเทศอินโดนีเซีย) - ลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมในทวีปเอเชีย (เกาะบาหลี ประเทศอินโดนีเซีย)

ตาราง 12 (ต่อ)

ประเด็นความหลากหลายทาง วัฒนธรรม			
เรื่อง / เรื่องย่อ	วัฒนธรรมย่อยของกลุ่มต่าง ๆ	หัวข้อในวิชาสังคมศึกษา	
	ชาติพันธุ์ เพศ ศาสนา การศึกษา เศรษฐกิจ		
<p>10. Thi Mai สายสัมพันธ์เพื่อวันใหม่</p> <p>ภาพประกอบ 10 ปกภาพยนตร์เรื่อง Thi Mai สายสัมพันธ์เพื่อวันใหม่</p> <p>ที่มา: https://www.netflix.com/title/80167648</p> <p>ภาพยนตร์เรื่อง Thi Mai สายสัมพันธ์เพื่อวันใหม่ บอกเล่าเรื่องราวการเดินทางของกลุ่มเพื่อนสาวชาวสเปน เดินทางไปเวียดนามเพื่อรับเด็กกำพร้าจากมูลนิธิมาอุปการะ ได้เจอกับชายหนุ่มที่เป็นเกย์ถูกแฟนทิ้งไปแต่งงานช่วยเหลือในการเดินทาง การเดินทางข้ามทวีปครั้งนี้ ทำให้พวกเขาเจอเหตุการณ์ที่เป็น Culture Shock หลายอย่างที่ต่างจากวัฒนธรรมสเปนของตัวเอง แต่ท้ายที่สุดก็ได้เปลี่ยนมุมมอง จากการเหมารวม (stereotype) ไปสู่การยอมรับและเคารพคนอื่นมากขึ้น</p>	/ / / / /	<ul style="list-style-type: none"> - ลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมในทวีปเอเชีย (เวียดนาม) - ลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมในทวีปยุโรป (สเปน) - การข้ามวัฒนธรรม (cross culture) ทำให้เกิดการเรียนรู้ทางวัฒนธรรมด้านใดด้านหนึ่งที่ต่างไปจากเดิมของตน 	

ตาราง 12 (ต่อ)

		ประเด็นความหลากหลายทางวัฒนธรรม					
เรื่อง / เรื่องย่อ	วัฒนธรรมย่อยของกลุ่มต่าง ๆ	ชาติพันธุ์	เพศ	ศาสนา	การศึกษา	เศรษฐกิจ	หัวข้อในวิชาสังคมศึกษา
<p>11. Moxie</p> <p>ภาพประกอบ 11 ปกภาพยนตร์เรื่อง Moxie ที่มา: https://www.netflix.com/title/81078393 ภาพยนตร์เรื่อง Moxie นำเสนอเรื่องของ วิเวียน เด็กสาวมัธยมไฮสคูล ผลิตหนังสือทำมือ ชื่อว่า Moxie บอกเล่าแนวคิดเฟมินิสต์ ต่อสู้เพื่อสิทธิของคนชายขอบ ปัญหาชายเป็นใหญ่ที่กดทับคนทุกเพศ จากเหตุการณ์ต่าง ๆ ในโรงเรียน เช่น ไม่มีกฎการแต่งกายสำหรับนักเรียนชาย แต่มีกฎการแต่งกายสำหรับนักเรียนหญิง การคุกคามทางเพศ การตีกรอบความเป็นชาย-หญิง ในตอนท้ายมีผู้สนใจเข้าร่วมขบวนการ moxie จำนวนมาก เป็นการพิสูจน์ว่าเสียงเล็ก ๆ ที่รวมกันก็มีพลังพอจะสั่นคลอนความผิดปกติของสังคมได้</p>							<ul style="list-style-type: none"> - ลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมในทวีปอเมริกาเหนือ (สหรัฐอเมริกา) - สิทธิมนุษยชนในโรงเรียน - การต่อสู้เพื่อสิทธิของคนชายขอบ ได้แก่ ผู้หญิงเอเชีย ผู้หญิงผิวดำ ผู้หญิงฮิสแปนิก ผู้หญิงทรานส์ รวมถึงผู้หญิงที่มีความพิการ - อำนาจและการต่อรองทางสังคม - แนวคิดชายเป็นใหญ่ และการกดทับทางสังคม - การนิยามอัตลักษณ์ทางเพศที่หลากหลาย

ตาราง 12 (ต่อ)

		ประเด็นความหลากหลายทางวัฒนธรรม					
เรื่อง / เรื่องย่อ	วัฒนธรรมย่อยของกลุ่มต่าง ๆ	ชาติพันธุ์	เพศ	ศาสนา	การศึกษา	เศรษฐกิจ	หัวข้อในวิชาสังคมศึกษา

ตาราง 12 (ต่อ)

ประเด็นความหลากหลายทางวัฒนธรรม		หัวข้อในวิชาสังคมศึกษา				
เรื่อง / เรื่องย่อ	วัฒนธรรมย่อยของกลุ่มต่าง ๆ	ชาติพันธุ์	เพศ	ศาสนา	การศึกษา	เศรษฐกิจ
<p>13. คลุมถุงชนอาลี (Ali's Wedding)</p> <p>ภาพประกอบ 13 ภาพยนตร์เรื่อง คลุมถุงชนอาลี (Ali's Wedding)</p> <p>ที่มา: https://www.netflix.com/title/80244709</p> <p>ภาพยนตร์เรื่อง คลุมถุงชนอาลี (Ali's Wedding) เป็นเรื่องราวความรักของหนุ่มสาวมุสลิม ในเมืองเมลเบิร์น ประเทศออสเตรเลีย ที่ถูกครอบครัวกดดันเพราะปัญหาทางเชื้อชาติ ระหว่างชาวอิรักและชาวเลบานอน ทั้ง 2 แก้ปัญหาด้วยการแต่งงานชั่วคราวตามกฎหมายอิสลาม แต่ปัญหารุนแรงขึ้นเมื่ออาลีโกหกเรื่องการเรียนต่อคณะแพทยศาสตร์ จึงจับคลุมถุงชนกับสาวมุสลิมอีกคน อาลีหนึ่งงานแต่งงานและในที่สุดครอบครัวก็ยอมรับสาวเลบานอน</p>						<ul style="list-style-type: none"> - ความขัดแย้งทางเชื้อชาติระหว่างชาวอิรักและเลบานอน - ชุมชนผู้นับถือศาสนาอิสลามในประเทศออสเตรเลีย - กฎหมายตามหลักศาสนาอิสลาม - ระบบการศึกษาต่อคณะแพทยศาสตร์ในประเทศออสเตรเลีย

ตาราง 12 (ต่อ)

เรื่อง / เรื่องย่อ	ประเด็นความหลากหลายทางวัฒนธรรม						หัวข้อในวิชาสังคมศึกษา
	วัฒนธรรมย่อยของกลุ่มต่าง ๆ	ชาติพันธุ์	เพศ	ศาสนา	การศึกษา	เศรษฐกิจ	
<p>14. โรงเรียนชีวิต (LA VIE SCOLAIRE)</p> <p>ภาพประกอบ 14 ปกภาพยนตร์เรื่อง โรงเรียนชีวิต (LA VIE SCOLAIRE)</p> <p>ที่มา: https://www.netflix.com/title/81191429</p> <p>ภาพยนตร์เรื่อง โรงเรียนชีวิต (LA VIE SCOLAIRE) เป็นเรื่องราวของโรงเรียนแห่งหนึ่งในย่านชุมชนแออัด ประเทศฝรั่งเศส มีการจัดแบ่งห้องเรียนหลายรูปแบบ เช่น ห้องการศึกษาพิเศษ , ห้องเรียนธรรมดา , ห้องเด็กที่ไม่เลือกวิชา ท่ามกลางความหลากหลายของเด็กที่ต่างเชื้อชาติ มีภูมิหลังทางครอบครัว ปัญหาส่วนตัวที่ต่างกัน ปัญหาครูในโรงเรียนที่ไม่เข้าใจเด็ก แต่ครูแนะแนวผู้มาใหม่กลับมีความพยายามอย่างสุดความสามารถที่จะช่วยเหลือเด็กเหล่านี้ให้ได้โดยร่วมมือกับครูคณิตศาสตร์</p>							<ul style="list-style-type: none"> - ระบบการศึกษาในประเทศฝรั่งเศส - ความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจ - ความหลากหลายทางเชื้อชาติในทวีปยุโรป (ประเทศฝรั่งเศส) - ความขัดแย้งและปัญหาเสถียร - การอยู่ร่วมกันท่ามกลางความหลากหลายในสังคม

ตาราง 12 (ต่อ)

ประเด็นความหลากหลายทางวัฒนธรรม		หัวข้อในวิชาสังคมศึกษา
เรื่อง / เรื่องย่อ	วัฒนธรรมย่อยของกลุ่มต่าง ๆ ชาติพันธุ์ เพศ ศาสนา การศึกษา เศรษฐกิจ	
<p>15. คาร์นิวัล ลีมรักให้โลกจำ (CARNIVAL)</p> <p>ภาพประกอบ 15 ภาพยนตร์เรื่อง คาร์นิวัล ลีมรักให้โลกจำ (CARNIVAL)</p> <p>ที่มา: https://www.netflix.com/title/81036293</p> <p>ภาพยนตร์เรื่อง คาร์นิวัล ลีมรักให้โลกจำ (CARNIVAL) นำเสนอเรื่องราวของอาชีพินฟูเลน เซอร์และนักร้องดังที่ไปร่วมเทศกาลคาร์นิวัลประเทศบราซิล การได้พบปะผู้คนที่หลากหลายทั้งเชื้อชาติ และวัฒนธรรม ทั้งด้านอาหาร ดนตรี และการประกอบพิธีกรรมของชนพื้นเมืองในบราซิล กับการช่วยเหลือนักร้องหนุ่มผู้ต้องปกปิดตัวตนที่เป็นเกย์ สุดท้ายทุกคนจึงได้เข้าใจความต้องการของตัวเองและเรียนรู้ความหมายของมิตรภาพที่แท้จริง</p>		<ul style="list-style-type: none"> - วัฒนธรรมของประเทศบราซิล เมนูอาหาร พิธีกรรมของชนเผ่าพื้นเมือง - เทศกาลคาร์นิวัล - การยอมรับผู้มีความหลากหลายทางเพศในสังคม - การข้ามวัฒนธรรม (cross culture) ทำให้เกิดการเรียนรู้ทางวัฒนธรรมด้านใดด้านหนึ่งที่ต่างไปจากเดิมของตน

ตาราง 12 (ต่อ)

เรื่อง / เรื่องย่อ	ประเด็นความหลากหลายทางวัฒนธรรม						หัวข้อในวิชาสังคมศึกษา
	วัฒนธรรมย่อยของกลุ่มต่าง ๆ	ชาติพันธุ์	เพศ	ศาสนา	การศึกษา	เศรษฐกิจ	
<p>16. ชีวิตข้างหน้า (the life ahead)</p> <p>ภาพประกอบ 16 ชีวิตข้างหน้า (the life ahead) ที่มา: https://www.netflix.com/title/81046378</p> <p>ภาพยนตร์เรื่อง ชีวิตข้างหน้า (the life ahead) นำเสนอเรื่องราวของหญิงชาวยิวผู้รอดชีวิตจากการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ในเหตุการณ์สงครามโลกครั้งที่ 2 ในวัยสาวเธอเป็นโสเภณีและได้รับเลี้ยงเด็กในตึกของผู้อพยพ เมื่อถึงวัยชราก็ยังคงรับเลี้ยงเด็กลูกหลานของโสเภณี รวมถึงโสเภณีหญิงข้ามเพศ และเด็กชายเร่ร่อนชาวเซเนกัล ที่คุณหมอประจำตัวมาฝากไว้ ประสบการณ์ความเจ็บปวดในวัยเด็กของหญิงชรา ส่งผ่านการรับรู้ถึงเด็กน้อยชาวเซเนกัลจากความขัดแย้งจึงเกิดเป็นความผูกพันข้ามเชื้อชาติ จนถึงวาระสุดท้ายของหญิงชรา</p>						<ul style="list-style-type: none"> - ความขัดแย้งและการอยู่ร่วมกัน - ความหลากหลายทางเชื้อชาติ - ผลกระทบของสงคราม และการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ - โครงสร้างสังคม และปัญหาผู้อพยพในทวีปยุโรป (ประเทศอิตาลี) 	

ตาราง 12 (ต่อ)

		ประเด็นความหลากหลายทางวัฒนธรรม					
เรื่อง / เรื่องย่อ	วัฒนธรรมย่อยของกลุ่มต่าง ๆ	ชาติพันธุ์	เพศ	ศาสนา	การศึกษา	เศรษฐกิจ	หัวข้อในวิชาสังคมศึกษา
<p>17. มูนไลท์ (Moonlight)</p> <p>ภาพประกอบ 17 ปกภาพยนตร์เรื่อง มูนไลท์ (Moonlight)</p> <p>ที่มา: https://www.netflix.com/title/80121348</p> <p>ภาพยนตร์เรื่อง มูนไลท์ (Moonlight) บอกเล่าเรื่องราวของ ลิตเติ้ล ไชรอน ชายผิวสีผู้มีชีวิตยากลำบากในย่านชุมชนคนดำของเมืองไมอามี ในวัยเด็กถูกกีดกันจากคนผิวสีด้วยกัน เพราะขนาดร่างกายที่เล็กกว่าคนอื่น มีแม่ที่ติดยาเสพติด ความสับสนทางเพศและการถูกทรยศจากเพื่อนเพียงคนเดียว ทำให้ชีวิตที่ไม่มีทางเลือกมากนัก ขาดโอกาสที่จะได้รับการศึกษาและการเลี้ยงดูที่ดี ผลักให้เขาเข้าสู่การเป็นพ่อค้ายาเหมือนกับผู้มีพระคุณเพียงคนเดียวของเขา</p>							<ul style="list-style-type: none"> - การกีดกันจากสังคม - ปัญหาชุมชน - สภาพแวดล้อมที่อันตรายต่อการเติบโตของเด็ก - การกลั่นแกล้งรังแกในโรงเรียน - ปัญหาสังคม ยาเสพติด

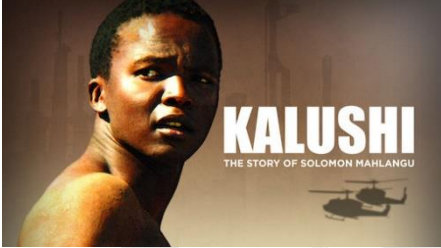
ตาราง 12 (ต่อ)

		ประเด็นความหลากหลายทางวัฒนธรรม	
เรื่อง / เรื่องย่อ	วัฒนธรรมย่อยของกลุ่มต่าง ๆ	ชาติพันธุ์	หัวข้อในวิชาสังคมศึกษา
	เพศ	ศาสนา	การศึกษา
			เศรษฐกิจ
<p>18. ส้มป่อย</p> <p>ภาพประกอบ 18 ปกภาพยนตร์เรื่อง ส้มป่อย ที่มา: https://www.netflix.com/title/81511310 ภาพยนตร์เรื่อง ส้มป่อย นำเสนอเรื่องราวของสาวเซียงใหม่ที่เป็นชีวิตในชนบท ต้องการแต่งงานกับคนกรุงเทพฯ แต่หนุ่มกรุงเทพฯ ที่หมายตาไว้ กลับชอบวัฒนธรรมแบบล้านนา เธอจึงต้องเรียนรู้ที่จะเป็นสาวตามแบบฉบับล้านนาอย่างแท้จริง เช่น พูดคำเมือง ฟ้อนเล็บ นุ่งซิ่น ในขณะที่เรียนรู้วิถีแบบล้านนา เธอได้สนิทกับแขก พ่อหมอบ ผู้เป็นที่เลื่อมใสของคนในหมู่บ้าน และเกิดเป็นความรักขึ้นมา เธอจึงได้เห็นมุมมองที่สวยงามของเมืองชนบทนี้</p>			<p>หัวข้อในวิชาสังคมศึกษา</p> <p>- วัฒนธรรมท้องถิ่นภาคเหนือ ประเทศไทย - สังคมชนบท สังคมเมือง</p>

ตาราง 12 (ต่อ)

		ประเด็นความหลากหลายทางวัฒนธรรม					
เรื่อง / เรื่องย่อ	วัฒนธรรมย่อยของกลุ่มต่าง ๆ	ชาติพันธุ์	เพศ	ศาสนา	การศึกษา	เศรษฐกิจ	หัวข้อในวิชาสังคมศึกษา
<p>19. พี่ชาย (Brother)</p> <p>ภาพประกอบ 19 ปกภาพยนตร์เรื่อง พี่ชาย (Brother)</p> <p>ที่มา: https://www.netflix.com/title/80198859</p> <p>ภาพยนตร์เรื่อง พี่ชาย (Brother) เป็นเรื่องราวของวัยรุ่นชายชาวแอฟริกันที่รับผิดชอบแทนน้องชาย ในคดีฆาตกรรมพ่อที่ชอบใช้ความรุนแรง จึงต้องไปอยู่สถานกักกันเยาวชน ของประเทศฝรั่งเศส ที่รวมตัวเด็กหลากหลายเชื้อชาติ ต่างสีผิว ต่างความคิดมาไว้ด้วยกัน เรื่องราวการกลั่นแกล้งในสถานกักกัน ที่เต็มไปด้วยความรู้สึกน่าเห็นใจทุกฝ่าย ถ้าไม่เป็นคนกระทำ ก็ต้องเป็นผู้ถูกระทำ ในขณะที่นักสังคมสงเคราะห์ผู้ดูแลมีไม่เพียงพอ และใช้ความรุนแรงเช่นกัน เขาจึงได้ร่วมมือกับวัยรุ่นอีกคนหนีออกมาเพื่อไปหาแม่ที่อัมสเตอร์ดัม</p>							<ul style="list-style-type: none"> - ภูมิหลัง ปัญหาเยาวชน ผู้กระทำผิด - ระบบกฎหมาย และการตัดสินโทษเยาวชน กระบวนการฟื้นฟู และปรับพฤติกรรมของเยาวชน ผู้กระทำผิดในประเทศฝรั่งเศส - ปัญหาความรุนแรงในครอบครัว - ระบบการศึกษาในสถานกักกัน เพื่อช่วยเหลือเยาวชน ผู้กระทำผิด - ความหลากหลายทางเชื้อชาติในประเทศฝรั่งเศส

ตาราง 12 (ต่อ)

ประเด็นความหลากหลายทางวัฒนธรรม		หัวข้อในวิชาสังคมศึกษา
เรื่อง / เรื่องย่อ	วัฒนธรรมย่อยของกลุ่มต่าง ๆ ชาติพันธุ์ เพศ ศาสนา การศึกษา เศรษฐกิจ	
<p>20. ผู้สู้เสรี เรื่องราวของโซโลมอน มาห์ลานกู</p> <p>ภาพประกอบ 20 ปกภาพยนตร์เรื่อง ผู้สู้เสรี เรื่องราวของโซโลมอน มาห์ลานกู</p> <p>ที่มา: https://www.netflix.com/title/81227195</p> <p>ภาพยนตร์เรื่อง ผู้สู้เสรี เรื่องราวของโซโลมอน มาห์ลานกู อ้างอิงจากเรื่องจริงในประเทศแอฟริกาใต้ ภายใต้การปกครองของคนแอฟริกา แต่ดำเนินนโยบายตามเจ้าอาณานิคมด้วย “ระบบเหยียดสีผิวแอฟริกันเนอร์” ที่จำกัดการศึกษา การใช้ภาษา และอาชีพ ทำให้เกิดขบวนการต่อต้านขึ้น โซโลมอน และเพื่อนเข้าร่วมขบวนการนี้ สุดท้ายคณะผู้ต่อต้านถูกตัดสินประหารชีวิต ตามกฎหมาย KALUSHI ที่เหมารวมผู้กระทำผิดชาวแอฟริกัน แต่เรื่องราวของเขายังเป็นแรงบันดาลใจให้นักสู้เพื่อการปฏิวัติในรุ่นต่อมา</p>	<p>/</p> <p>/</p> <p>/</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ความแตกต่างทางชาติพันธุ์และความขัดแย้ง - ปัญหาการเหยียดผิว - การต่อต้านอำนาจรัฐ เรียกร้องสิทธิความเป็นพลเมือง - การต่อสู้กับความอยุติธรรมทางกฎหมาย

ตาราง 12 (ต่อ)

		ประเด็นความหลากหลายทางวัฒนธรรม					
เรื่อง / เรื่องย่อ	วัฒนธรรมย่อยของกลุ่มต่าง ๆ	ชาติพันธุ์	เพศ	ศาสนา	การศึกษา	เศรษฐกิจ	หัวข้อในวิชาสังคมศึกษา
<p>21. 12 Mighty Orphans</p> <p>ภาพประกอบ 21 ปกภาพยนตร์เรื่อง 12 Mighty Orphans</p> <p>ที่มา: https://www.netflix.com/title/81460842</p> <p>ภาพยนตร์เรื่อง 12 Mighty Orphans นำเสนอเรื่องราววัฒนธรรมการแข่งขันกีฬาอเมริกันฟุตบอล มีสมาคมจัดการแข่งขันอย่างเป็นทางการในระดับรัฐ ทีมจากโรงเรียนเด็กกำพร้าในชนบท ได้รวบรวมเด็ก 12 คน ที่มีพื้นเพต่างกัน เชื้อชาติต่างกัน ระดับการเรียนรู้ต่างกัน สนใจการทำงานมากกว่าการเรียน และขัดแย้งกันเอง แต่สุดท้ายทีมก็ฝ่าฟันอุปสรรคและการกลั่นแกล้งจากผู้มีอำนาจ จนสามารถเข้าร่วมชิงการแข่งขันอเมริกันฟุตบอลระดับรัฐได้ เป็นเรื่องราวที่สร้างมาจากเหตุการณ์จริงของทีมอเมริกาฟุตบอลไมตี้ไมต์ส</p>							<ul style="list-style-type: none"> - ลักษณะทางสังคม และวัฒนธรรมของทวีปอเมริกาเหนือ (สหรัฐอเมริกา) - ปัญหาความขาดแคลนและโอกาสทางการศึกษา - สิทธิของคนชายขอบ เช่น เด็กกำพร้า

ตาราง 12 (ต่อ)

ประเด็นความหลากหลายทางวัฒนธรรม		
เรื่อง / เรื่องย่อ	วัฒนธรรมย่อยของกลุ่มต่าง ๆ ชาติพันธุ์ เพศ ศาสนา การศึกษา เศรษฐกิจ	หัวข้อในวิชาสังคมศึกษา
<p>22. คนสวยเลือกรัก (ISOKEN)</p> <p>ภาพประกอบ 22 ปกภาพยนตร์เรื่อง คนสวยเลือกรัก (ISOKEN)</p> <p>ที่มา: https://www.netflix.com/title/81213148</p> <p>ภาพยนตร์เรื่อง คนสวยเลือกรัก (ISOKEN) นำเสนอเรื่องราวของค่านิยมในสังคมประเทศไนจีเรีย ที่เพศหญิงมักจะแต่งงานมีครอบครัวมากกว่าเรียนต่อและทำงาน แม้จึงพยายามจับคู่ให้กับนักธุรกิจชาวแอฟริกัน แต่เธอกลับรักช่างภาพสารคดีชาวอเมริกัน เกิดเป็นความขัดแย้งในครอบครัวเนื่องจากเชื้อชาติต่างกัน แต่สุดท้ายครอบครัวก็ยอมรับเธอจึงได้รักกับหนุ่มอเมริกันในที่สุด ในภาพยนตร์เรื่องนี้จะได้เห็นพิธีแต่งงานแบบไนจีเรียและพิธีรับขวัญเด็กแรกเกิดแบบกานา</p>	<p>/ / / /</p>	<p>- กรอบคิดแบบอนุรักษนิยม</p> <p>การกำหนดบทบาททางเพศ</p> <p>ความเป็นหญิง และความเป็นชาย</p> <p>- สังคมและวัฒนธรรมของทวีปแอฟริกา (ประเทศไนจีเรีย และ กานา)</p>

ตาราง 12 (ต่อ)

ประเด็นความหลากหลายทางวัฒนธรรม		
เรื่อง / เรื่องย่อ	วัฒนธรรมย่อยของกลุ่มต่าง ๆ ชาติพันธุ์ เพศ ศาสนา การศึกษา เศรษฐกิจ	หัวข้อในวิชาสังคมศึกษา
<p>23. คู่นี้เพอร์เฟค (a perfect pairing)</p> <p>ภาพประกอบ 23 คู่นี้เพอร์เฟค (a perfect pairing) ที่มา: https://www.netflix.com/title/81241465</p> <p>ภาพยนตร์เรื่อง คู่นี้เพอร์เฟค (a perfect pairing) เป็นเรื่องราวของ โคล่า หญิงสาวอเมริกัน อาชีพผู้เชี่ยวชาญไวน์ ได้เดินทางไปออสเตรเลีย เพื่อตามหาการหมักไวน์แบบดั้งเดิม เธอจึงต้องทำงานในฟาร์มแกะเพื่อพิชิตใจเจ้าของไร่ สภาพอากาศ ระบบน้ำ อาหาร การดื่ม และวัฒนธรรมของออสเตรเลีย เป็น culture shock ที่เกือบทำให้โคล่าถอดใจ แต่ด้วยความช่วยเหลือจากภรรยาและหนุ่มชาวไร่ ทำให้เธอเรียนรู้และปรับตัวได้ และตัวเธอก็ได้ช่วยเหลือคนอื่นที่นั่น เช่น ช่วยทำงานแทนทรานเมนส์ที่ไปดูแลภรรยาคลอดลูก ช่วยภรรยาจากการตรวจพบเนื้องอกในบั้นท้ายของภาพยนตร์มีพิธีแต่งงานของชายข้ามเพศกับคนรัก ที่ทุกคนมาร่วมแสดงความยินดี</p>	<p>/ / / /</p>	<p>- ลักษณะทางกายภาพ ภูมิอากาศ พืชพรรณ ทรัพยากรธรรมชาติของ ออสเตรเลีย - สังคมและวัฒนธรรมของ ออสเตรเลีย - การให้สิทธิผู้มีความ หลากหลายทางเพศใน ประเทศออสเตรเลีย การ ตั้งครม.โดยอาศัยเทคโนโลยี ทางการแพทย์ - การข้ามวัฒนธรรม (cross culture) ทำให้เกิดการเรียนรู้ ทางวัฒนธรรมด้านใดด้าน หนึ่งที่ต่างไปจากเดิมของตน</p>

ตาราง 12 (ต่อ)

ประเด็นความหลากหลายทางวัฒนธรรม		วัฒนธรรมย่อยของกลุ่มต่าง ๆ	ชาติพันธุ์	เพศ	ศาสนา	การศึกษา	เศรษฐกิจ
เรื่อง	หัวข้อในวิชาสังคมศึกษา						
/ เรื่องย่อ							
<p>24. รับเหมาซ่อมรัก (Falling Inn Love)</p> <p>ภาพประกอบ 24 ปกภาพยนตร์เรื่อง รับเหมาซ่อมรัก (Falling Inn Love)</p> <p>ที่มา: https://www.netflix.com/title/80999781</p> <p>ภาพยนตร์เรื่อง รับเหมาซ่อมรัก (Falling Inn Love) เป็นเรื่องราวของผู้บริหารสาวจากซานฟรานซิสโก เดินทางข้ามทวีปมาเป็นเจ้าของโรงแรมเก่าในเมืองชนบทของประเทศนิวซีแลนด์ เจอ culture shock เช่น ลักษณะภูมิประเทศ การซื้อของในร้านที่เจ้าของเป็นดาวน์ซินโดรม คู่รักเกย์ในร้านกาแฟ ธรรมเนียมการอวยพรเมื่อมีการจาม การเดินยักกาของเผ่าเมารี แต่ด้วยความช่วยเหลือจากผู้คนในเมือง ทำให้เธอเรียนรู้ที่จะปรับตัว มีความสัมพันธ์ที่ดีและรู้สึกเป็นหนึ่งเดียว ทำให้เธอตัดสินใจไม่ขายโรงแรมและอยู่ที่นั่นต่อไป</p>							<ul style="list-style-type: none"> - ลักษณะทางกายภาพ ภูมิอากาศ พืชพรรณ ทรัพยากรธรรมชาติของนิวซีแลนด์ - สังคมและวัฒนธรรมของนิวซีแลนด์ (สังคมเมือง และชนพื้นเมือง) - การจัดการภัยพิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ - การข้ามวัฒนธรรม (cross culture) ทำให้เกิดการเรียนรู้ทางวัฒนธรรมด้านใดด้านหนึ่งที่ต่างไปจากเดิมของตน

ตาราง 12 (ต่อ)

ประเด็นความหลากหลายทางวัฒนธรรม		หัวข้อในวิชาสังคมศึกษา
เรื่อง / เรื่องย่อ	วัฒนธรรมย่อยของกลุ่มต่าง ๆ ชาติพันธุ์ เพศ ศาสนา การศึกษา เศรษฐกิจ	
<p>25. Layla M</p> <p>ภาพประกอบ 25 ปกภาพยนตร์เรื่อง Layla M ที่มา: https://www.netflix.com/title/80144454</p> <p>ภาพยนตร์เรื่อง Layla M นำเสนอเรื่องราวของครอบครัวชาวโมร็อกกันอพยพในอัมสเตอร์ดัมที่นับถือศาสนาอิสลาม ผู้เป็นพ่อพยายามให้ทายาทรุ่นที่ 2 ใช้ชีวิตร่วมกันชาวดัตช์ที่นับถือศาสนาคริสต์ได้อย่างปกติสุข ท่ามกลางกระแสความกลัวเกี่ยวกับมุสลิมหัวรุนแรง ทำให้รัฐบาลออกกฎการห้ามสวมบูร์กา (ผ้าคลุมแบบปิดหน้า) เลย์ลา ลูกสาวผู้เคร่งศาสนาจึงทำการประท้วงด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น ละหมาดในห้องเรียน ลาออกจากโรงเรียนและเข้าไปพัวพันกับขบวนการญิฮาดที่เชื่อมโยงกับขบวนการมุสลิมหัวรุนแรง (Jihadist) โดยที่เธอไม่ตั้งใจ</p>	<p>- ความขัดแย้งทางศาสนา ระหว่างพลเมืองของรัฐกับผู้อพยพ</p> <p>- การละเมิดเสรีภาพในการนับถือศาสนา โดยการกระทำของรัฐ</p> <p>- บริบท “การกลัวมุสลิม” และ “การก่อการร้าย” ของฝ่ายรัฐที่มีต่อแนวคิดและขบวนการ “มุสลิมหัวรุนแรง” (radicalized Muslim) ของประเทศในทวีปยุโรป</p>	

ตาราง 12 (ต่อ)

		ประเด็นความหลากหลายทางวัฒนธรรม					
เรื่อง / เรื่องย่อ	วัฒนธรรมย่อยของกลุ่มต่าง ๆ	ชาติพันธุ์	เพศ	ศาสนา	การศึกษา	เศรษฐกิจ	หัวข้อในวิชาสังคมศึกษา
26. Joe Bell							<ul style="list-style-type: none"> - ความหลากหลายทางเพศ - กับหลักศาสนา (คริสต์) - ปัญหาการกลั่นแกล้งในโรงเรียน - การเคารพสิทธิ เสรีภาพของตนเองและผู้อื่น
<p>ภาพประกอบ 26 ปกภาพยนตร์เรื่อง Joe Bell</p> <p>ที่มา: https://www.netflix.com/title/81115295</p> <p>ภาพยนตร์เรื่อง Joe Bell เป็นเรื่องราวที่สร้างจากเรื่องจริงของ โจ เบลล์ พ่อที่เดินเท้าไปยังเมืองต่าง ๆ ในประเทศสหรัฐอเมริกา เพื่อเรียกร้องให้คนในสังคมรับรู้ถึงปัญหาการกลั่นแกล้งในโรงเรียนมัธยมที่เกิดขึ้นกับเจดิด ลูกชายของเขา ผู้ประกาศตัวว่าเป็นเกย์ (Come out) แล้วถูกเพื่อนกลั่นแกล้งอย่างหนักและตัดสินใจผูกคอตาย เรื่องราวในภาพยนตร์ยังกล่าวถึงอีกหลายคนที่มีเจอบริบทเดียวกันกับเจดิด นอกจากนี้ยังกล่าวถึงกรอบของการนับถือศาสนาคริสต์ที่ขัดแย้งกับความหลากหลายทางเพศ</p>							

ตาราง 12 (ต่อ)

ประเด็นความหลากหลายทางวัฒนธรรม		
เรื่อง / เรื่องย่อ	วัฒนธรรมย่อยของกลุ่มต่าง ๆ ชาติพันธุ์ เพศ ศาสนา การศึกษา เศรษฐกิจ	หัวข้อในวิชาสังคมศึกษา
<p>27. 4 KINGS</p> <p>ภาพประกอบ 28 ปกภาพยนตร์เรื่อง 4 KINGS ที่มา: https://www.netflix.com/title/81593636 ภาพยนตร์เรื่อง 4 KINGS ดัดแปลงจากเรื่องจริงของประเทศไทย ย้อนไปยุค 90 นำเสนอเรื่องราวของการศึกษาระบบอาชีวะ ที่มีวัฒนธรรม ค่านิยมเฉพาะกลุ่ม เช่น การแต่งกาย แนวดนตรี สัญลักษณ์ ปัญหาทางเศรษฐกิจ ฐานะทางบ้าน กลุ่มเพื่อน ความสัมพันธ์ในครอบครัว สภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อการขัดเกลาทางสังคม และความคึกคะนองในวัยรุ่นสร้างทั้งมิตรภาพและศัตรูขึ้นมาพร้อม ๆ กัน และการกระทำเหล่านั้นล้วนกลายเป็นบทเรียนชีวิตครั้งสำคัญ</p>	<p>/</p> <p>/</p> <p>/</p>	<ul style="list-style-type: none"> - การศึกษาสายอาชีวะ - ปัญหานักเรียนตีกัน - ผลกระทบจากความเหลื่อมล้ำและช่องว่างทางสังคม - บทบาทของสถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษาในการขัดเกลาสมาชิกของสังคม

ตาราง 12 (ต่อ)

		ประเด็นความหลากหลายทางวัฒนธรรม					
เรื่อง / เรื่องย่อ	วัฒนธรรมย่อยของกลุ่มต่าง ๆ	ชาติพันธุ์	เพศ	ศาสนา	การศึกษา	เศรษฐกิจ	หัวข้อในวิชาสังคมศึกษา
28. The half of it							- ความหลากหลายทางเพศ ในด้าน Gender และ sexuality - ปัญหาการเหยียดเชื้อชาติระหว่างเอเชียกับอเมริกัน - ปัญหาการกลั่นแกล้งในโรงเรียน - ความหลากหลายในการนับถือศาสนา ในสังคมอเมริกา
 <p>ภาพประกอบ 28 ปกภาพยนตร์เรื่อง The half of it ที่มา: https://www.netflix.com/title/81005150</p> <p>ภาพยนตร์เรื่อง The half of it เป็นเรื่องราวของ "เอลลี่ ซู" เด็กสาวชาวจีน พ่อเป็นนายสถานีรถไฟผู้พิการทางขา เธอถูกเหยียดเชื้อชาติในโรงเรียนอยู่เสมอ และหารายได้พิเศษด้วยการรับจ้างเขียนจดหมายจีบสาวให้เด็กหนุ่มชื่อ "มันส์กี้" แต่เมื่อต้องไปเล่นเปียโนในพิธีมีสชาติโบสถ์ของหญิงสาว เธอกลับตกหลุมรักผู้หญิงคนนั้น ในขณะที่มันส์กี้เปลี่ยนใจมาชอบเอลลี่ เพราะทัศนคติของเธอและพ่อของเอลลี่ใจดีสอนการทำอาหารจีนแม้สื่อสารกันไม่รู้เรื่อง ในขณะที่ความรักกำลังสับสนวุ่นวาย ปัญหาเหยียดเชื้อชาติที่เอลลี่เจอมาตลอดในโรงเรียน ก็ได้รับความช่วยเหลือจากมันส์กี้ จนทำให้เพื่อนยอมรับในตัวเอลลี่ และบทสรุปของภาพยนตร์เรื่องนี้คือความรักอย่างไม่จำกัดเพศ การเคารพตัวเองและยอมรับคนอื่น</p>							

ตาราง 12 (ต่อ)

		ประเด็นความหลากหลายทางวัฒนธรรม					
เรื่อง	เรื่องย่อ	วัฒนธรรมย่อยของกลุ่มต่างๆ	ชาติพันธุ์	เพศ	ศาสนา	การศึกษา	เศรษฐกิจ
							หัวข้อในวิชาสังคมศึกษา
29.	เดอะ ไลท์เฮาส์ ออฟ ดิ ออร์คาส (EL FARO DE LAS ORCAS)						- สังคมและวัฒนธรรมในทวีปอเมริกาใต้ ประเทศอาร์เจนตินา - การอยู่ร่วมกันท่ามกลางความหลากหลายในสังคม การทำความเข้าใจเด็กที่มีความต้องการพิเศษ
	 <p>ภาพประกอบ 29 ปกภาพยนตร์เรื่อง เดอะ ไลท์เฮาส์ ออฟ ดิ ออร์คาส (EL FARO DE LAS ORCAS) ที่มา: https://www.netflix.com/title/80105690</p> <p>ภาพยนตร์เรื่อง เดอะ ไลท์เฮาส์ ออฟ ดิ ออร์คาส (EL FARO DE LAS ORCAS) เรื่องราวของ แม่ลูกชาวสเปน ออกเดินทางไปเมืองปาตาโกเนีย ประเทศอาร์เจนตินา ในพื้นที่อนุรักษณ์สัตว์ป่า โดยหวังว่าฝูงวาฬออร์กาสจะช่วยพัฒนาการเรียนรู้ของลูกชายที่เป็นออทิสติกได้ การปรับตัวเข้าหากันของคนต่างเชื้อชาติ และเรียนรู้ในสภาพแวดล้อมใหม่ เช่น การดื่มชามาเต (Mate) เทศกาลตัดขนแกะ การขี่ม้า ทำให้พัฒนาการของลูกชายดีขึ้น</p>	/	/	/			

ตาราง 12 (ต่อ)

		ประเด็นความหลากหลายทางวัฒนธรรม					
เรื่อง / เรื่องย่อ	วัฒนธรรมย่อยของกลุ่มต่าง ๆ	ชาติพันธุ์	เพศ	ศาสนา	การศึกษา	เศรษฐกิจ	หัวข้อในวิชาสังคมศึกษา
<p>30. บันทึกคนหาปลา (the fisherman' diary)</p> <p>ภาพประกอบ 30 ปกภาพยนตร์เรื่อง บันทึกคนหาปลา (the fisherman' diary)</p> <p>ที่มา: https://www.netflix.com/title/81412186</p> <p>ภาพยนตร์เรื่อง บันทึกคนหาปลา (the fisherman' diary) สร้างจากเรื่องจริง นำเสนอเรื่องราวของชุมชนคนหาปลาในประเทศแคเมอรูน มีค่านิยมการหาเลี้ยงชีพสำคัญกว่าการศึกษา ลูกสาว และภรรยาอยู่ในความปกครองของหัวหน้าครอบครัว "เอคาห์" เด็กสาวไฟเรียนจึงตัดสินใจฝ่าฝืนคำสั่งของพ่อและขนบในหมู่บ้านเพื่อแสวงหาโอกาสทางการศึกษา เธอถูกจับแต่งงาน ในวัย 13 ปี และเกือบฆ่าตัวตาย แต่ครูมาช่วยทัน พาเธอนี้ออกจากชุมชน และส่งแข่งขันตอบปัญหาระดับประเทศ</p>	/	/	/	/	/		<p>- ลักษณะสังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรม และค่านิยมของทวีปแอฟริกา ประเทศแคเมอรูน</p> <p>- การกำหนดสถานภาพบทบาท ในสังคมจากเพศผู้ชายคือหัวหน้าครอบครัว มีสิทธิขาดในตัวลูกและภรรยา</p> <p>- ปัญหาการล่องละเมิดทางเพศเด็ก</p>

ตาราง 12 (ต่อ)

ประเด็นความหลากหลายทางวัฒนธรรม		หัวข้อในวิชาสังคมศึกษา
เรื่อง / เรื่องย่อ	วัฒนธรรมย่อยของกลุ่มต่าง ๆ ชาติพันธุ์ เพศ ศาสนา การศึกษา เศรษฐกิจ	
<p>31. กลับชีวิตข้างถนน (Bad Seeds)</p> <p>ภาพประกอบ 31 ปกภาพยนตร์เรื่อง กลับชีวิตข้างถนน (Bad Seeds)</p> <p>ที่มา: https://www.netflix.com/title/80999643</p> <p>ภาพยนตร์เรื่อง กลับชีวิตข้างถนน (Bad Seeds) เป็นเรื่องราว “วาเอล” อดีตเด็กเร่ร่อนกับหญิงชราที่หนีภัยสงครามมาอยู่ด้วยกัน และได้เข้าไปร่วมงานกับชายชราที่เปิดสโมสรดูแลเยาวชน 6 คน ที่มีความหลากหลายทั้งสีผิว เชื้อชาติ ฐานะทางบ้าน ความคิด และแต่ละคนก็มีปัญหาต่างกัน เช่น การใช้ความรุนแรง การถูกล่วงละเมิดทางเพศ ไม่รับฟังความเห็นต่าง ถูกหลอกลวงประโยชน์จากเจ้าหน้าที่รัฐ แต่วาเอลมีวิธีจัดการเรียนการสอนที่ต่างจากโรงเรียนทั่วไป ทำให้เด็ก 6 คนเปิดใจและร่วมมือแก้ไขปัญหาทั้งของตัวเอง และของเพื่อนร่วมห้อง</p>		<p>- การก้าวข้ามอคติและการเหมารวม เพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลงในสังคมในทางที่ดีขึ้น</p> <p>- บทบาทของสถาบันครอบครัว และสถาบันการศึกษาในการขัดเกลาเยาวชน</p> <p>- การยอมรับและการอยู่ร่วมกันท่ามกลางความหลากหลาย</p> <p>- ปัญหาสังคม เช่น การล่วงละเมิดเด็ก การใช้ประโยชน์จากเด็กในทางมิชอบ ยาเสพติด สภาพแวดล้อมที่เสี่ยงต่อพัฒนาการของเด็ก</p>

ตาราง 12 (ต่อ)

		ประเด็นความหลากหลายทางวัฒนธรรม					
เรื่อง / เรื่องย่อ	วัฒนธรรมย่อยของกลุ่มต่าง ๆ	ชาติพันธุ์	เพศ	ศาสนา	การศึกษา	เศรษฐกิจ	หัวข้อในวิชาสังคมศึกษา
<p>32. คูซ่าบ้ำล่าฝืน (The Peanut Butter Falcon)</p> <p>ภาพประกอบ 32 ปกภาพยนตร์เรื่อง คูซ่าบ้ำล่าฝืน (The Peanut Butter Falcon)</p> <p>ที่มา: https://www.netflix.com/title/80203525</p> <p>ภาพยนตร์เรื่อง คูซ่าบ้ำล่าฝืน (The Peanut Butter Falcon) เสนอเรื่องราวของ “แซ็ก” ที่เป็นดาวนซินโดรม ใคร ๆ ก็ชอบเรียกเขาว่า “คนปัญญาอ่อน” คินหนึ่งเขาหนีไปจากบ้านพักคนชราและได้เจอกับไทเลอร์อดีตชาวประมงที่กลายเป็นคนไร้บ้านเพราะถูกโกง ระหว่างเดินทางได้เจอกับชายผู้เคร่งศาสนา คริสต์ แซ็กไม่เข้าใจเรื่องศาสนา แต่เขาก็อยากขอให้พระเจ้าคุ้มครองไทเลอร์ เพื่อนสนิทคนเดียวของเขา ทั้ง 2 ได้ปรับตัว เรียนรู้ซึ่งกันและกัน ไทเลอร์ได้สานฝันแซ็กด้วยการพาไปเจอกับนักมวยปล้ำที่เขาชอบ</p>		/	/	/			<p>- การอยู่ร่วมกันท่ามกลางความหลากหลายในสังคม</p> <p>- การทำความเข้าใจผู้ที่มีความต้องการพิเศษ อากาศาวนซินโดรม</p> <p>- เศรษฐกิจในสหรัฐอเมริกา</p> <p>- การประกอบอาชีพ</p> <p>- หลากหลาย เช่น ผู้ดูแลในสถานพยาบาลของรัฐ, การแย่งพื้นที่ทำประมง, คนไร้บ้าน, นักแสดงมวยปล้ำ</p>

ตาราง 12 (ต่อ)

		ประเด็นความหลากหลายทางวัฒนธรรม		
เรื่อง	เรื่องย่อ	วัฒนธรรมย่อยของกลุ่มต่างๆ	ชาติพันธุ์	หัวข้อในวิชาสังคมศึกษา
		เพศ	ศาสนา	การศึกษา
				เศรษฐกิจ
33. Sand Storm (Sufat Chol)	 <p>ภาพประกอบ 33 ปกภาพยนตร์เรื่อง Sand Storm (Sufat Chol)</p> <p>ที่มา: https://www.netflix.com/title/80098810</p> <p>ภาพยนตร์เรื่อง Sand Storm (Sufat Chol) นำเสนอเรื่องราวรักต่างชาติพันธุ์ ระหว่างสาวชาวเบดูอินกับหนุ่มต่างเผ่า แม้จะนับถือศาสนาอิสลามเหมือนกัน แต่ตามจารีตต้องแต่งงานกับคนเผ่าเดียวกันเท่านั้น เมื่อเธอต่อต้านด้วยการพยายามไปมหาวิทยาลัย และเจอกับคนรัก พ่อที่สนับสนุนให้เธอเรียนหนังสือในตอนแรก ถูกสังคมกดดันและจับเธอแต่งงานในที่สุด</p>			<ul style="list-style-type: none"> - ลักษณะทางกายภาพ และภูมิอากาศของดินแดนทะเลทราย แถบเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ - การสร้างบ้านเรือน วิถีชีวิต ประเพณี และค่านิยมของชนเผ่าเบดูอิน - กรอบจารีตประเพณีของชนเผ่ากับการลดทอนสิทธิความเท่าเทียมทางเพศ

ตาราง 12 (ต่อ)

		ประเด็นความหลากหลายทางวัฒนธรรม					
เรื่อง / เรื่องย่อ	วัฒนธรรมย่อยของกลุ่มต่าง ๆ	ชาติพันธุ์	เพศ	ศาสนา	การศึกษา	เศรษฐกิจ	หัวข้อในวิชาสังคมศึกษา
34. เอคโค จีวัก้องโลก (Echo Planet)							- กลุ่มชาติพันธุ์ในประเทศไทย ไทย - สิทธิชุมชน สิทธิของเผ่าชน - แนวทางการจัดการปัญหา สิ่งแวดล้อม
							
ภาพประกอบ 34 ปกภาพยนตร์เรื่อง เอคโค จีวัก้องโลก (Echo Planet)							
ที่มา: https://www.netflix.com/title/70305192							
ภาพยนตร์เรื่อง เอคโค จีวัก้องโลก (Echo Planet) เป็นเรื่องราวของสองพี่น้องชาวกะเหรี่ยงที่มีวิถีชีวิตแบบเคารพในธรรมชาติ ได้ช่วยชีวิตเด็กจากในเมืองผู้ยึดมั่นเทคโนโลยีสมัยใหม่ ด้วยอุปนิสัยและความเชื่อที่ต่างกัน จึงทะเลาะกันตลอด ขณะนั้นปัญหาภาวะโลกร้อนรุนแรงขึ้น ผู้นำโลกจากประเทศต่าง ๆ ยกเว้นเผ่าชนจึงประชุมกัน และมีมติจัดตั้งโครงการ Cool Bomb แต่เด็กชาวกะเหรี่ยงรับรู้ได้ถึงเสียงเรียกของธรรมชาติ ว่า เทคโนโลยีอาจไม่ใช่วิธีแก้ปัญหาคือ จึงร่วมมือกันเสี่ยงถึงผู้ใหญ่ ก่อนที่จะสายเกินไป	/	/			/		

ตาราง 12 (ต่อ)

เรื่อง / เรื่องย่อ	ประเด็นความหลากหลายทางวัฒนธรรม						หัวข้อในวิชาสังคมศึกษา
	วัฒนธรรมย่อยของกลุ่มต่าง ๆ	ชาติพันธุ์	เพศ	ศาสนา	การศึกษา	เศรษฐกิจ	
<p>35. รักผิดแพก (MARGARITA WITH A STRAW)</p> <p>ภาพประกอบ 35 ปกภาพยนตร์เรื่อง รักผิดแพก (MARGARITA WITH A STRAW) ที่มา: https://www.netflix.com/title/80018695</p> <p>ภาพยนตร์เรื่อง รักผิดแพก (MARGARITA WITH A STRAW) นำเสนอเรื่องราวของหญิงชาวอินเดียที่เป็นโรคพิการทางสมอง ตัดสินใจไปเรียนที่นิวยอร์ก เธอโยกหาสังคมที่ยอมรับในตัวของผู้พิการ และได้คบหากับหญิงพิการตาบอดชาวปากีสถานผู้เป็นนักเคลื่อนไหวด้านสิทธิมนุษยชน ขณะเดียวกันก็ได้สานสัมพันธ์กับหนุ่มนิวยอร์กที่มาช่วยเหลือด้านการเรียนด้วย ท่ามกลางความสับสนทางเพศ และการขัดแย้งกับครอบครัว สุดท้ายเธอได้พบความต้องการของตัวเองอย่างแท้จริง และมีความสุขกับการใช้ชีวิต</p>	/	/	/	/			<ul style="list-style-type: none"> - วัฒนธรรม ภาพสังคม ในประเทศอินเดีย - ระบบการศึกษาในประเทศอินเดีย และ ประเทศสหรัฐอเมริกา - สิทธิของผู้พิการ การปฏิบัติและมุมมองของคนในสังคม - การยอมรับในความหลากหลายทางเพศของสังคมเอเชีย - การข้ามวัฒนธรรม (cross culture) ทำให้เกิดการเรียนรู้ทางวัฒนธรรมด้านใดด้านหนึ่งที่ต่างไปจากเดิมของตน

ตาราง 12 (ต่อ)

		ประเด็นความหลากหลายทางวัฒนธรรม					
เรื่อง	วัฒนธรรมย่อยของกลุ่มต่าง ๆ	ชาติพันธุ์	เพศ	ศาสนา	การศึกษา	เศรษฐกิจ	หัวข้อในวิชาสังคมศึกษา
36. ขอลืมไปที่บ้านเก่า (I'm no longer here)							- ภาพสังคม และวัฒนธรรมในละตินอเมริกา (Latin-America) ประเทศเม็กซิโก - ภาพสังคม และวัฒนธรรมในแองโกลอเมริกา (Anglo-America) ประเทศสหรัฐอเมริกา - ปัญหาผู้อพยพ แรงงานผิดกฎหมาย การปฏิบัติของเจ้าหน้าที่รัฐ - การเหยียดผิว และการเหยียดเชื้อชาติ - การข้ามวัฒนธรรม (cross culture) ทำให้เกิดการเรียนรู้และแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมระหว่างกัน
 <p>ภาพประกอบ 36 ปกภาพยนตร์เรื่อง ขอลืมไปที่บ้านเก่า (I'm no longer here)</p> <p>ที่มา: https://www.netflix.com/title/81025595</p> <p>ภาพยนตร์เรื่อง ขอลืมไปที่บ้านเก่า (I'm no longer here) นำเสนอเรื่องราวชีวิตของวัยรุ่นเม็กซิโก ที่หลงใหลในการเต้นแนวคุมเบีย ที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว เขารวมตัวเป็น Gangster และมีปัญหากับนักเลงท้องถิ่น ต้องลักลอบหนีไปที่สหรัฐอเมริกา เผชิญหน้ากับการเหยียดเชื้อชาติ และปัญหาการสื่อสาร ต้องเป็นแรงงานผิดกฎหมาย ต่อมาได้รับความช่วยเหลือจากเด็กสาวชาวจีนที่เปิดร้านขายของ แต่สุดท้ายเขารู้สึกว่าที่นี่ไม่ใช่บ้านเกิด จึงกลับไปเม็กซิโก</p>	/	/	/				

ตาราง 12 (ต่อ)

		ประเด็นความหลากหลายทางวัฒนธรรม					
เรื่อง / เรื่องย่อ	วัฒนธรรมย่อยของกลุ่มต่าง ๆ	ชาติพันธุ์	เพศ	ศาสนา	การศึกษา	เศรษฐกิจ	หัวข้อในวิชาสังคมศึกษา
37. ปาร์วานา ผู้กล้าหาญ (The Breadwinner)							- ลักษณะทางกายภาพ ภูมิอากาศในประเทศ อัฟกานิสถาน - สงคราม และผลกระทบ - ความขัดแย้งทางศาสนา และเชื้อชาติ - ศาสนาอิสลามภายใต้การ ปกครองของกลุ่มตาลีบัน กับ การละเมิดสิทธิสตรี
 <p>ภาพประกอบ 37 ภาพยนตร์เรื่อง ปาร์วานา ผู้กล้าหาญ (The Breadwinner)</p> <p>ที่มา: https://www.netflix.com/title/80217121</p> <p>ภาพยนตร์เรื่อง ปาร์วานา ผู้กล้าหาญ (The Breadwinner) อ้างอิงจากเรื่องจริงของเด็กหญิงวัย 11 ปี ในประเทศอัฟกานิสถาน ภายใต้การปกครองของตาลีบันที่มีการออกกฎต่าง ๆ เฉพาะผู้หญิง เช่น ต้องสวมบูร์กา ห้ามออกจากบ้านหากไม่มีผู้ชายมาด้วย ร้านค้าจะไม่ขายสินค้าให้ ห้ามไปโรงเรียน ห้ามทำงานนอกบ้าน เมื่อพ่อถูกจับไป เธอต้องปลอมตัวเป็นผู้ชายเพื่อรับจ้างทำงานต่าง ๆ เช่น อ่านเขียนภาษาดารี เสริฟน้ำ ก่อสร้าง โคนกตชีและทุบตีจากนายจ้าง แต่ไม่สามารถเรียกร้องกับใครได้</p>	/	/	/	/	/	/	

ตาราง 12 (ต่อ)

ประเด็นความหลากหลายทางวัฒนธรรม		หัวข้อในวิชาสังคมศึกษา				
เรื่อง / เรื่องย่อ	วัฒนธรรมย่อยของกลุ่มต่าง ๆ	ชาติพันธุ์	เพศ	ศาสนา	การศึกษา	เศรษฐกิจ
<p>38. รักเก่า ไครมาก่อน (Dear Ex)</p> <p>ภาพประกอบ 38 ปกภาพยนตร์เรื่อง รักเก่า ไครมาก่อน (Dear Ex)</p> <p>ที่มา: https://www.netflix.com/title/81045891</p> <p>ภาพยนตร์เรื่อง รักเก่า ไครมาก่อน (Dear Ex) บอกเล่าเรื่องราวของชายคนหนึ่งที่เป็นอาจารย์มหาวิทยาลัย พบรักกับหนุ่มนักแสดงละครเวที แต่จารีตของสังคมได้หวั่น เขาจึงตัดสินใจแต่งงานมีลูก แต่เมื่อเขาป่วยใกล้ตายจึงกลับไปหาแฟนหนุ่ม ภรรยาที่ถูกทิ้ง ก็ฟ้องหย่าไม่ได้เพราะการตีตราจากสังคม และต้องมารับรู้ว่าสามีทำพิธีกรรมยกมรดกให้ชายผู้ ส่วนลูกชายที่ต้องอาศัยกับแม่ที่มีอารมณ์ขึ้น ๆ ลง ๆ หลังพ่อทิ้งไป ก็หนีมาอยู่กับชายผู้ของพ่อ สุดท้ายเมื่อทุกตัวละครได้เฉลยภูมิหลังของเรื่องราวทั้งหมด ทุกฝ่ายจึงเข้าใจกันมากขึ้น ทั้งปัญหาครอบครัวและการไม่ยอมรับในความหลากหลายทางเพศก็ได้รับการแก้ไขในทางที่ดีขึ้น</p>						<ul style="list-style-type: none"> - วัฒนธรรมจีน ในได้หวั่น - ผู้มีความหลากหลายทางเพศ ในสังคมที่ไม่ยอมรับความหลากหลาย - การกำหนดสถานภาพบทบาท หน้าที่ ในสังคมเอเชียด้วยเพศ - ค่านิยมความกตัญญู และการตอบแทนผู้มีพระคุณในสังคมได้หวั่น

ตาราง 12 (ต่อ)

ประเด็นความหลากหลายทางวัฒนธรรม		วัฒนธรรมย่อยของกลุ่มต่าง ๆ	ชาติพันธุ์	เพศ	ศาสนา	การศึกษา	เศรษฐกิจ
เรื่อง	หัวข้อในวิชาสังคมศึกษา						
/ เรื่องย่อ							
<p>39. ก้าวกล้าท้าฝัน (Raising the bar)</p> <p>ภาพประกอบ 39 ปกภาพยนตร์เรื่อง ก้าวกล้าท้าฝัน (Raising the bar)</p> <p>ที่มา: https://www.netflix.com/title/80187107</p> <p>ภาพยนตร์เรื่อง ก้าวกล้าท้าฝัน (Raising the bar) นำเสนอเรื่องราวของนักกีฬายิมนาสติกจากสหรัฐอเมริกา แพ้การแข่งขันครั้งสำคัญ และโดนบูลลี่อย่างรุนแรง จนต้องย้ายมาอยู่ที่ออสเตรเลียพร้อมกับแม่ ทั้ง 2 คน ต้องปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมแบบออสเตรเลียที่ไม่คุ้นเคย เช่น สภาพอากาศ เครื่องแบบนักเรียน กีฬาเนตบอล แต่มีเพื่อนใหม่ที่คอยช่วยในการปรับตัว เธอจึงตัดสินใจลงแข่งอีกครั้งเพื่อช่วยให้เพื่อนคนนี้ได้เข้าร่วมทีมของโรงเรียน</p>	<p>หัวข้อในวิชาสังคมศึกษา</p> <ul style="list-style-type: none"> - สังคม วัฒนธรรมในประเทศ ออสเตรเลีย - การศึกษาในประเทศ ออสเตรเลีย - ความหลากหลายและการอยู่ร่วมกันในสังคม - การข้ามวัฒนธรรม (cross culture) ทำให้เกิดการเรียนรู้ทางวัฒนธรรมด้านใดด้านหนึ่งที่ต่างไปจากเดิมของตน 						

ตาราง 12 (ต่อ)

ประเด็นความหลากหลายทางวัฒนธรรม		
เรื่อง / เรื่องย่อ	วัฒนธรรมย่อยของกลุ่มต่าง ๆ ชาติพันธุ์ เพศ ศาสนา การศึกษา เศรษฐกิจ	หัวข้อในวิชาสังคมศึกษา
<p>40. ภารกิจปั้นหนุ่มในฝัน (he's all that)</p> <p>ภาพประกอบ 40 ปกภาพยนตร์เรื่อง ภารกิจปั้นหนุ่มในฝัน (he's all that)</p> <p>ที่มา: https://www.netflix.com/title/81446038</p> <p>ภาพยนตร์เรื่อง ภารกิจปั้นหนุ่มในฝัน (he's all that) เป็นเรื่องราวอินฟลูเอนเซอร์ ในโรงเรียนมัธยมที่เต็มไปด้วยเด็กหลากหลายสีผิว หลายฐานะ เธอจึงโกหกเรื่องฐานะทางบ้านเพื่อให้เพื่อนยอมรับ และรับทำพรีนให้แปลงโฉมหนุ่มเนิร์ด ที่โดนแกล้งเป็นประจำ เกิดเรื่องวุ่นวายเมื่อเพื่อนสาวของทั้ง 2 หันมาชอบกันเอง และระหว่างที่เกมพรีนดำเนินไปเธอได้พบว่าหนุ่มเนิร์ดเป็นคนที่มีความคิดน่าสนใจ เขาแค่แปลกไปจากคนอื่น และยังเป็นที่ดีมากด้วย จากมิตรภาพจึงเกิดเป็นความรัก และนำพาเธอไปสู่การเปลี่ยนแปลงจากภายในอย่างแท้จริง</p>	<p>วัฒนธรรมย่อยของกลุ่มต่าง ๆ ชาติพันธุ์ เพศ ศาสนา การศึกษา เศรษฐกิจ</p>	<p>- ระบบการศึกษาในประเทศสหรัฐอเมริกา การมี GAB YEAR หลังจบการศึกษา ระดับมัธยม</p> <p>- การเลี้ยงดูเด็กแบบสังคมอเมริกัน ให้ลูกหลานทำงานพาร์ทไทม์หาประสบการณ์</p> <p>- ความหลากหลายทางเพศในสังคมที่เปิดกว้าง</p> <p>- ปัญหาการกลั่นแกล้งในโรงเรียน</p>

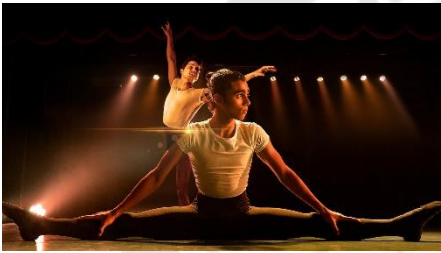
ตาราง 12 (ต่อ)

		ประเด็นความหลากหลายทางวัฒนธรรม					
เรื่อง / เรื่องย่อ	วัฒนธรรมย่อยของกลุ่มต่าง ๆ	ชาติพันธุ์	เพศ	ศาสนา	การศึกษา	เศรษฐกิจ	หัวข้อในวิชาสังคมศึกษา
<p>41. อเมริกัน เกิร์ล (AMERICAN GIRL)</p> <p>ภาพประกอบ 41 ปกภาพยนตร์เรื่อง อเมริกัน เกิร์ล (AMERICAN GIRL)</p> <p>ที่มา: https://www.netflix.com/title/81571690</p> <p>ภาพยนตร์เรื่อง อเมริกัน เกิร์ล (AMERICAN GIRL) นำเสนอเรื่องราวของแม่ลูกชาวไต้หวัน ที่เดินทางจาก ลอสแอนเจลิสกลับมาที่บ้านเกิด ลูกสาวคนโตปรับตัวอย่างยากลำบาก เมื่อที่นี่มีกรอบทางสังคมต่างจากอเมริกาอย่างสุดขีด ทั้งแนวคิดของคนในสังคม ระบบการศึกษา ที่พักอาศัย อาหาร เมื่อแม่ป่วยหนักและพ่อต้องเดินทางไปทำงานต่างเมืองเพื่อหารายได้เลี้ยงดูครอบครัว ท่ามกลางวิกฤตโรคซาร์สที่กำลังระบาด ทำให้สายสัมพันธ์ในครอบครัวยิ่งระเหิดระแหง</p>							<ul style="list-style-type: none"> - สังคมและวัฒนธรรมแบบตะวันตก (สหรัฐอเมริกา) กับ ตะวันออก (ไต้หวัน) - อำนาจนิยมในโรงเรียน การใช้ความรุนแรงลงโทษเด็ก - ครอบครัวชนชั้นกลางกับการดำรงชีวิตในสภาวะโรคระบาด - การนับถือศาสนาอย่างหลากหลาย คนที่นับถือมากกว่า 1 ศาสนา และคนที่ไม่นับถือศาสนาหลัก - การข้ามวัฒนธรรม (cross culture) ทำให้เกิดการเรียนรู้ทางวัฒนธรรมด้านใดด้านหนึ่งที่ต่างไปจากเดิมของตน

ตาราง 12 (ต่อ)

เรื่อง / เรื่องย่อ	ประเด็นความหลากหลายทางวัฒนธรรม						หัวข้อในวิชาสังคมศึกษา
	วัฒนธรรมย่อยของกลุ่มต่าง ๆ	ชาติพันธุ์	เพศ	ศาสนา	การศึกษา	เศรษฐกิจ	
<p>42. ส่วนเกิน (Ajeeb Daastaans)</p> <p>ภาพประกอบ 42 ปกภาพยนตร์เรื่อง ส่วนเกิน (Ajeeb Daastaans)</p> <p>ที่มา: https://www.netflix.com/title/81206929</p> <p>ภาพยนตร์สั้น 4 ตอน ตอนที่ 1 เรื่องราวของลูกชายมาเฟียโดนพ่อจับแต่งงานเพราะเป็นเกย์ กับลูกชายคนงานที่ล้างแค้นแทนครอบครัวที่โดนกดขี่ ตอนที่ 2 เรื่องของคนชนชั้นล่างที่ต้องต่อสู้ดิ้นรน และโศกนาฏกรรมที่เกิดจากความไร้เดียงสา ตอนที่ 3 เรื่องของหญิงสาว 2 คน คนหนึ่งเป็นเลสเบี้ยนกับอีกคนแต่งงานแล้ว การแบ่งแยกทางวรรณะทำให้มิตรภาพของทั้ง 2 พังทลาย ตอนที่ 4 เรื่องราวของแม่ที่พยายามหาหนทางดูแลลูกสาวผู้พิการหูหนวก ได้พบกับชายหนุ่มหูหนวกอาชีพศิลปิน เขาพาเธอก้าวเข้าสู่โลกของคนหูหนวกอย่างแท้จริง ความเข้าใจกันจึงเกิดเป็นความสัมพันธ์ชั่วคราว แต่สุดท้ายก็ยุติความรักต้องห้ามลง เพราะเห็นแก่ครอบครัว</p>	/	/	/	/	/	<ul style="list-style-type: none"> - วัฒนธรรม ในอินเดีย - ความหลากหลายทางเพศ ในสังคมอินเดีย - การแบ่งแยก กีดกัน คนจากสังคม - โครงสร้างทางสังคมของอินเดีย การกำหนดสถานภาพ บทบาท สิทธิ หน้าที่ ด้วยระบบวรรณะ - ความเหลื่อมล้ำทางสังคม - ความหลากหลายของคนในสังคม ผู้มีความต้องการพิเศษ 	

ตาราง 12 (ต่อ)

		ประเด็นความหลากหลายทางวัฒนธรรม					
เรื่อง / เรื่องย่อ	วัฒนธรรมย่อยของกลุ่มต่าง ๆ	ชาติพันธุ์	เพศ	ศาสนา	การศึกษา	เศรษฐกิจ	หัวข้อในวิชาสังคมศึกษา
43. หนุ่มบัลเลต์มัมไบ (Yeh Bullet)							- วัฒนธรรมอินเดีย เช่น เทศกาล อาหาร - ลักษณะประชากร การนับถือศาสนาที่หลากหลายในอินเดีย - การศึกษาเฉพาะทางในประเทศอินเดีย
 <p>ภาพประกอบ 43 ปกภาพยนตร์เรื่อง หนุ่มบัลเลต์มัมไบ (Yeh Bullet)</p> <p>ที่มา: https://www.netflix.com/title/81101795</p>							
<p>ภาพยนตร์เรื่อง หนุ่มบัลเลต์มัมไบ (Yeh Bullet) บอกเล่าเรื่องราวของเด็กหนุ่มชาวอินเดีย 2 คน ที่มีความสามารถด้านการเต้น ได้แก่ “นิชู” และ “อาชิฟ” แต่สังคมอินเดียที่ไม่เข้าใจเรื่องอาชีพนักเต้นชายและกรอบคิดทางศาสนาฮินดู กับ ศาสนาอิสลาม ทำให้ทั้ง 2 ต้องหนีออกจากบ้านมา อยู่อาศัยกับครูสอนเต้นชาวอิสราเอล ที่เจอปัญหาการปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมแบบอินเดีย พวกเขาฟันฝ่าคำดูถูกและอุปสรรคด้านการขอวีซ่า จนได้ไปเรียนเต้นต่อที่ประเทศสหรัฐอเมริกา</p>							

ตาราง 12 (ต่อ)

		ประเด็นความหลากหลายทางวัฒนธรรม					
เรื่อง / เรื่องย่อ	วัฒนธรรมย่อยของกลุ่มต่าง ๆ	ชาติพันธุ์	เพศ	ศาสนา	การศึกษา	เศรษฐกิจ	หัวข้อในวิชาสังคมศึกษา
<p>44. เมื่อวานคุณทานอะไร (What Did You Eat Yesterday)</p> <p>ภาพประกอบ 44 ปกภาพยนตร์เรื่อง เมื่อวานคุณทานอะไร (What Did You Eat Yesterday)</p> <p>ที่มา: https://www.netflix.com/title/81199260</p> <p>ภาพยนตร์เรื่อง เมื่อวานคุณทานอะไร (What Did You Eat Yesterday) เป็นเรื่องของคูรัก เกย์วัยทำงาน ชิโร่เป็นทนาย เคนจิเป็นช่างทำผม และครอบครัวของชิโร่ที่ดูเหมือนจะยอมรับได้ แต่เมื่อใกล้ถึงเทศกาลปีใหม่ คุณแม่กลับบอกว่ายังทำใจไม่ได้ ชิโร่รู้สึกเสียใจแทนเคนจิที่ครอบครัวตัวเองคิดแบบนี้ เขาจึงตั้งใจทำอาหารให้เคนจิตานทุกเย็น เราจึงได้เห็นภาพของวัฒนธรรมอาหาร และการทานแบบญี่ปุ่นในภาพยนตร์เรื่องนี้</p>							<ul style="list-style-type: none"> - ลักษณะภูมิประเทศ ภูมิอากาศ สถานที่ในประเทศญี่ปุ่น - วัฒนธรรมอาหาร การกิน การแต่งกาย ประเทศญี่ปุ่น - การประกอบอาชีพ ตลาดเศรษฐกิจในประเทศญี่ปุ่น - การยอมรับความหลากหลายทางเพศในสังคมเอเชีย ประเทศญี่ปุ่น

ตาราง 12 (ต่อ)

		ประเด็นความหลากหลายทางวัฒนธรรม					
เรื่อง / เรื่องย่อ	วัฒนธรรมย่อยของกลุ่มต่าง ๆ	ชาติพันธุ์	เพศ	ศาสนา	การศึกษา	เศรษฐกิจ	หัวข้อในวิชาสังคมศึกษา
<p>45. บ่มรักสุฝืน (UNCORKED)</p> <p>ภาพประกอบ 45 ปกภาพยนตร์เรื่อง บ่มรักสุฝืน (UNCORKED)</p> <p>ที่มา: https://www.netflix.com/title/81024260</p> <p>ภาพยนตร์เรื่อง บ่มรักสุฝืน (UNCORKED) เป็นเรื่องราวของชายผิวสีที่ชื่นชอบและหลงใหลไวน์ เขามีความมุ่งมั่นที่จะเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านไวน์ แต่ครอบครัวอยากให้สานต่อธุรกิจบาร์บีคิว ที่มีประวัติศาสตร์เป็นความภาคภูมิใจของคนดำในเมืองเมมฟิส แต่ในที่สุดความฝันของลูกชายและพ่อก็ไปด้วยกันได้ เมื่อพ่อให้ลูกเข้าเรียนในโรงเรียนเฉพาะทางและลูกก็ช่วยพ่อบริหารร้านบาร์บีคิวไปด้วย</p>							<p>- ปัญหาความขัดแย้งทางเชื้อชาติ อคติชาติพันธุ์ การเหยียดสีผิวในสหรัฐอเมริกา</p> <p>- เศรษฐกิจและวัฒนธรรมที่หลากหลายในประเทศสหรัฐอเมริกา เจาะลึกโลกของการเป็นผู้เชี่ยวชาญไวน์ ก่อนจะเป็นชอมเมอริลีย์ และการทำบาร์บีคิวแบบดั้งเดิมตามแบบของเมืองเมมฟิส</p>

ตาราง 12 (ต่อ)

		ประเด็นความหลากหลายทางวัฒนธรรม					
		วัฒนธรรมย่อยของกลุ่มต่าง ๆ	ชาติพันธุ์	เพศ	ศาสนา	การศึกษา	เศรษฐกิจ
เรื่อง							หัวข้อในวิชาสังคมศึกษา
/ เรื่องย่อ							
46. ชีวิตมหัศจรรย์วันเดอร์ (wonder)							- ระบบการศึกษาในสหรัฐอเมริกา การศึกษาในโรงเรียน และ การศึกษาโฮมสคูล
							- ปัญหาการกลั่นแกล้งในโรงเรียน และวิธีการจัดการ
ภาพประกอบ 46 ปกภาพยนตร์เรื่อง ชีวิตมหัศจรรย์วันเดอร์ (wonder)							- ความหลากหลายทางสังคม ผู้มีความผิดปกติทางร่างกาย
ที่มา: https://www.netflix.com/title/80147986							- บทบาทของสถาบันครอบครัวในการขัดเกลาเยาวชน
ภาพยนตร์เรื่อง ชีวิตมหัศจรรย์วันเดอร์ (wonder) นำเสนอเรื่องราวของ อ็อกกี้ เด็กชายที่เกิดมาพร้อมกับความผิดปกติที่ใบหน้าเนื่องจากโรคปากแหว่งเพดานโหว่ หลายคนมองว่าเขามีหน้าตาที่น่าเกลียดและไม่อยากเข้าใกล้ ครอบครัวจึงให้เรียนแบบโฮมสคูล มาตลอด จนถึงวันที่เขาต้องเริ่มเรียนประถมศึกษาปีที่ 5 ณ โรงเรียนประถมบีเชอร์ ซึ่งเป็นครั้งแรกของเขาที่ได้เรียนร่วมกับเด็กคนอื่น ทั้งตัวเขาและเพื่อนต่างเรียนรู้ซึ่งกันและกัน เขาได้เรียนรู้ว่าไม่ใช่แค่ตัวเองที่ต้องเจอปัญหาจากความแตกต่าง แต่คนอื่นล้วนต่างกันและมีปัญหาบางอย่างซ่อนอยู่ และเขาได้สร้างความเข้าใจใหม่ให้กับทุกคนว่า แท้จริงแล้วเขาก็คือเด็กธรรมดาที่ต้องการจะเป็นมิตรและมอบความสุขให้กับคนรอบตัว							

ตาราง 12 (ต่อ)

ประเด็นความหลากหลายทางวัฒนธรรม		
เรื่อง / เรื่องย่อ	วัฒนธรรมย่อยของกลุ่มต่าง ๆ ชาติพันธุ์ เพศ ศาสนา การศึกษา เศรษฐกิจ	หัวข้อในวิชาสังคมศึกษา
<p>47. รักข้ามตำรับรส (Kongsi Raya)</p> <p>ภาพประกอบ 47 ปกภาพยนตร์เรื่อง รักข้ามตำรับรส (Kongsi Raya)</p> <p>ที่มา: https://www.netflix.com/title/81520683</p> <p>ภาพยนตร์เรื่อง รักข้ามตำรับรส (Kongsi Raya) เป็นเรื่องราวความรักข้ามเชื้อชาติ ภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรมของประเทศมาเลเซีย ระหว่างโปรดิเวเซอร์สาวเชื้อสายมาเลย์ที่ครอบครัวนับถือศาสนาอิสลาม กับ เซฟหนุ่มชาวจีนที่บ้านนับถือศาสนาพุทธ ทั้งคู่ต้องฝ่าฟันอุปสรรคความแตกต่างทางวัฒนธรรมทั้งเชื้อชาติ ศาสนา ขนบธรรมเนียม แต่สุดท้ายการปรับความเข้าใจ และการเคารพกันก็นำความสุขมาให้แก่ทั้งสองครอบครัว</p>		<p>- พหุวัฒนธรรมในประเทศมาเลเซีย (เชื้อชาติ วัฒนธรรม ค่านิยม การนับถือศาสนา)</p> <p>- การก้าวข้ามอคติทางเชื้อชาติ และการอยู่ร่วมกัน</p> <p>- การข้ามวัฒนธรรม (cross culture) ทำให้เกิดการเรียนรู้ และแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมระหว่างกัน</p>

ตาราง 12 (ต่อ)

		ประเด็นความหลากหลายทางวัฒนธรรม					
เรื่อง / เรื่องย่อ	วัฒนธรรมย่อยของกลุ่มต่าง ๆ	ชาติพันธุ์	เพศ	ศาสนา	การศึกษา	เศรษฐกิจ	หัวข้อในวิชาสังคมศึกษา
<p>48. ตามรอยรักของแม่ (Finding Agnes)</p> <p>ภาพประกอบ 48 ปกภาพยนตร์เรื่อง ตามรอยรักของแม่ (Finding Agnes)</p> <p>ที่มา: https://www.netflix.com/title/81329041</p> <p>ภาพยนตร์เรื่อง ตามรอยรักของแม่ (Finding Agnes) เป็นเรื่องราวของ นักธุรกิจที่เดินทางจากฟิลิปปินส์ไปโมร็อกโก เพื่อนำเอากระดูกของแม่กลับไปดินแดนที่แม่ทิ้งเขามาอยู่ที่นี่เกือบทั้งชีวิต แต่พิธีศพของทั้ง 2 แตกต่างกันเพราะโมร็อกโกนับถือศาสนาอิสลาม นอกจากนี้ยังได้พบกับลูกสาวบุญธรรมของแม่ และโรงแรมที่แม่สร้างไว้เพิ่มการจ้างงานให้กับคนท้องถิ่น การเดินทางครั้งนี้ ทำให้บริษัทได้พบกับได้ปรับตัวเข้ากับสังคมใหม่และเรียนรู้ที่จะเห็นอกเห็นใจคนอื่นมากขึ้น</p>							<ul style="list-style-type: none"> - ภูมิประเทศ และภูมิอากาศของทวีปแอฟริกา ประเทศโมร็อกโก - สังคม วัฒนธรรม และเศรษฐกิจในประเทศโมร็อกโก - ผู้อพยพพลัดถิ่น และความช่วยเหลือจากรัฐ - ปัญหาความรุนแรงในครอบครัว - การข้ามวัฒนธรรม (cross culture) ทำให้เกิดการเรียนรู้ทางวัฒนธรรมด้านใดด้านหนึ่งที่ต่างไปจากเดิมของตน

ตาราง 12 (ต่อ)

เรื่อง / เรื่องย่อ	ประเด็นความหลากหลายทางวัฒนธรรม						หัวข้อในวิชาสังคมศึกษา
	วัฒนธรรมย่อยของกลุ่มต่าง ๆ	ชาติพันธุ์	เพศ	ศาสนา	การศึกษา	เศรษฐกิจ	
<p>49. เมนุร้าวฉาน (Axone)</p> <p>ภาพประกอบ 49 ปกภาพยนตร์เรื่อง เมนุร้าวฉาน (Axone)</p> <p>ที่มา: https://www.netflix.com/title/81144457</p> <p>ภาพยนตร์เรื่อง เมนุร้าวฉาน (Axone) นำเสนอเรื่องราวของหนุ่มสาวจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือของอินเดียทั้ง 7 รัฐ ที่มาอาศัยอยู่ในนิวเดลี พวกเขาพยายามจะจัดงานแต่งงานซึ่งต้องปรุงอาหารประจำถิ่นชื่อว่า "อซุณี" (Axone/Akhuni) แต่เป็นเมนูกลิ่นแรงและทำจากหมู ทำให้เกิดความขัดแย้งกับคนอินเดียที่นับถือศาสนาฮินดูที่ไม่เข้าใจในวัฒนธรรมอาหารนี้ อีกทั้งเพื่อนในกลุ่มคนหนึ่งก็เจอปัญหาประสบการณ์เลวร้ายในอดีตจากอคติทางเชื้อชาติตามหลอกหลอน แต่ในที่สุดก็ปรุงอซุณีได้สำเร็จ ทุกคนแต่งกายตามเครื่องแบบประจำรัฐของตนมาร่วมงานแต่งงาน และได้คลี่คลายประสบการณ์เลวร้ายในอดีตด้วย</p>						<ul style="list-style-type: none"> - วัฒนธรรมท้องถิ่นของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือในประเทศอินเดีย - ความหลากหลายทางเชื้อชาติ และศาสนาในอินเดีย - อคติทางเชื้อชาติ และปัญหาความขัดแย้ง 	

ตาราง 12 (ต่อ)

เรื่อง / เรื่องย่อ	ประเด็นความหลากหลายทางวัฒนธรรม						หัวข้อในวิชาสังคมศึกษา
	วัฒนธรรมย่อยของกลุ่มต่าง ๆ	ชาติพันธุ์	เพศ	ศาสนา	การศึกษา	เศรษฐกิจ	
<p>50. ลูกผู้ชายต้องซิ่นเหนือ (UP NORTH)</p> <p>ภาพประกอบ 51 ปกภาพยนตร์เรื่อง ลูกผู้ชายต้องซิ่นเหนือ (UP NORTH)</p> <p>ที่มา: https://www.netflix.com/title/81172902</p> <p>ภาพยนตร์เรื่อง ลูกผู้ชายต้องซิ่นเหนือ (UP NORTH) เป็นเรื่องราวของ ทายาทมหาเศรษฐีที่ถูกพ่อส่งไปเกณฑ์ทหารที่ทุรกันดารของประเทศไนจีเรีย ตอนแรกเขาใช้เงินแก้ปัญหา แต่การได้พบเพื่อนใหม่ที่ชวนไปเป็นครูอาสา ทำให้เขาเปลี่ยนตัวเองไปในทางที่ดีขึ้น เขาใช้การวิ่งสร้างสัมพันธ์ไมตรีระหว่างครู นักเรียน ชุมชน และต้องแก้ไขปัญหาคือความไม่เข้าใจกันทางศาสนาอิสลาม โดยมีเพื่อน ๆ คอยช่วยเหลือ ในที่สุดศาลซารีอะห์ก็ตัดสินให้เขาสามารถส่งเด็กหญิงลงแข่งกรีฑาระดับโรงเรียนได้</p>							<ul style="list-style-type: none"> - ภูมิประเทศ ภูมิอากาศของทวีปแอฟริกา ประเทศไนจีเรีย - สังคม วัฒนธรรม การนับถือศาสนา ประชากรในทวีปแอฟริกา ประเทศไนจีเรีย - กฎหมายกับหลักศาสนา
รวม	41	48	17	22	31	37	

จากตาราง 12 ความสัมพันธ์ของสื่อภาพยนตร์กับความหลากหลายทางวัฒนธรรมข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า ความหลากหลายทางวัฒนธรรมที่ปรากฏในภาพยนตร์ ด้านชาติพันธุ์ มีจำนวนมากที่สุด รวม 48 เรื่อง รองลงมาเป็นด้านวัฒนธรรมย่อยของกลุ่มต่าง ๆ จำนวน 41 เรื่อง ด้านเศรษฐกิจ รวม 37 เรื่อง ด้านการศึกษา รวม 31 เรื่อง ด้านศาสนา จำนวนรวม 22 เรื่อง และด้านเพศมีจำนวนน้อยที่สุด รวม 17 เรื่องตามลำดับ ภาพยนตร์ทุกเรื่องแสดงถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรม อย่างน้อย 2 ด้านขึ้นไป และมีภาพยนตร์ที่แสดงถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรมสูงสุดรวม 5 ด้าน จำนวน 11 เรื่อง ดังภาพประกอบ 3

ภาพประกอบ 3 แผนภาพแสดงสัดส่วนประเภทของความหลากหลายทางวัฒนธรรมที่ปรากฏในภาพยนตร์

นอกจากนี้ยังมีภาพยนตร์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการข้ามวัฒนธรรม (cross culture) โดยแบ่งรูปแบบของการข้ามวัฒนธรรมเป็น 2 ลักษณะ ได้แก่ 1) การข้ามวัฒนธรรมที่ทำให้เกิดการเรียนรู้และแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมระหว่างกันทั้ง 2 ฝ่าย จำนวน 4 เรื่อง เช่น ภาพยนตร์เรื่อง Greenbook ระหว่างวัฒนธรรมอเมริกันกับแอฟริกัน ภาพยนตร์เรื่อง นมัสเต วาฮาลา (Namaste Wahala) ระหว่างวัฒนธรรมไนจีเรียกับอินเดีย 2) การข้ามวัฒนธรรม ที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ทางวัฒนธรรมด้านใดด้านหนึ่งที่ต่างไปจากตนเป็นการเรียนรู้ทางเดียว จำนวน 11 เรื่อง เช่น ภาพยนตร์เรื่อง ผจญภัยใจอะโหลฮา (FINDING 'OHANA) ระหว่างวัฒนธรรมอเมริกันกับวัฒนธรรมพื้นเมืองฮาวาย

ภาพยนตร์เรื่อง ไดอารี่ลับนักเรียนแลกเปลี่ยน (The Secret Diary of an Exchange Student) ระหว่างวัฒนธรรมบราซิลกับอเมริกัน ภาพยนตร์เรื่อง การเดินทางสู่กรีนแลนด์ (Journey to Greenland) ระหว่างวัฒนธรรมฝรั่งเศสกับวัฒนธรรมของชาวเอสกิโม

มีภาพยนตร์หลายเรื่องที่ได้เล่าเรื่องวัฒนธรรมย่อยอย่างชัดเจน เช่น ภาพยนตร์เรื่องรับเหมาช่อมรัก (Falling Inn Love), ภาพยนตร์เรื่องนมัสเต วาฮาลา (Namaste Wahala), ภาพยนตร์เรื่องเมื่อวานคุณทานอะไร (What Did You Eat Yesterday), ภาพยนตร์เรื่อง การเดินทางสู่กรีนแลนด์ (Journey to Greenland), ภาพยนตร์เรื่อง รักข้ามตำรับรส (Kongsi Raya) และภาพยนตร์เรื่องผจญภัยใจอะโลฮา (FINDING 'OHANA) เห็นได้จากความคิดเห็น ครู C ที่สอดคล้องกับความเห็นของ ครู E ว่าภาพยนตร์เรื่อง รับเหมาช่อมรัก (Falling Inn Love) และภาพยนตร์เรื่อง การเดินทางสู่กรีนแลนด์ (Journey to Greenland) เป็นตัวอย่างของภาพยนตร์ที่แสดงถึงเรื่องราวของวัฒนธรรมย่อยแบบเผ่าชนได้ดี มีการกล่าวถึงการตั้งฮักกา ของชนเผ่าเมารีในประเทศนิวซีแลนด์ จากภาพยนตร์เรื่อง รับเหมาช่อมรัก (Falling Inn Love) และวิถีชีวิตของชาวเอสกิโมบนเกาะกรีนแลนด์ จากภาพยนตร์เรื่อง การเดินทางสู่กรีนแลนด์ (Journey to Greenland) นอกจากนี้ภาพยนตร์บางเรื่องยังแสดงถึงการอยู่ร่วมกันบนความหลากหลายทางวัฒนธรรมได้จากความคิดเห็นของ ครู B ที่ยกตัวอย่างภาพยนตร์เรื่อง รักข้ามตำรับรส (Kongsi Raya) เล่าถึงสังคมพหุวัฒนธรรมในประเทศมาเลเซีย มีตัวละครหลัก 2 ครอบครัวที่ต่างเชื้อชาติกันคือ จีน กับ มาเลย์ ทำให้มีวัฒนธรรม ความเชื่อ แนวคิด วิถีชีวิตแตกต่างกัน แต่ในที่สุดสามารถปรับตัวและอยู่ร่วมกันได้ สอดคล้องกับครู C ที่ยกตัวอย่างภาพยนตร์เรื่องนมัสเต วาฮาลา (Namaste Wahala) ที่เล่าถึงการแต่งงานผสมผสานวัฒนธรรมระหว่างฝ่ายหญิงเชื้อชาติในจิริเยียกับฝ่ายชายเชื้อชาติอินเดีย ในตอนแรกตัวละครมีความขัดแย้งกันเนื่องจากเชื้อชาติและวัฒนธรรมต่างกัน แต่ในที่สุดก็เกิดการแต่งงานแบบผสมผสานวัฒนธรรมขึ้น แม้ในตอนจบของภาพยนตร์ก็ยังคงทิ้งคำถามปลายเปิดไว้เกี่ยวกับเรื่องสิ้นสุด ว่าฝ่ายใดจะต้องเป็นคนจัดหา ภาพยนตร์เรื่องนี้จึงแสดงถึงกระบวนการก่อนการยอมรับและปรับตัวเพื่ออยู่ร่วมกัน

ภาพยนตร์เรื่องรับเหมาช่อมรัก *Falling inn love* บอกเล่าวัฒนธรรมเฉพาะของ

นิวซีแลนด์ทั้งสังคมเมือง ชนบท และเผ่าชน ซึ่งไม่ค่อยเห็นในอุตสาหกรรม

ภาพยนตร์มากนัก

(ครู C, การสื่อสารส่วนบุคคล, 6 ธันวาคม 2565)

กรีนแลนด์เป็นดินแดนที่ห่างไกลจากการรับรู้ของสังคม แต่สามารถเห็นวัฒนธรรม
ของชาวเอสกิโม ได้ผ่านภาพยนตร์เรื่อง การเดินทางสู่กรีนแลนด์
(Journey to Greenland)

(ครู E, การสื่อสารส่วนบุคคล, 5 ธันวาคม 2565)

ประเทศมาเลเซียในปัจจุบันก็เป็นสังคมพหุวัฒนธรรม มีคนหลายเชื้อชาติ ศาสนา
วัฒนธรรม ภาพยนตร์เรื่อง รักข้ามตำบรับส (Kongsu Raya) ก็จะทำให้เห็นภาพของความ
แตกต่าง ความเฉพาะตัวของแต่ละวัฒนธรรมได้ดี ไปจนถึงการปรับตัวเพื่ออยู่ร่วมกันด้วย

(ครู B, การสื่อสารส่วนบุคคล, 7 ธันวาคม 2565)

ความหลากหลายทางชาติพันธุ์ที่ปรากฏในภาพยนตร์ มี 2 ลักษณะ ได้แก่ 1) ภาพยนตร์
ที่ดำเนินเรื่องโดยคนเชื้อชาติเดียวกับที่ฉากต้องการเล่าเรื่อง ภาพยนตร์กลุ่มนี้มักใช้ภาษาสื่อสาร
เป็นภาษาเดียวกัน กลุ่มชาติพันธุ์ของตัวละครเป็นแบบเดียวกัน เช่น ภาพยนตร์เรื่องเมื่อวาน
คุณทานอะไร (What Did You Eat Yesterday) เป็นภาพยนตร์สัญชาติญี่ปุ่น นักแสดงชาวญี่ปุ่น
และใช้ภาษาญี่ปุ่นในการสื่อสาร ภาพยนตร์เรื่อง ผู้สู้เสรี เรื่องราวของโซโลมอน มาห์ลานกู เป็น
ภาพยนตร์สัญชาติแอฟริกาใต้ นักแสดงมีรูปร่าง สีผิว แบบแอฟริกัน ภาพยนตร์กลุ่มนี้จะทำให้ผู้ชม
ได้เห็นถึงความหลากหลายทางจิตพันธุ์ที่มีลักษณะแตกต่างไปจากสังคมไทย 2) ภาพยนตร์ที่มีคน
หลากหลายเชื้อชาติในเรื่องเดียวกัน การใช้ภาษาสื่อสารในภาพยนตร์กลุ่มนี้ จึงมีทั้งที่ใช้
ภาษาอังกฤษสื่อสาร และที่ใช้ภาษาหลากหลายตามตัวละคร เช่น ภาพยนตร์เรื่อง Greenbook
เป็นเรื่องราวระหว่างคนผิวขาวอเมริกันเชื้อสายอิตาลี กับ คนผิวสีแอฟริกา ภาพยนตร์เรื่อง คลุมถุง
ชนอาลี (Ali's Wedding) เป็นเรื่องราวระหว่างคนอิรักกับเลบานอน ภาพยนตร์เรื่อง ไดอารี่ลับ
นักเรียนแลกเปลี่ยน (The Secret Diary of an Exchange Student) ระหว่างคนอเมริกันกับบราซิล
และภาพยนตร์เรื่อง ขอลับไปที่บ้านเก่า (I'm no longer here) ระหว่างคนอเมริกันกับเม็กซิโก
ความหลากหลายทางชาติพันธุ์ที่ปรากฏในภาพยนตร์กลุ่มนี้จึงทำให้ผู้ชมเห็นภาพเปรียบเทียบได้
อย่างชัดเจน ทั้งรูปร่าง สีผิว อัตลักษณ์ทางชาติพันธุ์ นอกจากนี้ตัวละครมักต้องเผชิญสถานการณ์
ความขัดแย้ง การเดินทาง การย้ายถิ่นฐาน ความตื่นตระหนกทางวัฒนธรรม อคติทางชาติพันธุ์
นำไปสู่การตั้งคำถามในชั้นเรียนได้

ด้านความหลากหลายทางเพศ มีภาพยนตร์ทุกเรื่องมีจุดร่วมกันคือเหตุการณ์ที่ตัวละครเผชิญกับปัญหาการไม่ยอมรับผู้มีความหลากหลายทางเพศ ถูกกลั่นแกล้งรังแก แต่การแสดงออกของตัวละครในภาพยนตร์จะมีความแตกต่างกัน ภาพยนตร์บางเรื่องตัวละครแสดงจุดยืนและเรียกร้องให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในสังคม จนนำไปสู่การยอมรับในที่สุด เช่น ภาพยนตร์เรื่อง The Prom ภาพยนตร์เรื่อง Moxie ในขณะที่ภาพยนตร์บางเรื่องมีตอนจบแบบปลายเปิดให้ผู้ชมคาดเดาด้วยตนเอง เช่น ภาพยนตร์เรื่องรสชาติชีวิตหลากหลายสีสัน (To Each, Her own) และกลุ่มสุดท้ายเป็นภาพยนตร์ที่เริ่มต้นด้วยศกนาฏกรรมของตัวละครที่เป็นผู้มีความหลากหลายทางเพศ แต่ปิดฉากด้วยการแสดงจุดยืนการเรียกร้องผ่านตัวละครอื่น เช่น ภาพยนตร์เรื่อง Joe Bell ภาพยนตร์เรื่องรักเก่าใครมาก่อน (Dear Ex) ภาพยนตร์ในกลุ่มหลังนี้จะส่งผลกระทบต่อการรับรู้ของผู้ชม เนื่องจากมีความสูญเสียในระดับที่มากกว่าการกีดกันออกจากสังคม ผู้สอนควรคำนึงถึงระดับช่วงวัยและประสบการณ์เดิมของผู้ชมที่เป็นวัยเรียนซึ่งอยู่ในอายุระหว่าง 15-18 ปี ภาพยนตร์ในกลุ่มหลังนี้เหมาะกับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายมากกว่าระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ภาพยนตร์ที่ปรากฏความหลากหลายทางศาสนา มักมีความสัมพันธ์กับชาติพันธุ์ เนื่องจากคนในสังคมมักนับถือศาสนาตามชาติกำเนิด ภาพยนตร์บางเรื่องมีการดำเนินเรื่องภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรม เช่น ภาพยนตร์เรื่องรักข้ามตำบารบ (Kongsia Raya) ปรากฏเด่นชัดเรื่องชาติพันธุ์และศาสนาในประเทศมาเลเซีย ระหว่างชาวมาเลย์ที่นับถือศาสนาอิสลาม และชาวจีนที่นับถือศาสนาพุทธ ภาพยนตร์บางเรื่องเป็นการเดินทางของตัวละครไปในสถานที่ใหม่ ได้เรียนรู้ความหลากหลายทางศาสนาที่ต่างไปจากเดิม เช่น ภาพยนตร์เรื่องตามรอยรักของแม่ (Finding Agnes) ตัวละครหลักเป็นชาวฟิลิปปินส์ นับถือศาสนาคริสต์ เดินทางไปที่โมร็อกโกซึ่งนับถือศาสนาอิสลาม ซึ่งมีพิธีกรรมหลังความตายที่แตกต่างกัน และที่น่าสนใจคือภาพยนตร์ที่ตัวละครนับถือศาสนาเดียวกันแต่มีความขัดแย้งกันเนื่องจากเป็นคนละเชื้อชาติ เช่น ภาพยนตร์เรื่อง คลุมถุงชงอาลี (Ali's Wedding) ที่ตัวละครนับถือศาสนาอิสลามนิกายชีอะห์เหมือนกัน แต่ขัดแย้งกันเนื่องจากฝ่ายหนึ่งเป็นชาวอิรักและอีกฝ่ายเป็นชาวเลบานอน ภาพยนตร์ที่กล่าวมาข้างต้นนี้ล้วนดำเนินเรื่องไปท่ามกลางวิกฤตความขัดแย้งทางความเชื่อ แต่นำไปสู่การยอมรับกันได้ในที่สุด ทั้งนี้มีภาพยนตร์บางเรื่องไม่ปรากฏตอนจบที่เปลี่ยนแปลงความเชื่อเดิมของสังคม แต่อาจส่งผลต่อความรู้สึกของผู้ชม เช่น ภาพยนตร์เรื่อง Sand Storm (Sufat Chol) เรื่องราวของเด็กสาวเผ่าเบดูอินที่ต้องแต่งงานตามความเชื่อของชนเผ่า และ ภาพยนตร์เรื่อง ปาร์วานา ผู้กล้าหาญ (The Breadwinner) เรื่องราวของผู้หญิงที่ใช้ชีวิตภายใต้การปกครองเข้มงวดของกลุ่มตาลีบัน เมื่อภาพยนตร์ไม่ปรากฏ

ตอนจบที่นำไปสู่การยอมรับในความหลากหลาย ผู้สอนจึงต้องมีการตั้งประเด็นคำถาม เพื่อนำไปสู่การสร้างการตระหนักรู้ทางสังคมและวัฒนธรรมให้เกิดแก่ผู้เรียน

ความหลากหลายทางการศึกษาที่ปรากฏในภาพยนตร์มี 3 ลักษณะ ได้แก่ 1) การศึกษาในระบบ ระดับชั้นมัธยมศึกษา (high school) มีลักษณะคล้ายกับมัธยมศึกษาตอนปลายในประเทศไทย เช่น ภาพยนตร์เรื่องภารกิจปั้นหนุ่มในฝัน (he's all that), ภาพยนตร์เรื่อง The half of it, ภาพยนตร์เรื่อง Joe Bell, ภาพยนตร์เรื่องมูนไลท์ (Moonlight), ภาพยนตร์เรื่องชีวิตมหัศจรรย์วันเดอร์ (wonder), ภาพยนตร์เรื่อง The Prom และภาพยนตร์เรื่อง Moxie 2) ภาพยนตร์ที่มีเรื่องราวของการจัดการศึกษาในรูปแบบที่ต่างจากระบบการศึกษาขั้นพื้นฐานในประเทศไทย เช่น ภาพยนตร์เรื่องไดอารี่ลับนักเรียนแลกเปลี่ยน (The Secret Diary of an Exchange Student) นำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับนักเรียนแลกเปลี่ยนโครงการออแพร์ (Au Pair) คือ เยาวชนอายุที่มีความสนใจเรียนวัฒนธรรมของประเทศสหรัฐอเมริกา และประเทศอื่น ๆ จะต้องพักอาศัยกับครอบครัวชาวอเมริกัน เป็นเวลา 1-2 ปี, ภาพยนตร์เรื่องที่ไม่เคยสายสัมพันธ์เพื่อวันใหม่ กล่าวถึงการจัดการศึกษาโดยมูลนิธิเพื่อเด็กกำพร้าในประเทศเวียดนาม, ภาพยนตร์เรื่อง 4 KINGS เกี่ยวกับการศึกษาระบบอาชีวะในประเทศไทย, ภาพยนตร์เรื่องพี่ชาย (Brother) และภาพยนตร์เรื่องกลับชีวิตข้างถนน (Bad Seeds) กล่าวถึงการจัดการศึกษาเพื่อดูแลและปรับพฤติกรรมเยาวชนที่กระทำ ความผิด, ภาพยนตร์เรื่องโรงเรียนชีวิต (LA VIE SCOLAIRE) และ ภาพยนตร์เรื่องรักผิดแพก (MARGARITA WITH A STRAW) กล่าวถึงการจัดห้องเรียนพิเศษสำหรับผู้มีความต้องการพิเศษ ในสถานศึกษา, ภาพยนตร์เรื่อง รั้งหมาช่อมรัก (Falling Inn Love) มีฉากกล่าวถึงการศึกษาในโรงเรียนประเทศนิวซีแลนด์ให้ความสำคัญกับชนพื้นเมืองเผ่าเมารี 3) ภาพยนตร์ที่สะท้อนเรื่องราว ปัญหาความเหลื่อมล้ำและการขาดโอกาสทางการศึกษาในพื้นที่ต่าง ๆ ทั่วโลก เช่น ภาพยนตร์เรื่อง สู้เสรี เรื่องราวของโซโลมอน มาห์ลานกู, ภาพยนตร์เรื่องชัยชนะของไอ้หนู ทั้ง 2 เรื่องเป็นเรื่องราวในทวีปแอฟริกา, ภาพยนตร์เรื่อง the white tiger การขาดโอกาสทางการศึกษาในประเทศอินเดีย, ภาพยนตร์เรื่อง การเดินทางสู่กรีนแลนด์ (Journey to Greenland) กล่าวถึงการจัดการศึกษาในหมู่บ้านแห่งหนึ่งบนเกาะกรีนแลนด์ที่ห่างไกล ที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานถึงระดับมัธยมศึกษาเท่านั้น, ภาพยนตร์เรื่อง 12 Mighty Orphans เป็นเรื่องราวของเด็กกำพร้าในชนบท ภาพยนตร์ที่กล่าวมาข้างต้นนี้บอกเล่าถึงปัญหาการขาดแคลนความพร้อมทางการศึกษา อุปสรรคการเรียน การใช้เครือข่ายและอินเทอร์เน็ต ปัญหาด้านบุคลากรการศึกษาไม่เพียงพอ ตลอดจนค่านิยมไม่สนับสนุนให้ผู้หญิงได้รับการศึกษา เช่น ภาพยนตร์เรื่อง คนสวยเลือกรัก (ISOKEN), ภาพยนตร์เรื่อง บันทึกคนหาปลา (the fisherman' diary), ภาพยนตร์เรื่อง คลุมถุงชานาลี (Ali's Wedding),

ภาพยนตร์เรื่องลูกผู้ชายต้องซิ่นเหนือ (UP NORTH), ภาพยนตร์เรื่อง ปาร์วานา ผู้กล้าหาญ (The Breadwinner) และภาพยนตร์เรื่อง Sand Storm (Sufat Chol)

ภาพยนตร์ที่ปรากฏความหลากหลายทางเศรษฐกิจ มี 2 ลักษณะ ได้แก่ 1) ภาพยนตร์ที่มีความสัมพันธ์กับการศึกษา มีโรงเรียนเฉพาะทางสำหรับฝึกฝนการประกอบอาชีพต่าง ๆ เช่น ภาพยนตร์เรื่อง ก้าวกล้าท้าฝัน (Raising the bar) อาชีพนักกีฬาโอลิมปิก, ภาพยนตร์เรื่อง หนุ่มบัลเลต์มูมิไบ (Yeh Bullet) อาชีพนักเต้น และภาพยนตร์เรื่อง บ่มรักสู่ฝัน (UNCORKED) อาชีพซอมเมอลิเยร์ (Sommelier) เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านเครื่องดื่มประเภทไวน์ 2) ภาพยนตร์แสดงถึงการประกอบอาชีพที่หลากหลาย และมีความสัมพันธ์กับสภาพสังคมและวัฒนธรรมในประเทศต่าง ๆ เช่น ภาพยนตร์เรื่อง รองเท้ากับความรัก (A Perfect Fit) อาชีพช่างทำรองเท้ากับความเชื่อของเกาะบาห์ลี, ภาพยนตร์เรื่อง the white tiger, ภาพยนตร์เรื่อง ส่วนเกิน (Ajeeb Daastaans) และ ภาพยนตร์เรื่อง เมนุร่าวาน (Axone) ภาพยนตร์ทั้ง 3 เรื่องนี้ มีฉากหลักเป็นประเทศอินเดีย ตัวละครถูกกำหนดการประกอบอาชีพตามระบบวรรณะในประเทศอินเดีย, ภาพยนตร์เรื่อง รับเหมาซ่อมรัก (Falling Inn Love) ตัวละครประกอบอาชีพธุรกิจบ้านพัก (Airbnb) ในประเทศนิวซีแลนด์, ภาพยนตร์เรื่อง คู่นี้เพอร์เฟค (a perfect pairing) ตัวละครเป็นผู้เชี่ยวชาญไวน์ในประเทศออสเตรเลีย ที่มีวัฒนธรรมการดื่มไวน์และทำไวน์จากองุ่น, ภาพยนตร์เรื่อง บันทึกคนหาปลา (the fisherman' diary) เป็นเรื่องราวของชุมชนหาปลาในประเทศแคนาดา, ภาพยนตร์เรื่อง เดอะ ไลต์เฮาส์ ออฟ ดิ ออร์คาส (EL FARO DE LAS ORCAS) เกี่ยวกับผู้พิทักษ์ป่าและอนุรักษ์ทรัพยากรชายฝั่งทะเลประเทศอาร์เจนตินา, ภาพยนตร์เรื่อง คาร์นิวัล ลืมรักให้โลกจ๋า (CARNIVAL) และ ภาพยนตร์เรื่อง ภารกิจปั้นหนุ่มในฝัน (he's all that) ตัวละครมีอาชีพอินฟลูเอนเซอร์ (Influencer) สะท้อนสภาพสังคมเมืองในปัจจุบันของประเทศบราซิล และประเทศสหรัฐอเมริกา ตามลำดับ

ภาพยนตร์กับการสร้างความตระหนักรู้ทางสังคมและวัฒนธรรม

การรวบรวมภาพยนตร์ ทั้ง 50 เรื่อง ที่ได้ผ่านการประเมินความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาที่ปรากฏในภาพยนตร์กับการสร้างความตระหนักรู้ทางสังคมและวัฒนธรรม โดยผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาและเทคโนโลยีการศึกษา แสดงผลดังตาราง 13

ตาราง 13 ความสัมพันธ์ของสื่อภาพยนตร์กับการสร้างความตระหนักรู้ทางสังคมและวัฒนธรรม
ตามกรอบแนวคิดของ CASEL (2020)

ภาพยนตร์เรื่อง	การสร้างความตระหนักรู้ทางสังคมและวัฒนธรรม ตามกรอบแนวคิดของ CASEL (2020)				
	มองจากมุมมองผู้อื่น (Perspective-taking)	การร่วมรู้สึก เข้าอกเข้าใจ (Empathy)	ยอมรับความแตกต่างที่หลากหลาย (Appreciating diversity)	เคารพในผู้อื่น (Respect for others)	
1. The Prom	/	/	/	/	
2. the white tiger	/	/	/	/	
3. Greenbook	/	/	/	/	
4. ผจญภัยใจอะไลฮา (FINDING 'OHANA)	/	/	/	/	
5. นมัสเต วาฮาลา (Namaste Wahala)	/	/	/	/	
6. ไดอารี่ลับนักเรียนแลกเปลี่ยน (The Secret Diary of an Exchange Student)	/	/	/	/	
7. การเดินทางสู่กรีนแลนด์ (Journey to Greenland)	/	/	/	/	
8. รสชาติชีวิต หลากสีสัน (To Each, Her own)	/	/	/	/	
9. รองเท้ากับความรัก (A Perfect Fit)	/	/	/	/	
10. ทีไมย์ สายสัมพันธ์เพื่อนใหม่	/	/	/	/	
11. Moxie	/	/	/	/	
12. ชัยชนะของไอ้หนู	/	/	/	/	
13. คลุมถุงชานอาลี (Ali's Wedding)	/	/	/	/	
14. โรงเรียนชีวิต (LA VIE SCOLAIRE)	/	/	/	/	

ตาราง 13 (ต่อ)

ภาพยนตร์เรื่อง	การสร้างความตระหนักรู้ทางสังคมและ วัฒนธรรม ตามกรอบแนวคิดของ CASEL (2020)			
	มองจากมุมมองของผู้อื่น (Perspective-taking)	การร่วมรู้สึก เข้าอกเข้าใจ (Empathy)	ยอมรับความแตกต่างที่หลากหลาย (Appreciating diversity)	เคารพในผู้อื่น (Respect for others)
15. คาร์นิวัล ลีมรักให้โลกจำ (CARNIVAL)	/	/	/	/
16. ชีวิตข้างหน้า (the life ahead)	/	/	/	/
17. มูนไลท์ (Moonlight)	/	/	/	/
18. ส้มป่อย	/	/	/	/
19. พี่ชาย (Brother)	/	/	/	/
20. คู่สู้เสรี เรื่องราวของโซโลมอน มาร์ห์ลันกู	/	/	/	/
21. 12 Mighty Orphans	/	/	/	/
22. คนสวยเลือกรัก (ISOKEN)	/	/	/	/
23. คู่นี้เพอร์เฟค (a perfect pairing)	/	/	/	/
24. รับเหมาซ่อมรัก (Falling Inn Love)	/	/	/	/
25. Layla M	/	/	/	/
26. Joe Bell	/	/	/	/
27. 4KINGS	/	/	/	/
28. The half of it	/	/	/	/
29. เดอะ ไลท์เฮาส์ ออฟ ดิ ออร์คาส (EL FARO DE LAS ORCAS)	/	/	/	/

ตาราง 13 (ต่อ)

ภาพยนตร์เรื่อง	การสร้างความตระหนักรู้ทางสังคมและ วัฒนธรรม ตามกรอบแนวคิดของ CASEL (2020)			
	มองจากมุมมองของผู้อื่น (Perspective-taking)	การร่วมรู้สึก เข้าอกเข้าใจ (Empathy)	ยอมรับความแตกต่างที่หลากหลาย (Appreciating diversity)	เคารพในผู้อื่น (Respect for others)
30 บันทึกรักคนหาปลา (the fisherman' diary)	/	/	/	/
31. กลับชีวิตข้างถนน (Bad Seeds)	/	/	/	/
32. คู่ซ่าบ้าล่าฝัน (The Peanut Butter Falcon)	/	/	/	/
33. Sand Storm (Sufat Chol)	/	/	/	/
34. เคคโค่ จิ้งก้องโลก (Echo Planet)	/	/	/	/
35. รักผิดแพก (MARGARITA WITH A STRAW)	/	/	/	/
36. ขอกลับไปที่บ้านเก่า (I'm no longer here)	/	/	/	/
37. ปาร์วีรานา ผู้กล้าหาญ (The Breadwinner)	/	/	/	/
38. รักเก่า ใครมาก่อน (Dear Ex)	/	/	/	/
39. ก้าวกล้าท้าฝัน (Raising the bar)	/	/	/	/
40. ภารกิจปั้นหนุ่มในฝัน (he's all that)	/	/	/	/
41. อเมริกัน เกิร์ล (AMERICAN GIRL)	/	/	/	/
42. ส่วนเกิน (Ajeeb Daastaans)	/	/	/	/
43. หนุ่มบัลเลตตุ้มไ้ (Yeh Bullet)	/	/	/	/
44. เมื่อวานคุณทานอะไร (What Did You Eat Yesterday)	/	/	/	/

ตาราง 13 (ต่อ)

ภาพยนตร์เรื่อง	การสร้างความตระหนักรู้ทางสังคมและ วัฒนธรรม ตามกรอบแนวคิดของ CASEL (2020)			
	มองจากมุมมองผู้อื่น (Perspective-taking)	การร่วมรู้สึก เข้าอกเข้าใจ (Empathy)	ยอมรับความแตกต่างที่หลากหลาย (Appreciating diversity)	เคารพในผู้อื่น (Respect for others)
45. ปมรักสุ่มฝัน (UNCORKED)	/	/	/	/
46. ซีวิตมหัศจรรย์วันเดอร์ (wonder)	/	/	/	/
47. รักข้ามตำราบรรส (Kongsi Raya)	/	/	/	/
48. ตามรอยรักของแม่ (Finding Agnes)	/	/	/	/
49. เมนุร้าวฉาน (Axone)	/	/	/	/
50. ลูกผู้ชายต้องซันเหนือ (UP NORTH)	/	/	/	/

หมายเหตุ เครื่องหมาย / แสดงถึงการปรากฏความสัมพันธ์ระหว่างสื่อภาพยนตร์กับการ
สร้าง ความตระหนักรู้ทางสังคมและวัฒนธรรม

จากตาราง 13 แสดงความสัมพันธ์ของสื่อภาพยนตร์กับการสร้าง ความตระหนักรู้ทาง
สังคมและวัฒนธรรม ตามกรอบแนวคิดของ CASEL (2020) สามารถสรุปผลได้ว่า ภาพยนตร์ทุก
เรื่องได้รับการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ ว่ามีความสัมพันธ์กับการตระหนักรู้ทางสังคมและ
วัฒนธรรม และได้คะแนนผ่านเกณฑ์ตัวชี้วัดด้านละ 0.66 ขึ้นไป

จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง ได้ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพยนตร์สำหรับใช้เป็นสื่อ
ประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อสร้างการตระหนักรู้ทางสังคมและวัฒนธรรม พบว่า ภาพยนตร์
ที่ถูกกล่าวถึงเป็นอันดับหนึ่งคือ เรื่อง Greenbook จากความเห็นของครู B ว่า เป็นการเล่าเรื่อง
อย่างเขย่าภาพจำของสังคม แต่เดิมคนขาวเป็นเจ้านาย แต่เรื่องนี้คนขาวเป็นคนรับใช้ คนดำเป็น
เจ้านาย ทำให้ช่วยสร้างการรับรู้ใหม่ให้แก่สังคมว่า สีผิว ชาติกำเนิดไม่ได้เป็นตัวตัดสินการกระทำ

ของบุคคล และมีหลายฉากในภาพยนตร์ที่ทำให้เห็นมุมมองและเหตุผลของการกระทำ ช่วยสร้างความเข้าอกเข้าใจ ลดสถานการณ์ความขัดแย้งได้ และครู G ได้แสดงข้อคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับวิธีการดำเนินเรื่องของภาพยนตร์เรื่องนี้ว่าเป็นแนวตลก-ชีวิต (Comedy-Drama) ทำให้บรรยากาศของภาพยนตร์ไม่มีฉากล่อแหลม อันตราย ต่างจากการเล่าประเด็นชาติพันธุ์ในภาพยนตร์เรื่องอื่น รองลงมาคือ ภาพยนตร์เรื่อง ชีวิตมหัศจรรย์ wonder ซึ่งครู C ได้ให้ความเห็นว่าภาพยนตร์เรื่องนี้มีฉากที่เล่าเรื่องราวในโรงเรียน ตัวละครหลักประสบปัญหาเพราะเป็นผู้มาใหม่และมีรูปร่างหน้าตาต่างจากคนอื่น ทั้งเรื่องราวและบริบทมีความใกล้เคียง เชื่อมโยงกับประสบการณ์ของนักเรียนได้ง่าย การค้นตัวตน และการยอมรับจากคนรอบข้าง เป็นเรื่องสำคัญสำหรับวัยนี้ ภาพยนตร์เรื่องนี้จะทำให้เห็นกระบวนการก่อนความสำเร็จ ว่ามีหลายฝ่ายที่สัมพันธ์กัน ทั้งตัวเอง ครอบครัว เพื่อน ครู และคนในสังคม นอกจากนี้ยังมีภาพยนตร์เรื่องอื่นอีก ได้แก่ ภาพยนตร์เรื่อง the white tiger, ภาพยนตร์เรื่องกลับชีวิตข้างถนน (bad seed), ภาพยนตร์เรื่องการเดินทางสู่กรีนแลนด์ (Journey to Greenland), ภาพยนตร์เรื่อง รักข้ามตำบวร (Kongsira), และภาพยนตร์เรื่องรสชาติชีวิต หลากสีสัน (ครู C, การสื่อสารส่วนบุคคล, 6 ธันวาคม 2565) (ครู B, การสื่อสารส่วนบุคคล, 7 ธันวาคม 2565) (ครู G, การสื่อสารส่วนบุคคล, 7 ธันวาคม 2565)

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง การรวบรวมภาพยนตร์ที่ใช้เป็นตัวอย่างประกอบการเรียนการสอนวิชา สังคมศึกษา ในหัวข้อความหลากหลายทางวัฒนธรรม เพื่อสร้างการตระหนักรู้ทางสังคมและ วัฒนธรรม เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ได้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูสังคมศึกษาเกี่ยวกับการเลือกใช้สื่อภาพยนตร์ เกี่ยวกับ เรื่อง ความหลากหลายทางวัฒนธรรมประกอบการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

2. เพื่อรวบรวมและจัดประเภทภาพยนตร์ตามความหลากหลายทางวัฒนธรรม สำหรับใช้เป็นสื่อประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อสร้างความตระหนักรู้ทางสังคมและวัฒนธรรม

สรุปผล

การสรุปผลการวิจัย มีการสรุปผลตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูสังคมศึกษาเกี่ยวกับการเลือกใช้สื่อภาพยนตร์เกี่ยวกับ เรื่อง ความหลากหลายทางวัฒนธรรมประกอบการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ความคิดเห็นต่อความสำคัญของสื่อภาพยนตร์ในสังคมศึกษา

ภาพยนตร์เป็นสื่อที่สร้างขึ้นมา และมีการสอดแทรกประเด็นอย่างหลากหลาย การชมภาพยนตร์ 1 เรื่อง อาจได้ทั้งความบันเทิงหรือสาระความรู้ นอกจากนี้ภาพเคลื่อนไหว ยังดึงดูดความสนใจได้มากกว่าข้อมูลในรูปแบบของตัวอักษร อีกทั้งยังทำให้มองเห็นภาพได้ชัดเจน เข้าใจบริบทที่ภาพยนตร์ต้องการสื่อสาร และความนิยมภาพยนตร์ยังอยู่ในความสนใจของนักเรียน ชั้นมัธยมด้วย ตัวชี้วัดหลักสูตรแกนกลางวิชาสังคมศึกษา ในสาระภูมิศาสตร์ หน้าที่พลเมือง ศาสนา ประวัติศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ ล้วนมีความเกี่ยวข้องกับความหลากหลายทางวัฒนธรรม ในบทเรียนที่นักเรียนจะได้ศึกษาทวิปทั้ง 7 รวมถึงความสัมพันธ์ทางกายภาพกับวิถีชีวิตของผู้คน จึงเป็นเรื่องใกล้ตัว และรู้สึกว่ามีเนื้อหาที่มากเกินกว่าจะท่องจำ การใช้สื่อภาพยนตร์จะมีส่วนช่วยลดทอนระยะของการเรียนรู้ และมีการเรียงลำดับเรื่องราว ช่วยพัฒนาการคิดเป็นลำดับขั้นให้นักเรียนได้ ภาพยนตร์บางเรื่องอาจเป็นตัวช่วยส่งเสริมในการเรียนรู้ ในด้านการขยายให้เห็นภาพชัดเจน แต่ยังคงอาศัยครูเป็นผู้เชื่อมโยงเนื้อหาที่ประสบการณที่ได้รับจากการชมภาพยนตร์ หรือภาพยนตร์บางเรื่องอาจทำหน้าที่แทนครูผู้สอนได้เลย

การเลือกใช้สื่อภาพยนตร์เกี่ยวกับ เรื่องความหลากหลายทางวัฒนธรรมใน สังคมศึกษา

การใช้สื่อภาพยนตร์ประกอบการสอนในวิชาสังคมศึกษาทำได้หลายวิธีการ เช่น ใช้เฉพาะตัวอย่างของภาพยนตร์ (trailer) มอบหมายเป็นภาระงาน เลือกเปิดบางช่วง เปิดทั้งเรื่อง ทั้งนี้ครูต้องกำหนดจุดประสงค์ของการใช้สื่อภาพยนตร์ประกอบการสอน ว่าต้องการใช้เพื่ออะไร เพื่อดึงดูดความสนใจ ก็ควรใช้เป็นขั้นนำ หากต้องการเชื่อมโยงประสบการณ์เดิม หรือเพิ่มความรู้ใหม่ ทำทลายความคิด ควรใช้ในขั้นสอน หรือประมวลความรู้ ควรมอบหมายเป็นภาระงาน อีกทั้งวิชาสังคมศึกษาเป็นการบูรณาการความรู้ทางสังคมศาสตร์ ครูสังคมศึกษาต้องเรียงร้อยเนื้อหาที่จะนำมาใช้สอนเข้าด้วยกัน ในการเลือกภาพยนตร์เป็นสื่อประกอบจึงต้องพิจารณาความสอดคล้องกับเนื้อหาในคาบเรียนนั้น ๆ จึงเป็นการใช้สื่ออย่างมีประสิทธิภาพ ผู้เรียนเป็นเป้าหมายของการรับชมสื่อภาพยนตร์โดยตรง จึงเป็นอีกปัจจัยที่ครูต้องให้ความสำคัญ แม้ห้องเรียนจะประกอบด้วยผู้เรียนที่อยู่ในช่วงวัยเดียวกัน แต่ระดับการเรียนรู้ ประสบการณ์เดิม ความสนใจส่วนบุคคล อาจต่างกัน ได้ ครูจึงต้องนำปัจจัยเหล่านี้มาเป็นเกณฑ์ในการคัดเลือกสื่อภาพยนตร์ด้วย สื่อภาพยนตร์ควรเป็นมีคุณภาพเสียง สี เสียงชัดเจน เพื่อให้สามารถรับสารได้ตรงตามเป้าประสงค์ของสื่อ นั้น ต้องได้รับการสนับสนุนอย่างเพียงพอจากทางโรงเรียนให้สามารถใช้อุปกรณ์ในห้องเรียนได้ ช่องทางและวิธีการที่ครูเลือกฉายภาพยนตร์ต้องเป็นการกระทำที่ถูกต้องเหมาะสม เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติตามกติกาสังคมให้นักเรียน นอกจากนี้ภาพยนตร์เป็นสื่อที่สามารถดึงดูดใจผู้เรียนให้จดจ่อกับเนื้อหา มีการลำดับเรื่องราว จำลองเหตุการณ์ จากต้นไปจนจบ ผู้ชมต้องใช้ทั้งความคิดและความรู้สึกในการรับชมภาพยนตร์ ภาพยนตร์บางเรื่องสะท้อนผลกระทบของการตัดสินใจกระทำหรือไม่กระทำบางอย่าง ภาพยนตร์บางเรื่องทำให้เกิดการเปรียบเทียบระหว่างสิ่งที่ภาพยนตร์สื่อกับสถานการณ์จริง ภาพยนตร์บางเรื่องขยายโลกทัศน์ของผู้ชมให้กว้างไกลขึ้น หรือลงลึกไปยังส่วนต่าง ๆ ของโลกได้ ทำให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาทักษะการตั้งคำถาม การคิดอย่างมีวิจารณญาณ การวิพากษ์ เข้าใจความเป็นไปของสังคมโลก ทำให้การเรียนรู้ไม่สิ้นสุดแค่ในคาบเรียน แต่ยังเกิดแรงบันดาลใจในการไปรู้เรื่องอื่น ๆ ต่อไปได้อีกด้วย

ความคิดเห็นต่อภาพยนตร์ที่ช่วยสร้างการตระหนักรู้ทางสังคมและวัฒนธรรม

ภาพยนตร์มีบทบาทในการพัฒนาให้ผู้เรียนให้สามารถเห็นความหลากหลายทางสังคมและวัฒนธรรม ช่วยทำให้ผู้เรียนรับประสบการณ์ลึกซึ้ง เข้าใจถึงมโนทัศน์ที่สำคัญได้อย่างมีความหมาย เป็นสื่อที่ทรงพลังสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการให้ความรู้ ความบันเทิงรวมไปถึงเปลี่ยนแปลงทัศนคติได้ เนื่องจากทุกเพศทุกวัยสามารถเข้าถึงภาพยนตร์ที่ตนเองสนใจได้

สังคมศึกษาเป็นศาสตร์แห่งการบูรณาการพื้นฐานความรู้จากสังคมศาสตร์ วิธีการเรียนด้วยการอ่านตำรา อาจต้องใช้การอ่านข้อมูลจำนวนมากจึงจะเห็นภาพรวมทั้งหมด หากใช้สื่อภาพยนตร์จะเป็นการย่อเนื้อหาให้ซับซ้อนได้ง่ายขึ้น และย่นระยะเวลาของการเรียนได้ ทั้งนี้ยังมีอิทธิพลต่อการรับรู้และความรู้สึก หากเพียงใช้คำบอกเล่า บรรยายผลกระทบของการขาดความเคารพในบุคคลอื่น อาจไม่กระทบต่อความรู้สึกมากนัก แต่ภาพยนตร์จะเป็นภาพสะท้อนสภาวะปัญหานั้นได้อย่างชัดเจน ซึ่งส่งผลต่อการรับรู้และเรียนรู้ของผู้เรียนได้ง่ายกว่า โดยครูยังมีส่วนสำคัญในการตั้งประเด็นคำถามให้ผู้เรียนได้ตกตะกอนความคิด ถอดบทเรียนให้เป็นที่ไปตามวัตถุประสงค์

2. เพื่อรวบรวมและจัดประเภทภาพยนตร์ตามความหลากหลายทางวัฒนธรรมสำหรับใช้เป็นสื่อประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อสร้างความตระหนักรู้ทางสังคมและวัฒนธรรม

จากการรวบรวมโดยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก และการศึกษาเอกสาร ได้รายชื่อภาพยนตร์จำนวน 80 เรื่อง จากการวิเคราะห์เนื้อหาที่ปรากฏในภาพยนตร์ พบว่า มีภาพยนตร์ที่ผ่านเกณฑ์การประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 50 เรื่อง สามารถสรุปจำแนกได้ว่า มีความหลากหลายทางวัฒนธรรมที่ปรากฏในภาพยนตร์ ด้านชาติพันธุ์ มีจำนวนมากที่สุด รวม 48 เรื่อง รองลงมาเป็นด้านวัฒนธรรมย่อยของกลุ่มต่าง ๆ จำนวน 41 เรื่อง ด้านเศรษฐกิจ รวม 37 เรื่อง ด้านการศึกษา รวม 31 เรื่อง ด้านศาสนา จำนวนรวม 22 เรื่อง และด้านเพศมีจำนวนน้อยที่สุด รวม 17 เรื่อง ตามลำดับ นอกจากนี้ภาพยนตร์ทุกเรื่องยังแสดงถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรม 2 ด้านขึ้นไปเป็นอย่างน้อย และมีภาพยนตร์ที่แสดงถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรม สูงสุดรวม 5 ด้าน จำนวน 11 เรื่อง และสามารถจำแนกภาพยนตร์ที่เกี่ยวกับเนื้อหาในวิชาสังคมศึกษา สาระภูมิศาสตร์ กับ สาระหน้าที่พลเมือง รวมทั้งสิ้น 6 ทวีป ดังนี้ ทวีปเอเชียจำนวน 21 เรื่อง ทวีปอเมริกาเหนือ จำนวน 15 เรื่อง ทวีปแอฟริกา จำนวน 11 เรื่อง ทวีปยุโรป จำนวน 8 เรื่อง ทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย จำนวน 5 เรื่อง และทวีปอเมริกาใต้ จำนวน 4 เรื่อง นอกจากนี้ภาพยนตร์หลายเรื่องมีเนื้อหาเกี่ยวกับการข้ามวัฒนธรรม (cross culture) ระหว่างวัฒนธรรมหนึ่งไปอีกรวัฒนธรรมหนึ่ง โดยแบ่งรูปแบบของการข้ามวัฒนธรรมเป็น 2 ลักษณะ ได้แก่ 1) การข้ามวัฒนธรรม ที่ทำให้เกิดการเรียนรู้และแลกเปลี่ยนระหว่างกันทั้ง 2 ฝ่าย จำนวน 4 เรื่อง 2) การข้ามวัฒนธรรม ที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ทางวัฒนธรรมด้านใดด้านหนึ่งที่ต่างไปจากตน เป็นการเรียนรู้ทางเดียว จำนวน 11 เรื่อง

ความสัมพันธ์ของสื่อภาพยนตร์กับการสร้างความตระหนักรู้ทางสังคมและวัฒนธรรม ตามกรอบแนวคิดของ CASEL (2020) สามารถสรุปผลได้ว่า มีภาพยนตร์ที่สัมพันธ์กับการตระหนักรู้ทางสังคมและวัฒนธรรม ครบทั้ง 4 ตัวชี้วัด จำนวน 35 เรื่อง และภาพยนตร์ทุกเรื่องได้รับการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ ว่ามีความสัมพันธ์กับการตระหนักรู้ทางสังคมและวัฒนธรรม ได้

คะแนนผ่านเกณฑ์ตัวชี้วัดด้านละ 0.66 ขึ้นไป และข้อมูลจากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง พบว่า ภาพยนตร์ที่ผ่านการคัดเลือกมีส่วนช่วยสร้างการตระหนักรู้ทางสังคมและวัฒนธรรม ทั้ง 4 ตัวชี้วัด โดยภาพยนตร์มีส่วนช่วยให้เกิดการมองจากมุมมองของผู้อื่น (Perspective-taking) ได้โดยง่ายที่สุด เพราะภาพยนตร์เป็นสิ่งที่สร้างขึ้นจากมุมมองของผู้กำกับ และผู้ชมต้องรับรู้ผ่านเลนส์ของการสร้าง หรือมุมมองของตัวละคร และเกิดการร่วมรู้สึก เข้าอกเข้าใจ (Empathy) ปรารถนาให้ผู้อื่นพ้นทุกข์ ภายหลังจากนำพาตัวเองเข้าไปอยู่ในสถานการณ์เดียวกับตัวละคร นำไปสู่การยอมรับความแตกต่างที่หลากหลาย (Appreciating diversity) เนื่องจากบริบทการสร้างและจุดประสงค์ของ ภาพยนตร์แต่ละเรื่องมีความต่างกัน จึงมีส่วนให้เห็นภาพความหลากหลายบนโลกที่มีอยู่จริงแต่ไม่ปรากฏเด่นชัดในสังคมไทย ยังมีส่วนช่วยสร้างให้เกิดการ “เห็นคุณค่า” ของการยอมรับความแตกต่างที่หลากหลาย และทำที่ดีที่สุดคือ การเคารพในผู้อื่น (Respect for others) ภาพยนตร์ได้แสดงให้เห็นที่มาของตัวละครหลายฝ่าย การไล่ลำดับเรื่องราว การอยู่ในบรรทัดฐานทางสังคมที่แตกต่างกันจึงไม่สามารถเอาแนวคิดของตัวเองไปตัดสินผู้อื่นอย่างเหมารวมได้ ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่า การเคารพในผู้อื่นนั้นเป็นกระบวนการขั้นสุดท้ายของการตระหนักรู้ทางสังคมและวัฒนธรรม โดยเริ่มตั้งแต่มุมมองจากมุมมองของผู้อื่น ร่วมรู้สึก เข้าอกเข้าใจ ยอมรับความแตกต่างที่หลากหลาย และเคารพในผู้อื่น

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย เรื่อง การรวบรวมภาพยนตร์ที่ใช้เป็นตัวอย่างประกอบการเรียนการสอน วิชาสังคมศึกษา ในหัวข้อความหลากหลายทางวัฒนธรรม เพื่อสร้างการตระหนักรู้ทางสังคมและวัฒนธรรม สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูสังคมศึกษาเกี่ยวกับการเลือกใช้สื่อภาพยนตร์เกี่ยวกับเรื่อง ความหลากหลายทางวัฒนธรรมประกอบการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ความคิดเห็นต่อความสำคัญของสื่อภาพยนตร์ในสังคมศึกษา

จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 7 คน ซึ่งเป็นครูสังคมศึกษาผู้ใช้ภาพยนตร์ เป็นสื่อประกอบการสอนวิชาสังคมศึกษา พบว่า ภาพยนตร์เป็นสื่อที่สร้างขึ้นมา และมีการ สอดแทรกประเด็นอย่างหลากหลาย และมีความสามารถในการดึงดูดความสนใจได้มากกว่าข้อมูล ในรูปแบบของตัวอักษร อีกทั้งยังทำให้มองเห็นภาพได้ชัดเจน เข้าใจบริบทที่ภาพยนตร์ต้องการ สื่อสาร สอดคล้องกับแนวคิดของ สมาน งามสนิท (2548) ที่เสนอแนวคิดว่า ภาพยนตร์ มีส่วนใน การช่วยแสดงข้อเท็จจริง เนื่องจากมีการถ่ายทอดแนวคิดอย่างละเอียดและแสดงด้วยภาพ ทำให้

เข้าใจเรื่องที่ศึกษา เช่น ภาพยนตร์ประเภทสารคดี อาจแสดงเรื่องราวที่แต่งขึ้น หรือเหตุการณ์ในชีวิตจริง สามารถให้ข้อคิดเกี่ยวกับสภาพสังคม ลักษณะทางภูมิศาสตร์ วัฒนธรรม ความเชื่อของแต่ละท้องถิ่น จึงมีประโยชน์ในการพัฒนาทัศนคติ และความรู้สึกในคุณค่าของสิ่งต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี (สมาน งามสนิท, 2548)

นอกจากนี้ความนิยมภาพยนตร์ยังอยู่ในความสนใจของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตลอดคู่กับผลงานวิจัยของพีระพงศ์ วีระวุฒิ (2561) ที่พบว่าพฤติกรรมการเปิดรับสื่อของผู้ใช้งาน Netflix ในประเทศไทย ร้อยละ 50 คือ ช่วงอายุ 15 - 25 ปี เป็นนักเรียน/นักศึกษา จำนวน 61 คน (พีระพงศ์ วีระวุฒิ, 2561)

ตัวชี้วัดหลักสูตรแกนกลางวิชาสังคมศึกษา ในสาระภูมิศาสตร์ หน้าที่พลเมือง ศาสนา ประวัติศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ ล้วนมีความเกี่ยวข้องกับหลากหลายทางวัฒนธรรม ในบทเรียนที่นักเรียนจะได้ศึกษาทวิปีทั้ง 7 รวมถึงความสัมพันธ์ทางกายภาพกับวิถีชีวิตของผู้คน จึงเป็นเรื่องใกล้ตัว และรู้สึกว่ามีเนื้อหาที่เกินกว่าจะท่องจำ การใช้สื่อภาพยนตร์จะมีส่วนช่วยลดทอนระยะเวลาของการเรียนรู้ และมีการเรียงลำดับเรื่องราว ช่วยพัฒนาการคิดเป็นลำดับขั้นให้นักเรียนได้ โดยภาพยนตร์บางเรื่องอาจเป็นตัวช่วยส่งเสริมในการเรียนรู้ ในด้านการขยายให้เห็นภาพชัดเจน แต่ยังคงอาศัยครูเป็นผู้เชื่อมโยงเนื้อหากับประสบการณ์ที่ได้รับจากการชมภาพยนตร์ หรือภาพยนตร์บางเรื่องอาจทำหน้าที่แทนครูผู้สอนได้ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของประนาท เทียนศรี (2558) ที่พบว่า สื่อภาพยนตร์ ช่วยเร่งรัดความสนใจในการเรียนรู้ เนื่องจากมีทั้งภาพเคลื่อนไหว เสียงประกอบ การย่อเหตุการณ์ไว้ในระยะเวลาอันสั้น และประเด็นที่ภาพยนตร์ซ่อนสัญลักษณ์ไว้ก็ทำให้เกิดความรู้สึกท้าทาย ต้องคิดหาคำตอบดังนั้นภาพยนตร์จึงเป็นสิ่งที่กระตุ้นกระบวนการเรียนรู้ กระบวนการคิดของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี (ประนาท เทียนศรี, 2558)

การเลือกใช้อุปกรณ์เกี่ยวกับ เรื่องความหลากหลายทางวัฒนธรรมในสังคมศึกษา

การกำหนดจุดประสงค์ของการใช้อุปกรณ์เป็นเกณฑ์สำคัญที่สุดในการประยุกต์ใช้อุปกรณ์ในการสอนสังคมศึกษา ว่าต้องการใช้เพื่ออะไร หากเพื่อดึงดูดความสนใจ ควรใช้เป็นขั้นนำ หากต้องการเชื่อมโยงประสบการณ์เดิม หรือเพิ่มความรู้ใหม่ ทำลายความคิดควรใช้ในขั้นสอน หรือประมวลความรู้ ควรมอบหมายเป็นภาระงาน สอดคล้องกับแนวคิดของมนตรี แยมกสิกร (2526) ที่เสนอว่า ผู้สอนสามารถใช้อุปกรณ์ประกอบการสอนได้ทุกขั้นตอนของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ (มนตรี แยมกสิกร, 2526) และแนวคิดของ สมาน งามสนิท (2548) ที่แบ่งวิธีการใช้ภาพยนตร์การศึกษาได้เป็น 2 แนวทาง หากต้องการใช้อุปกรณ์ในขั้นนำ หรือขั้นสรุปควรเลือกใช้อุปกรณ์ที่แสดงพื้นฐานของเรื่องที่เรียน (back

ground film) หากต้องการใช้ภาพยนตร์ในชั้นสอน เพื่อสอนเนื้อหาส่วนใดส่วนหนึ่งโดยเฉพาะควร เลือกรูปแบบภาพยนตร์ประกอบการสอนขนาดสั้น (short teaching film) (สมาน งามสนิท, 2548)

การประยุกต์ใช้สื่อภาพยนตร์ประกอบการสอนในวิชาสังคมศึกษา โดยข้อมูลจากการ สัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างทั้ง 7 คน สามารถจำแนกได้เป็น 2 รูปแบบ ได้แก่ 1) การใช้เป็นสื่อประกอบ ในคาบเรียน 2) มอบหมายให้ดูก่อนเรียนหรือเป็นภาระงานหลังจากเรียนแล้ว ทั้งนี้วิธีการใช้สื่อ ภาพยนตร์สามารถทำได้หลายวิธีการ เช่น เปิดทั้งเรื่อง เลือกเปิดบางฉาก ใช้เฉพาะตัวอย่างของ ภาพยนตร์ (trailer) มอบหมายเป็นภาระงาน ตั้งคำถามท้าทาย ใช้ใบกิจกรรม ใช้กระบวนการกลุ่ม ประกอบการชมภาพยนตร์ โดยครูอาจใช้หลายวิธีการผสมผสานในการจัดการเรียนรู้ เพื่อทำให้เกิด ประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ ทริสา ยงวรรณกร และคณะ (2556) ที่กล่าวถึง การปรับเลือกวิธีการ จัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียน คิดค้นหาวิธีการใหม่ ๆ ใช้วิธีการผสมผสานแนวทางการ จัดการเรียนรู้อย่างหลากหลาย จัดกิจกรรมให้สามารถเชื่อมโยงกับประสบการณ์จริง จะเป็นการ เสริมสร้างศักยภาพให้แก่ผู้เรียนได้ (ทริสา ยงวรรณกร, สมชาย เทพแสง, & ธนิต อนันต์, 2556) นอกจากนี้ยังพบว่า ครูให้ความสำคัญกับเกณฑ์การพิจารณาเลือกใช้สื่อภาพยนตร์กับปัจจัยหลัก 5 ด้าน ได้แก่ ด้านจุดประสงค์ ด้านความสอดคล้องกับเนื้อหาวิชา ด้านความสนใจและระดับการ เรียนรู้ของผู้เรียน ด้านวิธีการวัดประเมินผล ด้านคุณภาพของสื่อ สอดคล้องกับแนวคิดของ ศิริโรจน์ ศรีโกมลทิพย์ (2557) เสนอว่าการเลือกสื่อประกอบการเรียนการสอน ควรมีความสัมพันธ์กับ จุดมุ่งหมายและเนื้อหาที่ต้องการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ มีความทันสมัย น่าสนใจ มีคุณภาพใน ด้านเทคนิคการผลิต และมีการประเมินการใช้สื่อการเรียนรู้อย่างดี (ศิริโรจน์ ศรีโกมลทิพย์, 2557)

ภาพยนตร์เป็นสื่อที่สามารถดึงดูดใจผู้เรียนให้จดจ่อกับเนื้อหา มีการลำดับเรื่องราว จำลองเหตุการณ์ จากต้นไปจนจบ ผู้ชมต้องใช้ทั้งความคิดและความรู้สึกในการรับชมภาพยนตร์ ภาพยนตร์บางเรื่องสะท้อนผลกระทบของการตัดสินใจกระทำหรือไม่กระทำบางอย่าง ภาพยนตร์บางเรื่องทำให้เกิดการเปรียบเทียบระหว่างสิ่งที่ภาพยนตร์สื่อกับสถานการณ์จริง ภาพยนตร์บางเรื่องขยายโลกทัศน์ของผู้ชมให้กว้างไกลขึ้น หรือลงลึกไปยังส่วนต่าง ๆ ของโลกได้ ทำให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาทักษะการตั้งคำถาม การคิดอย่างมีวิจารณญาณ การวิพากษ์ เข้าใจความเป็นไปของสังคมโลก ทำให้การเรียนรู้ไม่สิ้นสุดแค่ในคาบเรียน แต่ยังเกิดแรงบันดาลใจในการใฝ่รู้เรื่องอื่น ๆ ต่อไปได้อีกด้วย สอดคล้องกับแนวคิดของ กิดานันท์ มะลิทอง (2531) ที่เสนอว่า ภาพยนตร์ทำให้เกิดการรับรู้และประสบการณ์อย่างลึกซึ้ง การแสดงผ่านภาพทำให้ง่ายต่อความ ตีความกว่าตัวอักษร ทั้งเด็กและผู้ใหญ่สามารถเรียนรู้ได้โดยง่ายมีความเป็นสากล (กิดานันท์ มะลิทอง, 2531)

ภาพยนตร์บางเรื่องทำให้เกิดการเปรียบเทียบระหว่างสิ่งที่ภาพยนตร์สื่อกับสถานการณ์จริง ภาพยนตร์บางเรื่องขยายโลกทัศน์ของผู้ชมให้กว้างไกลขึ้น หรือลงลึกไปยังส่วนต่าง ๆ ของโลกได้ ทำให้เข้าใจความเป็นไปของสังคมโลก สัมพันธ์กับความเห็นของครู C (2565) ว่า ภาพยนตร์ที่แสดงให้เห็นถึงความต่างระหว่างชาติพันธุ์ โดยมีเหตุการณ์ในหนังที่สะท้อนความเป็นจริงในโลกได้ ซึ่งสอดคล้องกับครู B ที่ยกตัวอย่างการสอนเรื่องลักษณะการปกครองของไทยกับอังกฤษผ่านภาพยนตร์ชุด เดอะคราวน์ ทำให้ผู้เรียนเห็นการเปรียบเทียบรูปแบบการปกครองแบบเดียวกับประเทศไทย แต่มีวิถีปฏิบัติต่างกัน และ ครู E ให้ความเห็นว่า ภาพยนตร์ช่วยขยายมุมมอง สะท้อนแง่มุมอื่นของสังคม ทำให้เห็นว่าโลกใบนี้กว้างใหญ่กว่าห้องเรียนเล็ก ๆ เป็นอย่างมาก นอกจากนี้ ภาพยนตร์ยังทำให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาทักษะการตั้งคำถาม การคิดอย่างมีวิจารณญาณ การวิพากษ์ เห็นได้จากความคิดเห็นของครู A ว่า ภาพยนตร์สามารถนำไปใช้ในการตั้งประเด็นคำถามได้ดี ผู้เรียนจะมีการลำดับความคิดก่อนการตอบคำถาม เรียบเรียงก่อนจะพูดแสดงความคิดเห็น ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของครู F ว่า ภาพยนตร์ทำให้เด็กสามารถวิพากษ์ได้หลายแง่มุม เมื่อพิจารณาจากผลงานการนำเสนอของผู้เรียน พบว่า ไม่ได้นำเสนอแค่ทางบันเทิงอย่างเดียว นอกจากนี้การภาพยนตร์เป็นสื่อที่มักสร้างโดยอิงกับความบันเทิง ทำให้บรรยากาศของการเรียนรู้สนุกกว่าสื่อประเภทอื่น ทำให้การเรียนรู้ไม่ลื่นสุดแค่นักเรียน แต่ยังเกิดแรงบันดาลใจในการใฝ่รู้เรื่องอื่น ๆ ต่อไปได้อีกด้วย เห็นได้จากผลตอบรับการใช้สื่อภาพยนตร์ของครู D เป็นไปในทางบวก พบว่า ผู้เรียนต้องการเรียนด้วยวิธีการใช้ภาพยนตร์เป็นสื่อประกอบในเนื้อหาอื่น ๆ ชอบวิธีการเรียนที่ได้มีการตั้งคำถาม และคิดวิเคราะห์จากการชมภาพยนตร์ อยากให้คงไว้ให้รุ่นน้องเรียนอีก (ครู C, การสื่อสารส่วนบุคคล, 19 ตุลาคม 2565) (ครู B, การสื่อสารส่วนบุคคล, 24 ตุลาคม 2565) (ครู E, การสื่อสารส่วนบุคคล, 26 ตุลาคม 2565) (ครู A, การสื่อสารส่วนบุคคล, 23 ตุลาคม 2565) (ครู F, การสื่อสารส่วนบุคคล, 31 ตุลาคม 2565) (ครู D, การสื่อสารส่วนบุคคล, 24 ตุลาคม 2565)

ความคิดเห็นต่อภาพยนตร์ที่ช่วยสร้างการตระหนักรู้ทางสังคมและวัฒนธรรม

ภาพยนตร์มีบทบาทในการพัฒนาให้ผู้เรียนสามารถเห็นความหลากหลายทางสังคมและวัฒนธรรม ได้รับประสบการณ์ลึกซึ้ง เข้าใจถึงมโนทัศน์ที่สำคัญได้อย่างมีความหมาย เป็นสื่อที่ทรงพลังสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการให้ความรู้ ความบันเทิงรวมถึงเปลี่ยนแปลงทัศนคติได้ เนื่องจากทุกเพศทุกวัยสามารถเข้าถึงภาพยนตร์ที่ตนเองสนใจได้ สอดคล้องกับฐนุยศ โฉ่พัฒนานนท์ (2564) ได้เสนอแนวคิดภาพยนตร์กับความมั่นคง ว่าภาพยนตร์เป็นเครื่องมือเจริญความสัมพันธระหว่างคนที่มีภูมิหลังต่างกัน ทำหน้าที่ในการสร้างวาระทางการเมือง เศรษฐกิจ

และสังคม ช่วยสร้างการตระหนักรู้ในตัวตน ขับเคลื่อนสังคม ภาพยนตร์จึงเปรียบดั่งปรากฏทางวัฒนธรรม (ฐณยศ โฉมพิพัฒนานนท์, 2564)

สังคมศึกษาเป็นศาสตร์แห่งการบูรณาการพื้นฐานความรู้จากสังคมศาสตร์ วิธีการเรียนด้วยการอ่านตำรา อาจต้องใช้การอ่านข้อมูลจำนวนมากจึงจะเห็นภาพรวมทั้งหมด หากใช้สื่อภาพยนตร์จะเป็นการย่อยเนื้อหาให้ซับซิบได้ง่ายขึ้น และย่นระยะเวลาของการเรียนได้ ทั้งนี้ยังมีอิทธิพลต่อการรับรู้และความรู้สึก หากเพียงใช้คำบอกเล่าบรรยายผลกระทบของการขาดความเคารพในบุคคลอื่น อาจไม่กระทบต่อความรู้สึกมากนัก แต่ภาพยนตร์จะเป็นภาพสะท้อนสภาวะปัญหานั้นได้อย่างชัดเจน ซึ่งส่งผลต่อการรับรู้และการเรียนรู้ของผู้เรียนได้ง่ายกว่า โดยครูยังมีส่วนสำคัญในการตั้งประเด็นคำถามให้ผู้เรียนได้ตกตะกอนความคิด ถอดบทเรียนให้เป็นที่ไปตามวัตถุประสงค์ สอดคล้องกับอุสุมา สุขสวัสดิ์ (2561) ที่กล่าวถึงศักยภาพของภาพยนตร์ที่มีผลต่อผู้รับสื่อ ในฐานะสื่อบันเทิงที่ให้ทั้งความสนุกและสอดแทรกความหมายแฝงเป็นการซึมซับอย่างไม่รู้ตัว สามารถกระตุ้นให้เกิดความสำนึกในประเด็นทางสังคมได้ (อุสุมา สุขสวัสดิ์, 2561) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Batubara, Nasution, and Diah (2020) ที่เสนอว่า ภาพยนตร์ไม่ควรมีไว้เพื่อความบันเทิงเท่านั้น แต่ควรให้การศึกษาคือหน้าที่ของมันด้วย ข้อความที่นำเสนอในภาพยนตร์ควรมีส่วนร่วมในการสร้างตัวตนและบุคลิกภาพที่มีคุณภาพ ผู้คนสามารถให้ความรู้ด้านศีลธรรม การศึกษา โดยการใช้ภาพยนตร์ ค่านิยมทางสังคม วัฒนธรรม และอื่นๆ หากเราต้องการพยายามทำความเข้าใจภาพยนตร์และเปิดใจ ภาพยนตร์สามารถให้ข้อมูล การศึกษา และแรงบันดาลใจแก่เราได้ (Batubara, Nasution, & Pratama, 2020)

2. เพื่อรวบรวมและจัดประเภทภาพยนตร์ตามความหลากหลายทางวัฒนธรรมสำหรับใช้เป็นสื่อประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อสร้างความตระหนักรู้ทางสังคมและวัฒนธรรม จุดเด่นของสื่อภาพยนตร์

1. ภาพยนตร์ที่มีบริบทใกล้เคียงกับสภาพแวดล้อมของผู้เรียน โดยภาพยนตร์ที่มีฉากหลักเป็นโรงเรียน ทำให้เกิดความรู้สึกร่วมได้โดยง่าย สามารถเชื่อมโยงประสบการณ์เดิม หรือคาดการณ์เหตุการณ์ที่อาจจะเกิดขึ้นได้ในชีวิตประจำวัน โดยเฉพาะผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาเป็นวัยแห่งการค้นหาตัวตน ต้องการการยอมรับจากคนรอบข้าง จะมีภาพยนตร์ที่แสดงเรื่องราวของการยอมรับ กระบวนการก่อนจะได้มาซึ่งการยอมรับ เช่น ภาพยนตร์เรื่อง wonder , ภาพยนตร์เรื่อง the prom , ภาพยนตร์เรื่อง Moxie , ภาพยนตร์เรื่อง โรงเรียนชีวิต LA VIE SCOLAIRE , ภาพยนตร์เรื่อง กลับชีวิตข้างถนน Bad Seeds และ ภาพยนตร์เรื่อง Joe Bell สอดคล้องกับแนวคิดพัฒนาการการเรียนรู้ ของรอสวันต์ อาร์มิต (2557) ที่เสนอว่า เด็กอายุ ตั้งแต่ 12 ปีขึ้นไปมีแนวโน้มพัฒนาการทางการคิดเป็นนามธรรม ต้องการการยอมรับในสังคม (รอสวันต์ อาร์มิต,

2557) ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีพัฒนาการทางจิตสังคมของ Erik Erikson (1987) ที่ได้อธิบายพัฒนาการทางสติปัญญาตั้งแต่แรกเกิดถึงวัยผู้ใหญ่ โดยช่วงวัยรุ่นจะเป็นพัฒนาการช่วงอายุ 12-18 ปี จะเริ่มมีความสับสนในบทบาทและพัฒนาความรู้สึกระหน่ำ (Self-awareness) มีความศรัทธาและทำตามบุคคลในอุดมคติและพัฒนาเป็นบุคคลที่มีเอกลักษณ์แห่งตน (genuine self-identity) (Erikson Erik, 1987) นอกจากนี้ภาพยนตร์ยังมีการเล่าถึงบริบทแวดล้อมที่ทำให้เกิดการปรับพฤติกรรมของตัวละครไปตามบรรทัดฐานของสังคม และสอดคล้องกับแนวคิดกระบวนการขัดเกลาทางสังคม (Socialization) ที่กล่าวถึงสื่อภาพยนตร์ในฐานะที่เป็นตัวแทนทางสังคมในการให้ความรู้และอบรมสมาชิกด้วยการเรียนรู้ผ่านสื่ออย่างไม่รู้ตัวทั้งทางบวกและทางลบ หล่อหลอมให้สมาชิกเกิดการเรียนรู้บทบาททางสังคมและปรับพฤติกรรมเป็นไปตามที่สังคมต้องการ (จุฑามาศ ศรีโมรา, 2545)

2. ภาพยนตร์มีการลำดับเรื่องราว จากจุดเริ่มต้น ไปถึงจุดจบ มุมมองของการเล่าเรื่องในภาพยนตร์ได้แสดงให้เห็นถึงการกระทำ หรือไม่กระทำของตัวละคร แล้วการตัดสินใจนั้นส่งผลกระทบต่ออย่างไร ภาพยนตร์จึงมีส่วนในการแสดงให้เห็นจุดอ่อนไหว สร้างอิทธิพลต่อความรู้สึก ณ ขณะที่ชมภาพยนตร์ได้ในทันที เช่น ภาพยนตร์เรื่อง Greenbook , ภาพยนตร์เรื่อง the white tiger , ภาพยนตร์เรื่อง ชีวิตข้างหน้า the life ahead , ภาพยนตร์เรื่อง มูนไลท์ (Moonlight) , ภาพยนตร์เรื่อง แซนด์ สโตรม Sand Storm (Sufat Chol) และภาพยนตร์เรื่อง LayLa M สอดคล้องกับการเสนอแนวคิดมุมมองการเล่าเรื่องของ หลุยส์ จิอันเน็ตตี (Louis Giannetti) อ้างถึงใน ขจิตขวัณ กิจวิศาละ (2564) กล่าวว่า มุมมองการเล่าเรื่องที่ปรากฏในภาพยนตร์มี 4 ประเภท ได้แก่ 1) ตัวละครใดตัวละครหนึ่งเป็นผู้เล่าเรื่องจากมุมมองของตัวเอง ทำให้ได้เห็นทั้งความรู้สึกที่ตัวละครเผชิญและอคติที่ปะปน 2) การเล่าเรื่องจากจุดยืนของบุคคลที่สามที่ได้มีปฏิสัมพันธ์หรือไปเกี่ยวข้องกับบุคคลอื่น 3) การเล่าเรื่องจากวงนอก ตัวละครเองยังไม่พบจุดจบหรือได้หตุมุมมองของตัวละครอื่น และไม่ทราบเหตุการณ์ล่วงหน้า ผู้ชมจึงเป็นผู้ตัดสินใจ 4) การเล่าเรื่องแบบสัพพัญญู เป็นการผสมมุมมองทั้ง 3 แบบร่วมกัน (ขจิตขวัณ กิจวิศาละ, 2564) โดยภาพยนตร์ที่ยกตัวอย่างเป็นการเล่าเรื่องแบบสัพพัญญูทั้งสิ้น ทำให้ผู้ชมสามารถหยั่งจิตใจของตัวละครทุกตัว สามารถย้ายเหตุการณ์ สถานที่ และข้ามพื้นที่จำกัด ด้านเวลา สามารถย้อนอดีตก้าวไปในอนาคต สามารถสำรวจความคิดฝัน รับผลกระทบ และรู้สึกร่วมไปพร้อม ๆ กับตัวละครได้ จึงมีส่วนสำคัญในการหรือสร้างความหมายของภาพยนตร์ มุมมองการเล่าเรื่องลักษณะนี้จึงนิยมใช้ในภาพยนตร์แนวดราม่า จากความเห็นของครู B (2566) ที่กล่าวถึงการเล่าเรื่องของภาพยนตร์เรื่อง Greenbook ว่าได้แสดงมุมมองการเล่าเรื่องกลับด้านของอำนาจระหว่างคนผิวขาวและคนผิว

สี่ โดยกำหนดให้คนผิวสีเป็นชนชั้นสูงในสังคม เป็นนักดนตรีคลาสสิก ในขณะที่คนขาวเป็นคนชั้นบรดา ไม่มีการศึกษา ท่ามกลางฉากหลังเป็นยุคที่อเมริกาเผชิญปัญหาเหยียดผิวรุนแรง (ครู B, การสื่อสารส่วนบุคคล, 7 ธันวาคม 2565)

3. ภาพยนตร์ที่มีบริบทไกลตัว มีจุดเด่นเรื่องการแสดงภาพขยาย ได้เห็นความหลากหลายทางสังคมและวัฒนธรรม ได้แก่ วัฒนธรรมของกลุ่มต่าง ๆ ชาติพันธุ์ เพศ ศาสนา การศึกษา เศรษฐกิจ ทำให้ผู้ชมมีโลกทัศน์ที่กว้างไกลมากขึ้น เกิดประสบการณ์เรียนรู้ใหม่ เช่น ภาพยนตร์เรื่องรับเหมาซ่อมรัก (Falling Inn Love) , ภาพยนตร์เรื่อง ผจญภัยใจอะโหลฮา (FINDING 'OHANA), ภาพยนตร์เรื่อง นมัสเต วาฮาลา (Namaste Wahala), ภาพยนตร์เรื่อง ธรรมชาติชีวิต หลากสีสัน (To Each, Her own), ภาพยนตร์เรื่อง ชัยชนะของไอ้หนู, ภาพยนตร์เรื่อง คุณหญิงคนอาลี (Ali's Wedding), ภาพยนตร์เรื่อง เมฆูร์วานาน (Axone), ภาพยนตร์เรื่อง ขอกลับไปที่บ้านเก่า (I'm no longer here) , ภาพยนตร์เรื่อง เดอะ ไลท์เฮาส์ ออฟ ดิ ออร์คาส (EL FARO DE LAS ORCAS), ภาพยนตร์เรื่อง รักผิดแผก , ภาพยนตร์เรื่อง คู่ซ่าบ้าล่าฝัน (The Peanut Butter Falcon) สอดคล้องกับตรีเดช (2552) กล่าวถึงการที่ผู้คนที่ไม่สามารถแสวงหาความจริงทั้งหมดได้จากประสบการณ์ตรงของตนเองทำให้ต้องแสวงหาประสบการณ์ผ่านสื่อ (ตรีเดช ไชยหา, 2552) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Johanna W. Istanto (2009) ที่ได้รับผลสะท้อนกลับจากการชมภาพยนตร์โดยผู้เรียนว่า การชมภาพยนตร์สามารถขยายความรู้ให้นักเรียนได้อย่างหลากหลาย เช่น ภาพยนตร์เรื่อง Langitku, Rumahku ช่วยให้ตระหนักถึงความกว้างใหญ่ของอินโดนีเซีย ช่องว่างระหว่างคนรวยและคนจนในจาการ์ตา ภาพยนตร์เรื่อง Denias-Senandung di atas Awan ทำให้ได้รู้ถึงความหลากหลายทางชาติในอินโดนีเซีย ภาพยนตร์เรื่อง Ada Apa dengan Cinta ช่วยให้แยกความแตกต่างของสำเนียงชาวอินโดนีเซียได้ (Istanto, 2009)

4. ภาพยนตร์ที่มีเหตุการณ์เผชิญกับความตื่นตระหนกทางวัฒนธรรม (culture shock) หรือภาพยนตร์บางเรื่องแสดงถึงความขัดแย้งทางวัฒนธรรม อันเนื่องมาจากความไม่เข้าใจและยอมรับในอัตลักษณ์ของวัฒนธรรมอื่น แต่เมื่อมีการเรียนรู้ ทำความเข้าใจ ตัวละครจึงเกิดการตระหนักรู้ทางสังคมและวัฒนธรรม สามารถปรับตัวอยู่ร่วมกันได้ เช่น ภาพยนตร์เรื่อง รับเหมาซ่อมรัก (Falling Inn Love), ภาพยนตร์เรื่อง ผจญภัยใจอะโหลฮา (FINDING 'OHANA), ภาพยนตร์เรื่อง นมัสเต วาฮาลา (Namaste Wahala), ภาพยนตร์เรื่อง ไดอารี่ลับนักเรียนแลกเปลี่ยน (The Secret Diary of an Exchange Student), ภาพยนตร์เรื่อง การเดินทางสู่กรีนแลนด์ (Journey to Greenland), ภาพยนตร์เรื่อง คู่นี้เพอร์เฟค (a perfect

pairing), ภาพยนตร์เรื่อง รักข้ามตำบับรส (Kongsi Raya) การสะท้อนภาพพัฒนาการของตัวละครที่ปรากฏภาพยนตร์ส่งผลต่อการรับรู้และความรู้สึกของผู้รับชม สอดคล้องกับงานวิจัยของ ภัศรสังข์ศรี (2529) พบว่า ภาพยนตร์การ์ตูนมีอิทธิพลต่อทัศนคติของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้านการใช้ชีวิตรวมหมู่และความมีเมตตา (ภัศรสังข์ศรี, 2529) และงานวิจัยของ Johanna W. Istanto (2009) ที่ใช้ภาพยนตร์ซีทคอม (Sitcom) เพื่อพัฒนาความตระหนักรู้ด้านวัฒนธรรมของนักเรียน EFL (Electronic Journal of Foreign Language Teaching) ทำให้นักเรียนได้สัมผัสกับแง่มุมทางวัฒนธรรมที่สำคัญนอกเหนือไปจากตำราเรียน (Istanto, 2009)

ภาพยนตร์กับตัวชี้วัดการตระหนักรู้ทางสังคมและวัฒนธรรม 4 ตัวชี้วัด

1. มองจากมุมมองของผู้อื่น (Perspective-taking)

ภาพยนตร์เป็นเลนส์ในมุมมองของคนเล่า หรือ ตัวละคร ทำให้ผู้ชมได้มองในมุมที่ผู้สร้างต้องการนำเสนอได้ต่างออกไปจากการรับรู้เดิม หรือแม้กระทั่งมุมมองเดียวกัน แต่ความรู้สึกแปลกแยกที่ตัวละครนำเสนอ ทำให้ได้รู้จักการมองในมิติที่ต่างออกไป ตัวอย่างภาพยนตร์เรื่อง Greenbook เป็นการกลับด้านของบทที่ขัดต่อการรับรู้เดิมของคนในสังคมที่คนผิวสีจะต้องยากจน ลำบาก คนขาวเป็นเจ้านาย มีฐานะดี แต่เรื่องนี้จะกลับกันคนผิวสีกลับเป็นคนมีฐานะทางสังคมแทนที่ แต่ต้องเดินทางไกลร่วมกัน ภายใต้สภาพสังคมที่ภูมิหลังคนผิวขาวมีอคติ แต่เมื่อทั้งสองผ่านเหตุการณ์ต่าง ๆ ไปด้วยกัน คนขาวก็จะได้เห็น “สังเกต” ว่าเรื่องธรรมชาติของคนขาวกลับเป็นเรื่องยากลำบากของคนผิวสี นอกจากนี้ภาพยนตร์จะแสดงให้เห็นผลลัพธ์ของการทำหรือไม่ทำอะไรสักอย่าง ดังประโยคที่ว่า “คนดูเห็นภาพชัดกว่าคนเล่น” ภาพยนตร์บางเรื่องแสดงให้เห็นวัฒนธรรมที่ไม่ปรากฏเด่นชัดในสังคมไทย เช่น วัฒนธรรมคนดำ วัฒนธรรมแดรก แนวคิดเฟมินิสต์ ผู้พิการ แต่ภาพยนตร์จะทำให้ได้เปิดประสบการณ์ที่ต่างออกไป มองเห็นที่มาที่ไปของแต่ละตัวละคร ทั้งนี้ผู้สอนจะต้องตั้งประเด็นคำถาม เพื่อให้นักเรียนได้วิเคราะห์ความรู้สึกตัวละครแต่ละตัว ว่าตัวละครรู้สึกอย่างไร การกระทำของตัวละครมีเหตุผลรองรับที่เพียงพอหรือไม่อย่างไร ตัวเราที่มองตัวละครรู้สึกอย่างไร เป็นการ “มองมุมกลับ ปรับมุมมอง”

2. การร่วมรู้สึก เข้าอกเข้าใจ (Empathy)

การดูหนังวิชาสังคมมีจุดเน้นเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์เป็นหลัก ภาพยนตร์จะพาไปสำรวจปัญหาบางอย่างในภาพยนตร์ มุมมองที่แต่ละเรื่องนำเสนอ จะแสดงให้เห็นวิธีการคิด เหตุผลของการกระทำ ซึ่งจะทำให้ได้เปิดใจในมุมมองอื่น ตัวอย่างภาพยนตร์เรื่องชีวิตมหัศจรรย์วันเดอร์ ที่นำเสนอว่าทุกคนมีความต่าง เราอาจทำร้ายคนอื่นจากความไม่เข้าใจในความแตกต่างนั้น เช่น ตัวละครซาเวียที่มองผิวเผินอาจไม่เห็นปัญหา แต่ภาพยนตร์จะพาไปให้เห็นเรื่องราวว่าตัวละครนี้ก็กำลังต้องการใครสักคนมาเข้าใจไม่ต่างจากตัวละครหลักที่มีใบหน้าผิดปกติ

เพราะโรคปากแห้งเพดานโหว่ นอกจากนี้ยังมีภาพยนตร์อีกหลายเรื่อง ที่ตัวละครดาวน์ตัดสินใจทำให้เกิดความเข้าใจผิดหรือสถานการณ์ความขัดแย้ง แต่เมื่อได้ทำความเข้าใจที่มากขึ้นไปจึงเปลี่ยนการกระทำใหม่ เป็นการแสดงให้เห็นถึงการไม่ดาวน์ตัดสินใจใคร เพื่อเรียนรู้ว่าความแตกต่างไม่ใช่ศัตรูคิดต่างแต่สามารถอยู่ร่วมกันได้โดยครูอาจตั้งประเด็นคำถามให้นักเรียนลองสวมบทบาทเอาตัวเองเข้าไปอยู่ในสถานการณ์ดังกล่าวหลังจากทำความเข้าใจมุมมองและความรู้สึกของตัวละครแล้ว นักเรียนจะตัดสินใจทำอย่างไรต่อไป อาจจะช่วยเหลือให้พ้นจากสถานการณ์ที่เป็นทุกข์ หรือจะตัดสินใจลุกขึ้นสู้เพื่อปกป้องอะไรบางอย่าง ทั้งนี้ผู้สอนควรระวังให้การแสดงความคิดเห็นของนักเรียนยังตั้งอยู่บนพื้นฐานของศีลธรรมและกฎหมาย

3. ยอมรับความแตกต่างที่หลากหลาย (Appreciating diversity)

ภาพยนตร์แต่ละเรื่องได้ผ่านกระบวนการคิดของผู้สร้าง มีการสร้างในสภาพแวดล้อมที่ต่างกัน บริบทต่างกัน โดยมีทั้งส่วนที่เป็นเหตุการณ์จริงในสังคม หรืออาจเป็นเรื่องแต่ง จึงมีส่วนให้เห็นภาพความหลากหลายบนโลกที่มีอยู่จริงแต่ไม่ปรากฏเด่นชัดในสังคมไทย เช่น วัฒนธรรมแบบคนดำ อาหารและแนวดนตรี แต่การชมภาพยนตร์เรื่อง Greenbook ภาพยนตร์เรื่อง บ่มรักสุ่ม (Uncorked) จะทำให้เห็นภาพวิถีชีวิตเหล่านี้ได้ หรือ การค้นหาตัวตนและการยอมรับความหลากหลายทางเพศ แนวคิดเฟมินิสต์ ภาพยนตร์เรื่อง The Prom และ Moxie มีส่วนช่วยให้เข้าใจว่าเรื่องเหล่านี้คือเรื่องปกติ ภาพยนตร์จะช่วยแสดงให้เห็นภาพของการอยู่ร่วมกันท่ามกลางสังคมที่หลากหลาย โดยเป็นสังคมขนาดใหญ่กว่าเพื่อนและครอบครัวของนักเรียน ดังนั้น ภาพยนตร์จึงมีส่วนสำคัญในแง่ที่จะทำให้เห็นความหลากหลาย และจะได้เข้าใจความหลากหลายที่จะเจอในภายภาคหน้าได้ นอกจากนี้ภาพยนตร์ยังมีส่วนช่วยสร้างให้เกิดการ “เห็นคุณค่า” ของการยอมรับความแตกต่างที่หลากหลาย เพราะภาพยนตร์จะมีการเล่าถึงอดีตที่เจ็บปวดของการเผชิญกับการไม่ยอมรับและปฏิบัติต่อผู้อื่นโดยปราศจากความเคารพ

4. เคารพในผู้อื่น (Respect for others)

ภาพยนตร์จะแสดงให้เห็นภาพของตัวละครหลายฝ่ายมีที่มาที่ไป เรียงลำดับเรื่องราว กระทำของตัวละคร ตั้งแต่ต้นจนจบ จุดแข็ง จุดอ่อน การอยู่ในบรรทัดฐานทางสังคมที่แตกต่างกันจึงไม่สามารถเอาแนวคิดของตัวเองไปตัดสินผู้อื่นอย่างเหมารวมได้ ในกระบวนการผลิตภาพยนตร์ ผู้สร้างมีจุดประสงค์เพื่อสื่อสารบางอย่างให้ผู้ชมรับรู้ เช่น ภาพยนตร์เกี่ยวกับผู้พิการ ภาพยนตร์เกี่ยวกับผู้ที่มีอาการดาวน์ซินโดรม ภาพยนตร์เกี่ยวกับผู้มีความหลากหลายทางเพศ จุดประสงค์ของภาพยนตร์ต้องการสร้างการรับรู้ให้คนอื่นในสังคม ให้ได้ทำความเข้าใจเบื้องต้นเกี่ยวกับกลุ่มคนเหล่านี้ เพื่อสร้างพฤติกรรมการแสดงออกและปฏิบัติต่อกันอย่างเหมาะสม ภาพยนตร์ยังช่วยสะท้อนกลับเรื่องของการเคารพในตัวเองด้วย โดยกระบวนการนี้อาจเกิดพร้อม

กัน หรือก่อน-หลังก็ได้ เช่น ถ้าเราอยากเข้าใจเด็กกลุ่มที่ถูกเรียกว่าเด็กมีปัญหา เราก็ต้องมองจากมุมมองเด็กกลุ่มนั้นว่าเขาคิดอย่างไร เขารู้สึกอย่างไร มีสภาพแวดล้อมอะไรส่งผลกระทบต่อการทำงานของเขาน้าง จึงนำไปสู่การหาทางอยู่ร่วมกัน หรือการหาแนวทางช่วยเหลือ จึงอาจกล่าวได้ว่า การเคารพในผู้อื่นนั้นเป็นกระบวนการขั้นสุดท้ายของการตระหนักรู้ทางสังคมและวัฒนธรรม โดยเริ่มตั้งแต่มองจากมุมมองของผู้อื่น การร่วมรู้สึก เข้าอกเข้าใจ ยอมรับความแตกต่างที่หลากหลาย และเคารพในผู้อื่น

จากที่กล่าวมาข้างต้นภาพยนตร์จึงมีส่วนช่วยสร้างการตระหนักรู้ทางสังคมและวัฒนธรรมโดยมีบทบาทในฐานะที่เป็นสื่อช่วยขยายโลกทัศน์ให้สามารถมองเห็นโลกในมุมมองที่หลากหลายขึ้น สร้างผลกระทบทางอารมณ์ กระตุ้นความเห็นอกเห็นใจ สามารถส่งเสริมทัศนคติที่ดีต่อภาษาและวัฒนธรรมที่ต่างไปได้ ผ่านการคัดเลือกภาพยนตร์โดยครูผู้สอน และใช้กระบวนการตั้งคำถามและเทคนิคการสอนอื่นเป็นตัวช่วย (Istanto, 2009) นอกจากนี้การชมภาพยนตร์ยังมีประสิทธิภาพในการส่งเสริมการคิดเชิงวิพากษ์และความสามารถระหว่างวัฒนธรรม ส่งผลให้เกิดการเติบโตทางทัศนคติเกี่ยวกับการเปิดกว้างต่อวัฒนธรรมอื่นและผู้คนที่แตกต่างกัน (Lee, 2019) แต่ความสามารถในการรับรู้และแสดงออกทางวัฒนธรรมต้องการกิจกรรมที่กระตุ้นอย่างมากสำหรับการพัฒนา และสามารถใช้อนุภาพยนตร์เป็นตัวเสริมที่น่าสนใจสำหรับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (García, Rodríguez, & Melgarejo, 2021) โดยผู้สอนสามารถออกแบบการใช้ภาพยนตร์เป็นสื่อประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ แบ่งเป็น 2 รูปแบบ ดังนี้ 1) การรับชมภาพยนตร์ในคาบเรียน เป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมในชั่วโมงเรียน 2) การมอบหมายให้รับชมภาพยนตร์ล่วงหน้า ส่วนใหญ่ครูมักจะให้นักเรียนชมภาพยนตร์ด้วยตัวเอง แล้วจึงถอดประเด็นจากภาพยนตร์โดยใช้คำถามที่ช่วยสร้างลำดับการคิด เช่น ความรู้สึกหลังชมภาพยนตร์ ฉากสำคัญที่ปรากฏ บทพูดที่จดจำได้ จากนั้นจึงตั้งคำถามที่เป็นการวิเคราะห์ตีความ หรือ ตัวละคร เช่น การตัดสินใจของตัวละครสมเหตุสมผลหรือไม่อย่างไร สุดท้ายจึงเป็นคำถามที่นำนักเรียนเข้าสู่สถานการณ์ สวมบทบาทแทนตัวละคร เช่น หากนักเรียนต้องเผชิญกับสถานการณ์ดังกล่าวจะทำเหมือนตัวละครหรือไม่ หากนักเรียนตัดสินใจแตกต่างไป เป็นเพราะเหตุใด ทั้งนี้ผู้สอนควรระวังให้การแสดงความคิดเห็นของนักเรียนยังตั้งอยู่บนพื้นฐานของศีลธรรมและกฎหมาย การตั้งคำถามที่มีการเรียงลำดับการคิดจะเป็นการช่วยให้นักเรียนเกิดการคิดอย่างเป็นลำดับขั้น ไปจนถึงจุดประสงค์ที่ผู้สอนได้กำหนดไว้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการศึกษาพบข้อจำกัดของการนำภาพยนตร์ไปใช้เป็นส่วนประกอบการสอน เช่น ด้านอุปกรณ์ และระยะเวลา ดังนั้น ผู้สอนควรมีการสำรวจและจัดเตรียมความพร้อมก่อนนำไปใช้ ทั้งนี้อาจเลือกรูปแบบที่เหมาะสมตามที่ผู้วิจัยได้นำเสนอ หรือปรับใช้ให้เหมาะสมกับห้องเรียนของผู้สอนได้ ทั้งนี้ขอควรระวังเกี่ยวกับกฎหมายลิขสิทธิ์ในประเด็นการฉายภาพยนตร์เพื่อการศึกษาที่ผู้วิจัยได้นำเสนอในบทที่ 2 ผู้ที่สนใจนำผลการวิจัยนี้ไปใช้ควรระวังไม่ละเมิดข้อกำหนด

1.2 จากผลการศึกษาพบว่า ผู้สอนมีมุมมองเรื่องการใช้สื่อภาพยนตร์ประกอบการสอน ในหัวข้อความหลากหลายทางวัฒนธรรม ว่าสามารถสร้างการตระหนักรู้ทางสังคมและวัฒนธรรมให้เกิดกับผู้เรียนได้ เนื่องจากภาพยนตร์เป็นเลนส์ในมุมมองของคนเล่า หรือ ตัวละคร ทำให้ผู้ชมได้มองในมุมที่ผู้สร้างต้องการนำเสนอได้ต่างออกไปจากการรับรู้เดิม แสดงให้เห็นวิธีการคิด เหตุผลของการกระทำ ซึ่งจะช่วยให้ได้เปิดใจในมุมมองอื่น ดังนั้น ผู้สอนควรเพิ่มเวลาในการแลกเปลี่ยนประเด็นการเรียนรู้ร่วมกันในชั้นเรียน เพื่อให้นักเรียนได้ใช้เวลาร่วมกันในการอภิปราย และเสนอความคิดเห็นต่าง ๆ ซึ่งจะส่งผลให้ผู้เรียนเปิดใจกว้าง และยอมรับฟังผู้อื่น

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อภาพยนตร์ประกอบการสอนวิชาสังคมศึกษา ในหัวข้ออื่น เพื่อขยายผลทางการศึกษาให้มีประสิทธิภาพต่อไป

2.2 การวิจัยนี้เป็นการเก็บข้อมูลจากมิติของผู้สอน ควรมีการนำไปทดลองใช้กับนักเรียนเพื่อให้ได้ข้อมูลในเชิงลึกและมีความลุ่มลึก

บรรณานุกรม

- Appadurai, A. (1990). Disjuncture and Difference in the Global Cultural Economy. *Theory, Culture & Society*, 7(2-3), 295-310.
- Batubara, A., Nasution, S., & Pratama, D. (2020). DECONSTRUCTION OF LEADING CHARACTERS IN ZOOTOPIA MOVIE SCRIPT. *CaLLs (Journal of Culture, Arts, Literature, and Linguistics)*, 6, 155. Retrieved from https://www.researchgate.net/publication/370697415_DECONSTRUCTION_OF_LEADING_CHARACTERS_IN_ZOOTOPIA_MOVIE_SCRIPT
- Blum Lawrence A. (1992). *Antiracism, Multiculturalism, and Interracial Community: Three Educational Values for a Multicultural Society. Distinguished Lecture Series, 1991-1992.*
- Buchanan Lisa Brown. (2012). *Using film to think historically about the civil rights movement with elementary preservice teachers.*
- CASEL. (2020). CASEL'S SEL Framework What Are the Core Competence Areas and Where Are They Promoted? Retrieved from <https://casel.org/casel-sel-framework-11-2020/>
- Columbia Encyclopedia. (2012). Multiculturalism. Retrieved from <https://www.infoplease.com/search/encyclopedia/multicultural>
- Daryn Bevan Egan-Simon. (2020). *Lights, Camera, Civic Action! Film as a pedagogical tool for the teaching and learning of social justice-orientated citizenship education.* (Doctoral dissertation, Edge Hill University, United Kingdom). Retrieved from https://research.edgehill.ac.uk/ws/portalfiles/portal/36956176/Dayn_Egan_Simon_PhD_Thesis.pdf
- Deardorff Darla K. (2006). Identification and Assessment of Intercultural Competence as a Student Outcome of Internationalization. *Journal of Studies in International Education*, 10(3), 241-266.
- Derald Sue. (2001). Multidimensional Facets of Cultural Competence. Retrieved from

https://www.researchgate.net/publication/240280354_Multidimensional_Facets_of_Cultural_Competence

Edd Dumbill. (2012). What is big data? An introduction to the big data landscape.

Retrieved from <http://radar.oreilly.com/2012/01/what-is-big-data.html>

Erikson Erik. (1987). *Childhood and society*: New York : Norton.

Feinberg Walter. (1996). The goals of multicultural education: A critical re-evaluation.

Philosophy of Education.

García, Á. P., Rodríguez, I. S., & Melgarejo, A. M. (2021). The Development of the

Competency of “Cultural Awareness and Expressions” Using Movie-Induced

Tourism as a Didactic Resource. *Education Sciences*, 11(7), 315. Retrieved from

<https://www.mdpi.com/2227-7102/11/7/315>

Goleman Daniel. (2007). *Social intelligence : The new science of human relationships*:

London : Arrow Books.

Hofstede Geert. (2007). Dimensionalizing cultures: The Hofstede model in context.

International Journal of Behavioral Medicine.

Inglis Christine. (1996). *Multiculturalism : new policy responses to diversity*.

Istanto, J. (2009). The Use of Films as an Innovative Way to Enhance Language Learning and Cultural Understanding. Retrieved from

https://www.researchgate.net/publication/237203484_The_Use_of_Films_as_an_Innovative_Way_to_Enhance_Language_Learning_and_Cultural_Understanding

Joseph A Durlak. (1996). Childhood sexual abuse as a predictor of adult female sexual dysfunction: A study of couples seeking sex therapy. Retrieved from

https://www.researchgate.net/publication/14305322_Childhood_sexual_abuse_as_a_predictor_of_adult_female_sexual_dysfunction_A_study_of_couples_seeking_sex_therapy

Kadriu Flora. (2017). *Conditions for an Effective Democracy in Multicultural Societies and Countries*.

Karoon Chetpayark. (2563). อุตสาหกรรมบันเทิงเกาหลีใต้ เติบโตพร้อมกับการสร้างประชาธิปไตยคุยกับ อ.จักรกริช สังขมณี. สืบค้นจาก <https://thematter.co/entertainment/korean->

[entertainment-interview/109560](#)

Lawrence Kohlberg. (1975). The Cognitive-Developmental Approach to Moral Education.

The Phi Delta Kappan, 56(10), 670–677.

Lee, S. C. (2019). Integrating entertainment and critical pedagogy for multicultural pre-service teachers: film watching during the lecture hours of higher education.

Intercultural Education, 30(2), 107-125.

LineOfficeAccount. (2564). LINE TV คืออะไร. สืบค้นจาก

https://www.lineofficialaccount.com/what_is_line_tv.php

MAZ Marketing & Data Solution. (2564). YouTube คืออะไร? สืบค้นจาก

<https://mazmaker.com/youtube-%E0%B8%84%E0%B8%B7%E0%B8%AD%E0%B8%AD%E0%B8%B0%E0%B9%84%E0%B8%A3/>

Minnesota Department of Education. (2021). Social Awareness. Retrieved from

https://education.mn.gov/mdeprod/idcplg?IdcService=GET_FILE&dDocName=MD E073514&RevisionSelectionMethod=latestReleased&Rendition=primary

Netflix Official. (2564). Netflix คืออะไร. สืบค้นจาก <https://help.netflix.com/th/node/412>

Nur Serliah. (2016). *INCREASING STUDENTS' CULTURAL AWARENESS BY USING FILM IN TEACHING CROSS CULTURAL UNDERSTANDING*. Paper presented at the

The 61 TEFLIN International Conference, Universitas Sebelas Maret. Retrieved

from <https://eprints.uns.ac.id/id/eprint/26890>

Piaget Jean. (1952). *The origins of intelligence in children* The origins of intelligence in children. New York, NY, US: W W Norton & Co.

Rex John. (1996). *Ethnic Minorities in the Modern Nation State: Working Papers in the Theory of Multiculturalism and Political Integration*.

Robert L. Selman. (2003). *Promotion of Social Awareness: Powerful Lessons for the Partnership of Developmental Theory* New York, New York, United States: Russell Sage Foundation.

SALTO-YOUTH. (2021). Cultural Diversity. Retrieved from <https://www.salto-youth.net/rc/cultural-diversity/resources/>

Sigmund Freud. (1917). *Introductory lectures on psychoanalysis* New York: Liveright Publishing Corporation.

Spafford Melissa Maxam. (1984). *A TEST OF SOCIAL AWARENESS FOR JUNIOR HIGH SCHOOL STUDENTS*. Indiana University, Ann Arbor. (Ph.D.).

<https://www.proquest.com/dissertations-theses/test-social-awareness-junior-high-school-students/docview/303297761/se-2?accountid=44800> (8501433)

Taey. (2559). รู้จักกับ VIU Thailand บริการดูซีรีส์เกาหลี เปิดตัวในไทยตอนไหน ค่าบริการเท่าไร!? สืบค้นจาก <https://www.mangozero.com/what-you-should-know-about-viu-thailand/>

The American Heritage Dictionary of the English Language. (2020). multicultural.

Retrieved from <https://www.ahdictionary.com/word/search.html?q=multicultural>

The Hotcourses Diversity Index (HDI). (2561). The Hotcourses Diversity Index (HDI).

Retrive from <https://www.hotcourses.in.th/study/rankings/hdi.html>

TrueID Official. (2564). คำถามเกี่ยวกับ TrueID+ และเงื่อนไขต่างๆ. สืบค้นจาก

<https://help.trueid.net/th-th/detail/9Qn1Glym4v4Z>

World Population Review. (2021). Religion by Country 2021. Retrieved from

<https://worldpopulationreview.com/country-rankings/religion-by-country>

เพชรภรณ์ จันทร์สุตร์. (2536). ความเข้าใจเกี่ยวกับวัยรุ่น [เอกสารประกอบการสอนรายวิชา LB282 วรรณกรรมสำหรับวัยรุ่น]. กรุงเทพฯ: ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

เมธญา ล้อมวงศ์. (2559). การวิเคราะห์ตระกูลภาพยนตร์ไทยที่นำเสนอภาวะความแปลกแยกในสังคม (พ.ศ. 2550-2559). (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). (มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, กรุงเทพฯ). สืบค้นจาก

http://ethesisarchive.library.tu.ac.th/thesis/2016/TU_2016_5707010053_7055_5104.pdf

เอกพล รัตน์นะ. (2560). คุณค่ามรดกวัฒนธรรมของภาพยนตร์ไทยที่ได้รับการขึ้นทะเบียนมรดกภาพยนตร์ของชาติ. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, กรุงเทพฯ. สืบค้นจาก

http://ethesisarchive.library.tu.ac.th/thesis/2017/TU_2017_5723034079_7261_6028.

[pdf](#)

แพรว ศิริศักดิ์ดำเกิง. (2549). แนวคิดพหุวัฒนธรรม (*Multiculturalism*). กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.

กมลชนก ชำนาญ. (2557). การพัฒนาแบบวัดและการวิเคราะห์ระดับความสามารถทางวัฒนธรรมของครู. *Online Journal of Education*, 9(2), 534-548. สืบค้นจาก <https://so01.tci-thaijo.org/index.php/OJED/article/view/43786/36237>

กำจร หลุยยะพงศ์. (2554, มกราคม - มิถุนายน). ดูหนังด้วยแว่นทฤษฎี : แนวคิดเบื้องต้นของการวิเคราะห์ภาพยนตร์. *วารสารวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่*, 6(1), 21-50.

กิดานันท์ มลิทอง. (2531). เทคโนโลยีการศึกษาร่วมสมัย: กรุงเทพฯ : ภาควิชาโสตทัศนศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ขจิตขวัญ กิจวิศาละ. (2564). ศาสตร์การเล่าเรื่องในสื่อสารศึกษา. *วารสารศาสตร์*, 14(3), 9. สืบค้นจาก <https://so06.tci-thaijo.org/index.php/jcmag/article/view/250754>

คณะทำงานข้อมูลแผนพื้นที่ภาคเหนือ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม. (2564). สถานการณ์ข้อมูลปัญหาและความต้องการด้านเศรษฐกิจและสังคมของกลุ่มชนเผ่าพื้นเมืองและชาติพันธุ์บนพื้นที่สูง กลุ่มชาติพันธุ์ในประเทศไทย: งานวิจัยและความท้าทาย (น. 231 - 249). กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สทศว.).

จุฑามาส ศรีโมรา. (2545). การวิเคราะห์เนื้อหาภาพยนตร์การ์ตูนของไทยทางโทรทัศน์ ในด้านการขัดเกลาทางสังคม. (ปริญญาานิพนธ์มหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ). สืบค้นจาก <http://cuir.car.chula.ac.th/handle/123456789/932>

ชุตินันท์ จันทรเสนานนท์. (2553). การพัฒนาแบบวัดสมรรถนะเชิงวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษา. (วิทยานิพนธ์ปริญญาตรีบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ). สืบค้นจาก <https://dric.nrct.go.th/Search/SearchDetail/257105>

ธัญยศ ไหล่พัฒนานนท์. (2564). แนวคิดภาพยนตร์กับความมั่นคง [เอกสารประกอบการนำเสนองานสัมมนาวิชาการ]. กรุงเทพฯ: สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ฐิตาภา จุลเสณีย์. (2553). ความเป็นไปได้ของการจัดจำหน่ายภาพยนตร์ผ่านการดาวน์โหลดทางอินเทอร์เน็ตในประเทศไทย. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ). สืบค้นจาก <http://cuir.car.chula.ac.th/handle/123456789/32877>

ณัชชากรีย์ เลิศสินฐิติกุล. (2558). ผลกระทบระหว่างความขัดแย้งของชาวทมิฬและสิงหลที่มีต่อ

ความสัมพันธ์อินเดียและศรีลังกา. *Veridian E-Journal, Silpakorn University*(Vol. 8 No. 1 (2015): ฉบับภาษาไทย มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ (มกราคม - เมษายน 2558)), 818-830.

ณัฐสิมา คงสง และคณะ. (2562). มุมมอง พฤติกรรมของผู้ใช้บริการ และผลจากการใช้บริการธุรกิจ วิดีโอสตรีมมิ่งในประเทศไทย กรณีศึกษา *Netflix* [เอกสารประกอบการประชุมวิชาการ ระดับชาติ ครั้งที่ 8 ม.อ.ตรัง วิจัย ประจำปี 2562]. ตรัง: คณะพาณิชยศาสตร์และการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตตรัง.

ดาร์ตัน จันทสาร. (2558). การพัฒนาการ์ตูนแอนิเมชัน เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 5. สารนิพนธ์ (กศ.ม. (เทคโนโลยีการศึกษา)) -- มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2558. สืบค้นจาก http://thesis.swu.ac.th/swuthesis/Ed_Tech/Darat_C.pdf

ตรีเดช ไชยหา. (2552). การนำเสนอภาพตัวแทน พม่า ในภาพยนตร์ไทย = *Representation of Burmeses in Thai films*. (ปริญญาณิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่). สืบค้นจาก https://cmudc.library.cmu.ac.th/frontend/Info/z39?ctx_ver=Z39.88-2004&genre=Book&title=การนำเสนอภาพตัวแทน

ธนภรณ์ ฉายีเนตร, & รัชนีกร แซ่วัง. (2562). แนวโน้มการชมภาพยนตร์ในสังคมไทย (เอกสารประกอบการประชุมมหาดใหญ่วิชาการระดับชาติและนานาชาติครั้งที่ 10). สืบค้นจาก [http://www.hu.ac.th/conference/conference2019/proceedings2019/FullText/02%20-%20%E0%B8%A3%E0%B8%B0%E0%B8%94%E0%B8%B1%E0%B8%9A%E0%B8%8A%E0%B8%B2%E0%B8%95%E0%B8%B4%20-%20%E0%B8%A0%E0%B8%B2%E0%B8%84%E0%B9%82%E0%B8%9B%E0%B8%AA%E0%B9%80%E0%B8%95%E0%B8%AD%E0%B8%A3%E0%B9%8C/G3-Hu/2-086Hu-NP%20\(%E0%B8%98%E0%B8%99%E0%B8%A0%E0%B8%A3%E0%B8%93%E0%B9%8C%20%E0%B8%8C%E0%B8%B2%E0%B8%A2%E0%B8%B5%E0%B9%80%E0%B8%99%E0%B8%95%E0%B8%A3\)%201055-1066.pdf](http://www.hu.ac.th/conference/conference2019/proceedings2019/FullText/02%20-%20%E0%B8%A3%E0%B8%B0%E0%B8%94%E0%B8%B1%E0%B8%9A%E0%B8%8A%E0%B8%B2%E0%B8%95%E0%B8%B4%20-%20%E0%B8%A0%E0%B8%B2%E0%B8%84%E0%B9%82%E0%B8%9B%E0%B8%AA%E0%B9%80%E0%B8%95%E0%B8%AD%E0%B8%A3%E0%B9%8C/G3-Hu/2-086Hu-NP%20(%E0%B8%98%E0%B8%99%E0%B8%A0%E0%B8%A3%E0%B8%93%E0%B9%8C%20%E0%B8%8C%E0%B8%B2%E0%B8%A2%E0%B8%B5%E0%B9%80%E0%B8%99%E0%B8%95%E0%B8%A3)%201055-1066.pdf)

นพวรรณ ยอดธรรม, & ปิยะนันท์ หิรัณย์ชโลทร. (2558, กันยายน - ธันวาคม). การจัดประสบการณ์ การเรียนรู้ตามแนววิถีประมงพื้นบ้านเพื่อส่งเสริมความตระหนักทางวัฒนธรรมในเด็กปฐมวัย. วารสารวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ 26(3), 37 - 41. สืบค้นจาก

<https://journal.oas.psu.ac.th/index.php/asj/article/viewFile/797/833>

นฤพนธ์ ดั่งวิเศษ. (2564). คำศัพท์ทางมานุษยวิทยา Multiculturalism. สืบค้นจาก

<https://www.sac.or.th/databases/anthropology-concepts/glossary/90>

นันทิดา จันทรางศุ และคณะ. (2560). รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ แผนงานวิจัยการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็ก เยาวชน และชุมชนบนฐานความหลากหลายทางวัฒนธรรม. สืบค้นจาก

https://elibrary.trf.or.th/project_content.asp?PJID=RDG5840013

ประนาค เทียนศรี. (2558). ผลของการใช้เทคนิคการตั้งคำถาม 5W 1H ในสื่อภาพยนตร์เพื่อการเรียนรู้ที่มีต่อความสามารถในการคิดวิเคราะห์และความคิดรวบยอดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 โรงเรียนสาธิต จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม. วารสารครูศาสตร์, 45(3), 97-108.

ปิยฤดี ไชยพร. (2561). การผสมผสานทางวัฒนธรรม: ครอบงำ หรือเพิ่มโอกาสการมีส่วนร่วมแบบประชาธิปไตย? ถกเถียงเรื่องคุณค่าว่าด้วยความหลากหลายทางวัฒนธรรม. กรุงเทพฯ: วิชาภาษา.

พัชรารภรณ์ ศรีสวัสดิ์. (2550). การศึกษาการตระหนักรู้ทางสังคม และการสร้างโมเดลการให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อพัฒนาการตระหนักรู้ทางสังคมของวัยรุ่นไทย. วิทยานิพนธ์ (กศ.ด. (จิตวิทยาการให้คำปรึกษา)) -- มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2550.

http://thesis.swu.ac.th/swudis/Coun_Psy/Pacharaporn_S.pdf

http://ils.swu.ac.th:8991/F?func=service&doc_library=SWU01&local_base=SWU01&doc_number=000183445&sequence=000001&line_number=0001&func_code=DB_REC ORDS&service_type=MEDIA

พิพิษณ์ สิทธิศักดิ์. (2555). ความรู้เกี่ยวกับภาพยนตร์ [เอกสารประกอบการสอนภาพยนตร์เบื้องต้น]. นครปฐม: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

พีระพงศ์ วีระวุฒิ. (2561). พฤติกรรมการเปิดรับสื่อและความพึงพอใจแอปพลิเคชัน *Netflix* ของผู้ใช้งาน *Netflix* ในประเทศไทย. สารนิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต. (มหาวิทยาลัยกรุงเทพ, กรุงเทพฯ). สืบค้นจาก

<http://dspace.bu.ac.th/jspui/bitstream/123456789/4034/1/peerapong.weer.pdf>

ภัสสร สังข์ศรี. (2529). การศึกษาอิทธิพลของภาพยนตร์การ์ตูนญี่ปุ่นทางโทรทัศน์ที่มีผลต่อทัศนคติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สังกัดกรุงเทพมหานคร. (วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ). สืบค้นจาก

http://thesis.swu.ac.th/swuthesis/Ed_Tech/Patsorn_S.pdf

http://ils.swu.ac.th:8991/F?func=service&doc_library=SWU01&local_base=SWU01&doc_number=000142572&sequence=000001&line_number=0001&func_code=DB_REC ORDS&service_type=MEDIA

มนตรี แย้มกสิกร. (2526). การใช้เทคโนโลยีทางการสอนในห้องเรียน: สงขลา : ภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา.

รศวันต์ อาริมิตร. (2557). แนวทางส่งเสริมพัฒนาการเด็กในสังคมไทย (11-21 ปี) พงษ์ศักดิ์ น้อยพยัคฆ์, วินัดดา ปิยะศิลป์, วันดี นิงสานนท์, & ประสบศรี อึ้งถาวร *Guideline in Child Health Supervision* (บทที่ 2, น. 30 - 36). กรุงเทพฯ: ราชวิทยาลัยกุมารแพทย์แห่งประเทศไทย สมาคมกุมารแพทย์แห่งประเทศไทย.

ราชบัณฑิตยสถาน. (2554). ภาพยนตร์. สืบค้นจาก <https://dictionary.orst.go.th/>

วิชา สันทนาประสิทธิ์. (2555). บทบาทของภาพยนตร์กับพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นไทย:

กรณีศึกษานักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา. สืบค้นจาก

<http://ssruir.ssru.ac.th/handle/ssruir/692>

ศรอนงค์ สุขยิ่ง. (2547). การนำเสนอภาพพระสงฆ์ในภาพยนตร์ไทย. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ. Retrieved from

https://doi.nrct.go.th/ListDoi/listDetail?Resolve_Doi=10.14457/CU.the.2004.275

ศิโรจน์ ศรีโกมลทิพย์. (2557). ผลการใช้สื่อมัลติมีเดียร่วมกับการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนที่

ส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการผลิตสื่อศิลปะสำหรับเด็ก. (ปริญญาานิพนธ์ปริญญา

มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร, นครปฐม). สืบค้นจาก

http://www.thapra.lib.su.ac.th/thesis/showthesis_th.asp?id=0000012139

ศิริรัตน์ ชูพันธ์ อรรถพลพิพัฒน์. (2017). ความหลากหลายทางภาษาและการสัมผัสภาษา ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Language Diversity and Language Contact in Southeast Asia).

วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี (*Journal of Humanities and Social Sciences, SRU*), 9(1).

ศุภร ชูทรงเดช, & วิศ โดมทอง. (2564). การออกแบบและพัฒนาบอร์ดเกมชุด “นักสืบของอดีต”

เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมชาติพันธุ์ในจังหวัดแม่ฮ่องสอน กลุ่มชาติ

พันธุ์ในประเทศไทย: งานวิจัยและความท้าทาย (น. 160 - 163). กรุงเทพฯ: สำนักงาน

คณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.).

ศุภาวรรณ คงสุวรรณ. (2563). We are youngster: เข้าใจโลกของ 'วัยรุ่นสมัยนี้'. สืบค้นจาก

<https://www.the101.world/we-are-youngster/>

สมาน งามสนิท. (2548). หน่วยที่ 3 ประเภทของภาพยนตร์ [เอกสารประกอบการสอน]. กรุงเทพฯ:

สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์. (2564). ETDA เผยผลสำรวจ IUB 63 คนไทยใช้เน็ตบั้ง

ไม่ไหว เกือบครึ่งวัน โควิด-19 มีส่วน. สืบค้นจาก

<https://www.eta.or.th/th/newsevents/pr-news/ETDA-released-IUB-2020.aspx>

สุทัศน์ บุรีรักษ์ดี. (2528). ถ่ายภาพและภาพยนตร์. กรุงเทพฯ: ภาคพัฒนาตำราและเอกสารวิชาการ

กรมการฝึกหัดครู.

หริสา ยงวรรณกร, สมชาย เทพแสง, & ถนัด อนันต์. (2556, กรกฎาคม-ธันวาคม). การปฏิรูปการ

เรียนรู้ของครูในยุคโลกาภิวัตน์. วารสารบริหารการศึกษา มศว, 10(19), 13-21. สืบค้นจาก

<http://ejournals.swu.ac.th/index.php/EAJ/article/view/4122/4086>

หอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน). (2564). เกี่ยวกับหอภาพยนตร์ ความเป็นมา และประวัติ. สืบค้น

จาก <https://www.fapot.or.th/main/about/history>

อานันท์ กาญจนพันธุ์. (2548). ทฤษฎีและวิธีวิทยาของการวิจัยวัฒนธรรม : การทะลุกรอบและกัก

ของความคิดแบบคู่ตรงกันข้าม: กรุงเทพฯ : อมรินทร์.

อุรพงศ์ แพทย์คชา. (2555, ตุลาคม - ธันวาคม). การนำเสนอความเป็นเพศวิถีผ่านสื่อภาพยนตร์ไทย

: ในมิติความเป็นจริงของสังคมไทย. วารสารนักบริหาร, 32(4), 147-155.

อุสุมา สุขสวัสดิ์. (2561, มกราคม-มิถุนายน). รัฐกับศักยภาพของภาพยนตร์: (State and Potentials

of Cinema). วารสารวิชาการนวัตกรรมสื่อสารสังคม, 6(1), 115-125. สืบค้นจาก

<https://so06.tci-thaijo.org/index.php/jcosci/article/view/138062>

ภาคผนวก

แนวทางการใช้สื่อภาพยนตร์ประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ วิชาสังคมศึกษา

เรื่องความหลากหลายทางวัฒนธรรม ระดับชั้นมัธยมศึกษา

แนวทางการใช้สื่อภาพยนตร์ประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ วิชาสังคมศึกษา	
รูปแบบที่ 1 การใช้สอนในห้องเรียน ระหว่างคาบเรียน	
<p>ขั้นนำ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้สอนเตรียมอุปกรณ์การฉายภาพยนตร์ และบอกหัวข้อที่จะเรียน เช่น ความหลากหลายทางวัฒนธรรมในทวีปอเมริกาเหนือ ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางกายภาพกับการประกอบอาชีพในทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย หรือผู้สอนทบทวนความรู้เดิมในเนื้อหาที่เกี่ยวข้อง โดยใช้การตั้งคำถามนำ เช่น นักเรียนคนใดมีความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมในทวีปอเมริกาเหนือมาก่อนบ้าง 2. หากผู้สอนต้องการมอบหมายภาระงาน ให้เริ่มในขั้นนำ ด้วยการอธิบายใบงานและคำชี้แจงก่อนการรับชมภาพยนตร์ เพื่อเป็นการกำหนดให้นักเรียนจับประเด็นสำคัญที่ปรากฏ เช่น ภาพยนตร์นี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร มีฉากสำคัญอะไร ภาพยนตร์ต้องการสะท้อนประเด็นใด ลักษณะของตัวละคร 3. ผู้สอนเล่าเรื่องย่อของภาพยนตร์ เพื่อให้รับรู้ข้อมูลที่เป็นภาพรวมเบื้องต้น 4. ตั้งคำถามเพื่อคาดคะเนผลลัพธ์ก่อนชมภาพยนตร์ โดยเป็นคำถามปลายเปิด เช่น นักเรียนคิดว่าสถานการณ์จะเป็นอย่างไร
<p>ขั้นสอน</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. เริ่มชมภาพยนตร์ 2. กรณีมีข้อจำกัดด้านเวลา ให้พยายามดึงภาพยนตร์ไปถึงจุดที่ต้องการให้ดู เช่น ภาพยนตร์เรื่อง ชีวิตมหัศจรรย์ wonder มีจุดเด่นที่แบ่งส่วนการเล่าเรื่องเป็นตอนจากมุมมองของตัวละครแต่ละคน 3. กรณีที่ภาพยนตร์ไม่แบ่งส่วนการเล่าเรื่องเป็นตอน สามารถดูให้ถึงฉากสำคัญแล้วหยุด เพื่อดำเนินการต่อในขั้นต่อไปได้ 4. เมื่อชมภาพยนตร์จบ หรือ ชมถึงตอนที่ต้องการ ผู้สอนให้นักเรียนทำใบงานที่ได้อธิบายไปในขั้นนำ หรือ ตั้งประเด็นคำถามปลายเปิดอีกครั้ง เป็นการถามความรู้สึกลักษณะอย่างอิสระ เช่น นักเรียนคนใดต้องการแสดงความคิดเห็น

	<p>เกี่ยวกับประเด็นดังกล่าวบ้าง</p> <p>5. ในการแสดงความคิดเห็นคำถามปลายเปิด จะเป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ส่งต่อความคิดเห็นกับเพื่อน ๆ ในชั้นเรียน โดยเป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนพูดต่อ ๆ กัน เมื่อนักเรียนคนหนึ่งพูดจบ หากมีนักเรียนคนใดอยากแสดงความคิดเห็นในประเด็นเดียวกันก็สามารถยกมือแสดงความคิดเห็นได้ หรืออาจเปิดประเด็นใหม่เพื่อถกเถียงกันได้</p> <p>6. แนวคำถาม อาจเป็นคำถามเพื่อการเชื่อมโยงเปรียบเทียบสถานการณ์ในภาพยนตร์ ในมิติห้วงเวลาที่ต่างกัน เช่น ภาพยนตร์เรื่อง Greenbook หากใช้สอนประวัติศาสตร์ประเทศสหรัฐอเมริกา จะสามารถตั้งคำถามเกี่ยวกับภูมิหลังเรื่องการเหยียดชาติพันธุ์ ให้นักเรียนตั้งข้อสังเกต อดีตกับปัจจุบันต่างกันอย่างไร หรือการเชื่อมโยงระหว่างพื้นที่ฉากหลังของภาพยนตร์ในเรื่อง กับสภาพแวดล้อมที่นักเรียนอยู่ในประเทศไทยขณะนี้แตกต่างกันอย่างไร</p>
<p>ขั้นสรุป</p>	<p>1. ครูหยิบประเด็นสำคัญที่ได้จากชั้นสอนของนักเรียนมาคุยในชั้นเรียนร่วมกันอีกครั้ง</p> <p>2. สรุปร่วมกันในชั้นเรียน โดยมีคำถามสำคัญว่า จะตัดสินใจอย่างไรในสถานการณ์แบบนี้ ย้อนกลับมาดูชีวิตจริงของเรา เราจะปฏิบัติอย่างไร เห็นด้วยกับที่ภาพยนตร์นำเสนอหรือไม่ ตั้งคำถามสมมติ ถ้าบางคนที่มีความแตกต่างมองไม่เห็นชัดเจน เช่น การเมือง ศาสนา เราจะทำอย่างไรดี</p> <p>3. ภายหลังจากการสรุปบทเรียน ผู้สอนอาจสรุปประเด็นอื่น เช่น นอกจากการที่นักเรียนได้ความหลากหลายจากภาพยนตร์แล้ว วิธีการเรียนในรูปแบบการอภิปรายนี้ยังเป็นการสอนให้รับฟังเพื่อนในชั้นเรียนไปในเวลาเดียวกันด้วย</p>
<p>รูปแบบที่ 2 การมอบหมายให้ชมภาพยนตร์ล่วงหน้า</p>	
<p>ขั้นนำ</p>	<p>หลังจากนักเรียนได้รับชมภาพยนตร์ตามที่รับมอบหมาย ทั้งวิธีการรับชมทั้งเรื่องด้วยตนเอง หรือ แบ่งกลุ่มเพื่อรับชม ให้ผู้สอนดำเนินการดังต่อไปนี้</p> <p>1. ผู้สอนกล่าวทวนถึงภาระงานที่ได้มอบหมาย เช่น ก่อนหน้านี้ได้มอบหมายให้นักเรียนชมภาพยนตร์เรื่อง Greenbook จากนั้นเล่าถึงเรื่องย่อของ</p>

	ภาพยนตร์ อาจขอตัวแทนนักเรียนในห้องช่วยสรุปเรื่องย่อ
ขั้นสอน	<p>ในขั้นการสอน ผู้สอนสามารถใช้เทคนิคการสอนมาช่วยในการจัดกิจกรรมได้อย่างหลากหลาย ในที่นี้จะขอยกตัวอย่าง 2 เทคนิค ได้แก่ 3R และ MEAL</p> <p>1. การใช้เทคนิค 3Rs กล่าวถึงโดย ครู F อ้างถึงแนวความคิดการสร้างวัฒนธรรมการฟัง โดยศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน คณะครูศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2021) มีขั้นตอนดังนี้</p> <p>1.1 การทวนซ้ำและตีความจากสิ่งที่ได้พบได้ยิน (Revoice) คือ การตั้งคำถามว่า จำคำพูดอะไรจากหนังได้บ้าง พูดซ้ำทวน</p> <p>1.2 การสรุปความจากสิ่งที่เข้าใจ (Recap) คือ แต่ละฉากเกิดอะไรขึ้น มีเหตุการณ์สำคัญอะไร</p> <p>1.3 การสะท้อนคิดจากสิ่งที่ได้เรียนรู้ (Reflection) คือ การเปรียบเทียบกับมุมมองสะท้อนตัวเองหน้ากระจก เช่น เราเห็นตัวเราอย่างไร หนังสร้างผลกระทบต่อความรู้สึกของเราในประเด็นในบ้าง ประโยคจากหนังทำให้เรารู้สึกประทับใจอย่างไร</p> <p>2. การใช้เทคนิค MEAL กล่าวถึงโดย ครู A อ้างถึงแนวความคิดเขียนเรียบเรียงข้อมูลด้วยเทคนิค MEAL โดย Duke University's Thompson Writing Program (2006) มีขั้นตอนดังนี้</p> <p>2.1 M คือ Main idea ใจความสำคัญของภาพยนตร์เรื่องนี้คืออะไร</p> <p>2.2 E คือ Evidence มีสิ่งใดยืนยันว่าการสรุปใจความสำคัญของนักเรียนถูกต้อง</p> <p>2.3 A คือ Analysis การวิเคราะห์ว่านักเรียนมีข้อคิดเห็น ความรู้สึกต่อข้อค้นพบอย่างไร</p> <p>2.4 L คือ Link การเขียนเรียบเรียงสิ่งที่ค้นพบ โดยเชื่อมโยงและสอดคล้องกับ ME A</p> <p>จากนั้นให้นักเรียนอภิปรายกลุ่ม โดยมีโจทย์ท้าทาย เช่น หากตกอยู่ในสถานการณ์เดียวกับตัวละครจะมีวิธีการจัดปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างไร การกระทำแต่ละตัวละคร ในมุมมองของนักเรียนคิดเห็นอย่างไร สมควรหรือไม่ ให้</p>

	นักเรียนได้ให้เหตุผลของตัวเอง ใครคิดแบบนี้บ้าง ใครเห็นด้วยหรือไม่อย่างไร เสนอแนวทางว่าจะอยู่ร่วมกันได้อย่างไร
ขั้นสรุป	<p>1. นำประเด็นจากการอภิปรายกลุ่ม มาพูดคุยกันในชั้นเรียนอีกครั้งเพื่อหาคำสรุปร่วมกัน ผู้สอนอาจใช้คำถามกระตุ้นการคิดอีกครั้ง เช่น เราสามารถถอดบทเรียนอะไรได้บ้างจากกิจกรรมในวันนี้</p> <p>2. ภายหลังจากการสรุปบทเรียน ผู้สอนอาจสรุปประเด็นอื่น เช่น นอกจากการที่นักเรียนได้ความหลากหลายจากภาพยนตร์แล้ว วิธีการเรียนในรูปแบบการอภิปรายนี้ยังเป็นการสอนให้รับฟังเพื่อนในชั้นเรียนไปในเวลาเดียวกันด้วย</p>

ตัวอย่างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสัมภาษณ์ประสบการณ์การใช้สื่อภาพยนตร์

ตอนที่ 2 ประเด็นคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์

ประเด็นคำถาม	บันทึก
<p>1. คำถามนำ</p> <p>1.1 ผู้วิจัยแนะนำตนเอง (ชื่อ-นามสกุล สถานที่ทำงาน)</p> <p>1.2 ผู้วิจัยชี้แจงเหตุผล และวัตถุประสงค์ในการสัมภาษณ์</p> <p>1.3 สนทนาสร้างความคุ้นเคย และขออนุญาตเริ่มการสัมภาษณ์</p> <p>- ขออนุญาตบันทึกเทปและจดบันทึก</p> <p>- ขอให้แสดงความคิดเห็นที่แท้จริงของตนเอง เพราะความคิดเห็นของท่านจะเป็นประโยชน์อย่างมากในการหาแนวทางเพื่อปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน</p>	
<p>2. คำถามหลัก</p> <p>2.1 ท่านคิดว่าสื่อภาพยนตร์มีความสำคัญและประโยชน์ต่อการนำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้หรือไม่บ้าง</p> <p>2.2 ท่านคิดว่าสื่อภาพยนตร์มีบทบาทต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างไร</p> <p>2.3 ที่ผ่านมาท่านมีประสบการณ์การสอนโดยใช้สื่อภาพยนตร์ ประกอบเนื้อหาสาระวิชาสังคมศึกษาอย่างไร การใช้ภาพยนตร์ในคาบเรียน ผู้สอนมีรูปแบบวิธีการสอน หรือเทคนิคการสอนอย่างไรในการใช้ภาพยนตร์ประกอบการจัดการเรียนรู้ดังกล่าว</p> <p>2.4 ท่านมีวิธีการเลือกสื่อภาพยนตร์สำหรับใช้ประกอบการสอนอย่างไร</p> <p>2.5 จากประสบการณ์การจัดการเรียนรู้ โดยการใช้สื่อภาพยนตร์ ผลตอบรับจากการใช้สื่อดังกล่าวเป็นอย่างไรบ้าง เช่น ความสนใจของผู้เรียน ผลต่อการเรียนรู้</p> <p>2.6 ช่องทางการฉายภาพยนตร์ที่ท่านรับชม และนำไปใช้เป็นสื่อประกอบการสอน มีช่องทางใดบ้าง</p> <p>2.7 ท่านคิดว่าข้อจำกัด ข้อควรระวังของการใช้สื่อภาพยนตร์ประกอบการสอนคืออะไร ครูมีวิธีการจัดการและแก้ปัญหาอย่างไร</p>	

2. แบบวิเคราะห์ข้อมูลของภาพยนตร์

แบบวิเคราะห์ข้อมูล การนำเสนอและการเล่าเรื่องที่ปรากฏในภาพยนตร์

ตามแนวคิด ทฤษฎีการเล่าเรื่อง (Narrative Theory)

ข้อมูลทั่วไป

ภาพยนตร์เรื่อง

ส่วนที่ 1

ตอนที่ 1 วิเคราะห์การเล่าเรื่อง และการสื่อความหมายความหลากหลายทางวัฒนธรรมที่ปรากฏใน
ภาพยนตร์ ตามแนวคิดการเล่าเรื่อง (Narrative Theory)

คำชี้แจง จงอธิบายภาพยนตร์ตามองค์ประกอบของการเล่าเรื่อง ต่อไปนี้

1.1 ลักษณะโครงสร้างการเล่าเรื่องหรือโครงเรื่อง (Narrative structure or Plot) ประกอบด้วย เปิดเรื่อง
(Beginning) กลางเรื่อง (Middle) และ บทสรุป (End)

.....

1.2. ความขัดแย้ง (Conflict) ประกอบด้วย คนกับคน ภายในจิตใจ คนกับสังคม

.....

1.3. ลักษณะตัวละคร (Character) ประกอบด้วย พระเอก นางเอก ตัวร้าย

.....

1.4. ลักษณะแก่นเรื่อง (Theme)

.....

3. ตารางสรุปผลการประเมินความสอดคล้องระหว่างภาพยนตร์ กับการสร้างความตระหนักรู้ทางสังคมและวัฒนธรรม ตามกรอบแนวคิดของ CASEL (2020)

โดยมีเกณฑ์ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

-1 คือ แน่ใจ ว่าภาพยนตร์นั้นไม่สอดคล้องกับตัวชี้วัดด้านเนื้อหาที่กำหนด

0 คือ ไม่แน่ใจ ว่าภาพยนตร์นั้นสอดคล้องกับตัวชี้วัดด้านเนื้อหาที่กำหนดหรือไม่

+1 คือ แน่ใจ ว่าภาพยนตร์นั้นสอดคล้องกับตัวชี้วัดด้านเนื้อหาที่กำหนด

ภาพยนตร์เรื่อง	การสร้างความตระหนักรู้ทางสังคมและวัฒนธรรม ตามกรอบแนวคิดของ CASEL (2020)											
	มองจากมุมมอง ผู้อื่น (Perspective- taking)			เข้าอกเข้าใจ (Empathy)			ยอมรับความ แตกต่างที่ หลากหลาย (Appreciating diversity)			เคารพในผู้อื่น (Respect for others)		
	ผู้เชี่ยวชาญคนที่			ผู้เชี่ยวชาญคนที่			ผู้เชี่ยวชาญคนที่			ผู้เชี่ยวชาญคนที่		
	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3
1. The Prom	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
2. the white tiger	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
3. Greenbook	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
4. ผจญภัยใจอะโหลฮา (FINDING 'OHANA)	1	0	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1
5. นมัสเต วาฮาลา (Namaste Wahala)	0	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1
6. ไดอารี่ลับนักเรียนแลกเปลี่ยน (The Secret Diary of an Exchange Student)	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
7. การเดินทางสู่กรีนแลนด์ (Journey to Greenland)	1	1	0	1	0	1	1	1	1	1	1	1
8. รสชาติชีวิต หลากสีสัน (To Each, Her own)	0	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1
10. ทีไมย์ สายสัมพันธ์เพื่อวันใหม่	1	0	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1
11. Moxie	1	0	1	1	0	1	1	0	1	1	1	1
12. ชัยชนะของไอ้หนู	0	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1

3. ตารางสรุปผลการประเมินความสอดคล้องระหว่างภาพยนตร์

กับการสร้างความตระหนักรู้ทางสังคมและวัฒนธรรม ตามกรอบแนวคิดของ CASEL (2020) (ต่อ)

ภาพยนตร์เรื่อง	การสร้างความตระหนักรู้ทางสังคมและวัฒนธรรม ตามกรอบแนวคิดของ CASEL (2020)											
	มองจากมุมมองของ ผู้อื่น (Perspective-taking)			เข้าอกเข้าใจ (Empathy)			ยอมรับความ แตกต่างที่ หลากหลาย (Appreciating diversity)			เคารพในผู้อื่น (Respect for others)		
	ผู้เชี่ยวชาญคนที่			ผู้เชี่ยวชาญคนที่			ผู้เชี่ยวชาญคนที่			ผู้เชี่ยวชาญคนที่		
	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3
13. คดุมถุงชนอาลี (Ali's Wedding)	1	1	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1
14. โรงเรียนชีวิต (LAVIE SCOLAIRE)	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
15. คาร์นิวัล ลืมรักให้โลกจำ (CARNIVAL)	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
16. ชีวิตข้างหน้า (the life ahead)	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
17. มูนไลท์ (Moonlight)	1	1	0	1	1	1	2			1	1	1
18. สัมป่อย	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1
19. พี่ชาย (Brother)	1	1	1	0	1	1	1	1	0	1	1	1
20. ผู้ดูแลรี เรื่องราวของ โซโลมอน มาห์ลานกู	1	1	0	1	0	1	0	1	1	1	1	1
21. 12 Mighty Orphans	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
22. คนสวยเลือกรัก (ISOKEN)	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
23. คู่นี้เพอร์เฟค (a perfect pairing)	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
24. รับเหมาซ่อมรัก (Falling Inn Love)	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
25. Layla M	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

3. ตารางสรุปผลการประเมินความสอดคล้องระหว่างภาพยนตร์
กับการสร้างความตระหนักรู้ทางสังคมและวัฒนธรรม ตามกรอบแนวคิดของ CASEL (2020) (ต่อ)

ภาพยนตร์เรื่อง	การสร้างความตระหนักรู้ทางสังคมและวัฒนธรรม ตามกรอบแนวคิดของ CASEL (2020)											
	มองจากมุมมองของ ผู้อื่น (Perspective- taking)			เข้าอกเข้าใจ (Empathy)			ยอมรับความ แตกต่างที่ หลากหลาย (Appreciating diversity)			เคารพในผู้อื่น (Respect for others)		
	ผู้เชี่ยวชาญคนที่			ผู้เชี่ยวชาญคนที่			ผู้เชี่ยวชาญคนที่			ผู้เชี่ยวชาญคนที่		
	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3
26. Joe Bell	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
27. 4KINGS	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
28. The half of it	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
29. เดอะไลท์เฮาส์ ออฟ ดิ ออร์คาส (EL FARO DE LAS ORCAS)	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
30. บันทึกคนหาปลา (the fisherman' diary)	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
31. กลับชีวิตข้างถนน (Bad Seeds)	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
32. คู่ซ่าบ้าล่าฝัน (The Peanut Butter Falcon)	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
33. Sand Storm (Sufat Chol)	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
34. เอคโค่ จีวก็องโลก (Echo Planet)	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
35. รักผิดแพก (MARGARITA WITH A STRAW)	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
36. ขอลืมไปที่บ้านเก่า (I'm no longer here)	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
37. ปาร์วีรานา ผู้กล้าหาญ (The Breadwinner)	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	สุทามาศ แก้วบางพุด
วัน เดือน ปี เกิด	1 พฤษภาคม 2537
สถานที่เกิด	นครศรีธรรมราช
วุฒิการศึกษา	พ.ศ.2560 การศึกษาบัณฑิต วิชาเอกสังคมศึกษา จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

